

Gospodarska
zbornica
Slovenije



Združenje kovinske industrije

Združenje kovinske industrije
Kovinska industrija
Podatki in gospodarjenje

2019

Združenje kovinske industrije

Kovinska industrija

**Podatki in ocena gospodarjenja
v letu 2018**

Ljubljana, avgust 2019

POGLEDI DIREKTORJEV NEKATERIH NAŠIH PODJETIJ NA PRETEKLO LETO



V Leto 2018 je bilo za nas leto visoke rasti k kateri so na osnovi dobrih tržnih razmer in konkurenčnosti podjetja prispevale skoraj vse glavne družine proizvodov. Največ so k rasti prispevali hidravlični ventili, ki po vrednosti prodaje in dodani vrednosti predstavljajo največjo družino, njihova rast pa je presegla 25%. Število zaposlenih se je povečalo na 330 kar je zgodovinski rekord podjetja.

Tako visoke rasti nismo predvidevali, zato je bila sposobnost hitrega prilagajanja proizvodnih kapacitet eno ključnih perečih področij. K sreči smo v preteklosti zastavili dovolj ambiciozne investicijske projekte in strojne kapacitete niso predstavljale večjih ovir za rast. Ravno tako smo si uspeli na trgu delovne sile ustvariti razpoznavnost in ugled dobrega delodajalca, zato smo kljub praktično izpraznjenemu bazenu delovne sile in množice uspešnih rastočih podjetij v bližini uspeli zadržati ključni kader.

Za hitro zagotavljanje rasti pa smo po kadre morali iti v sosednjo Bosno, kjer smo hitro našli dobre delavce, vendar se je zataknilo pri pridobivanju dovoljenj. Izgubili smo štiri mesece in s tem resno ogrozili potenciale rasti, ter zadovoljstvo in zaupanje naših ključnih kupcev v naše sposobnosti sledenja povpraševanju. Situacijo, ki se je pričela začetek leta, smo tako uspeli stabilizirati šele jeseni. Zagotavljanje agilnosti administracije za podporo spremenljivemu poslovnemu okolju bi morala biti v prihodnje ena ključnih prioritet.

Velik poudarek smo dali tudi na razvoju in krepitevi sodobnih metod vodenja. Verjamemo, da si lahko le z dobrim vodenjem ljudi zagotovimo njihovo visoko angažiranost in sprostimo kreativni potencial. In to je tisto, kar že sedaj, in še močnejše v prihodnje, loči odlična podjetja od povprečnih. Razvoj vodenja je stalnica, zato projekt ni omejen le na eno leto.

Sistem vodenja kakovosti smo uspešno posodobili glede na zadnje verzije standardov ISO 9001:2015 ter IATF 16949:2016. Sistem zagotavljanja stalnih izboljšav in odličnosti v poslovanju smo v skladu z ambicioznimi usmeritvami skupine Poclair nadgradili v »Poclair Excellence System«.

Na področju proizvodne opreme smo se intenzivneje usmerili v projekte povečevanja produktivnosti - robotizacijo in avtomatizacijo ter povečevanju učinkovitosti po metodi vitke proizvodnje. Tu ugotavljamo, da brez močnih osnov v organiziranju produktivnosti, ne moremo pričakovati, da bodo tehnične rešitve, kot so npr. roboti, dale ustrezen učinek. Še posebej ker je naša proizvodnja precej diverzificirana in večinoma usmerjena na manjše serije. Zato se najprej usmerjamo na vitko proizvodnjo. Močan poudarek na produktivnosti in učinkovitosti se nadaljuje tudi v letu 2019.

Močno povpraševanje iz leta 2018 se je nadaljevalo tudi v začetku 2019, ko pa so se že pričele pojavljati informacije o nevarnosti poslabšanja tržnih razmer. Zato leto 2019 spremljamo s previdnostjo.

Aleš Bizjak, Poclair Hydraulics d.o.o.
predsednik UO Združenja kovinske industrije



Poslovno leto 2019 je bilo za GKN Driveline Slovenija ponovno polno presežkov. Skozi vse leto se je kazal dober trend prodaje, ki je na koncu presegla planirano in prvič v zgodovini smo presegli mejo 100,0 mio.€ realizacije.

Posledica intenzivnega investiranja v opremo v preteklih letih se kaže v dobrem ravnotežju med izboljšanjem produktivnosti, rasti prodaje in hkratnem ohranjanju števila zaposlenih.

S strateškega vidika se utrjujemo kot dobavitelj avtomobilski industriji na področja srednje in vzhodne Evrope in to v skoraj vseh segmentih osebnih vozil. Precejšnja rast poslovanja nam je uspela s projekti z Mercedesom in Jaguarjem.

Konjunktura v panogi in na splošno, je seveda povzročila nekaj glavobolov okoli povečanja stroškov, predvsem osnovnih surovin in energentov, ki so in še zahtevajo zelo hitro prilagajanje ter fokus na operativno odličnost.

Izboljšanje materialnega toka je eden večjih projektov, kamor smo vložili precej energije, dobiva končno podobo. V ta namen smo v zadnjih letih predstavili skoraj vse stroje v podjetju, preuredili tudi skladišča in se začeli ukvarjat z avtonomnim pretokom material skozi procese.

Materialni pretok je del celotnega projekta implementacije principov industrije 4.0, kjer poleg tega še intenzivno delamo na izboljšanju ergonomije z uporabo robotov in »cobotov«, papirno poslovanje zamenjujemo z elektronskim, uvajamo novo merilno opremo in podobno.

Materialnim spremembam vzporedno sledi tudi miselni preskok v upravljanju podjetja in seveda prilagoditev organizacije, ki bo fleksibilna in pripravljena na izzive prihodnosti.

**Andrej Poklič, GKN Driveline Slovenija d.o.o.
podpredsednik UO Združenja kovinske industrije**



Poslovno leto 2018 je bilo za družbo Creina d.d. v znamenju rasti prodaje in uvajanja novega programa na področju razvoja in proizvodnje komunalne opreme. Rast prodaje na nivoju družbe znaša + 18 % in je ena višjih v zadnjih letih. Poslovanje družbe Creina d.d. temelji na štirih programih, ki so interno organizirani v poslovnih enotah s skupno tehnološko platformo, objekti in človeškimi viri v delu neposredne proizvodnje in logistične podpore.

Največja poslovna enota – PE Kmetijska mehanizacije je imela v letu 2018 kar + 45 % rast, ki je posledica ugodnih investicijskih razmer na slovenskem trgu. Investitorji so imeli na voljo različne državne ali občinske vzpodbude, ki so jih koristili za tehnološko prenavo, vzpodbujanje in ohranjanje gorskega kmetovanja ali uvajanje novih programov na kmetijah. Tudi na tujih trgih je bila dosežena manjša rast prodaje.

Na PE Peči smo v letu 2018 pridobili novega večjega kupca, ki je eden vodilnih ponudnikov sistemskih rešitev ogrevanja s kaminskimi pečmi na norveškem trgu. Prav tako smo za največjega italijanskega ponudnika kaminskih peč razvili nov model peč s katerim planiramo rast prodaje v letu 2019.

PE Komunalna oprema je v fazi intenzivnega razvoja in uvajanja v proizvodnjo novih izdelkov, naprav in sistemskih rešitev na področju tehnologij za potrebe komunalnih podjetij. Investitorju DARS smo konec leta 2018 predali v uporabo novo sistemsko rešitev za pranje tunelov, ki je rezultat razvoja naših inženirjev in predstavlja enega vidnejših inženirskih dosežkov v Evropi na novih tehnologijah pranja tunelov.

PE Posebni izdelki in storitve so manjša enota po obsegu prodaje, vendar pomembna z vidika stabilne mesečne prodaje in enakomerne zapolnitve tehnoloških kapacitet. V tej enoti so še priložnosti za rast obsega storitev tako na slovenskem kot na tujih trgih. V letu 2019 jo bomo tudi kadrovsko okrepili.

V poslovnem letu 2019 se bomo osredotočili na procese stalnih izboljšav in izvajali druge ukrepe za optimizacijo stroškov in povečanje učinkovitosti poslovanja. Krepili bomo inženirske kompetence in se posvetili prenovi nekaterih ključnih tehnologij.

Ivan Rupnik, Creina d.d.
podpredsednik UO Združenja kovinske industrije



Po spremembi lastništva smo v Gostolu-Gopan (v nadaljevanju Gostol) prihodke s 17 milijonov evrov v letu 2016 dvignili na 21 milijonov v letu 2017 in na 24 milijonov evrov v letu 2018, kar pomeni, da so prihodki v dveh letih zrasli za 40 odstotkov, samo v letu 2018 za 15 odstotkov, EBITDA je znašal nad 14 %, dodana vrednost na zaposlenega pa se je približala 50.000 €. Za pomembno ocenjujemo, da se je podjetje v preteklem letu povsem razdolžilo.

V letu 2018 smo na novo zaposlili 15 ljudi, tako da nas je bilo konec leta 2018 skupaj s hčerinsko družbo v Bosni in invalidskim podjetjem Goin že 250 . Tudi v letu 2019 želimo nadaljevati trend povečevanja prihodkov in smo si izziv postavili na 30 milijonov eurov.

Gostol je pomemben del skupine Tecnopool. Z nakupom novih podjetij pokrivamo znotraj skupine vse, kar je v pekarstvu, vključno z možnostjo industrijskih linij za slaščice, peko kruha za arabski trg, linije za trgovske verige in Gostol lahko postane center te grupacije. Gostol ima danes možnost, da lahko vsakemu kupcu v celoti ponudi, kar si želi. To nas postavlja ob bok liderjem v tem poslu in v tem vidimo velikansko priložnost.

Z naložbami, novimi trgi in kadri želimo spreminjati našo prihodnost. Avtomatizirane linije na ključ so naš paradni konj. Razvijamo rešitve z vse več digitalizacije. V bodoče želimo igrati v drugačni ligi kot nekoč. Vse bolj smo globalni. Naši kupci danes prihajajo ob Evropi, tudi iz Avstralije, Brazilije, Čile, Egipta in Azije. Med glavnimi kupci je vse več velikih trgovcev, kot na primer Walmart Čile. Zavedamo se, da podjetje spreminjajo kupci, ne direktor. Ti zahtevajo celotno linijo, ki zagotavlja določen tip in določeno količino produkta na najvišjem nivoju, kar spreminja razmere na trgu.

Dogaja se nam transformacija podjetja. Preoblikovanje poslovnega modela sloni na kadrih. V podjetju je veliko znanja, zato moramo kvalitetno poskrbeti za prenos znanja iz generacije, ki se upokojuje na mlajše, ki prevzemajo nove odgovornosti. Iščemo programerje, projektante, konstrukterje, pa tudi inženirje na splošno. Za vsakega, ki želi narediti kariero, so vrata v Gostolu odprta.

Fabrizio Korošec, Gostol – Gopan d.o.o.



Za družbo TBP je bilo leto 2018 še eno v nizu uspešnih let. Z dobrim delom vseh zaposlenih smo realizirali ključne cilje poslovanja in tako povečali prihodke za 5%, fizični obseg proizvodnje za 3%, kapital za 1%, pridobili 17 novih projektov s povprečno letno realizacijo 9 mio eur, dosegli planiran dobiček $\geq 5\%$ in stabilizirali proizvodnjo v TBP SAdeCV Mehika ter ohranili raven zadovoljstva kupcev in zaposlenih.

S stalnimi vlaganji v organizacijo in avtomatizacijo proizvodnje ohranjamo globalno konkurenčnost družbe ter s tem možnost pridobivanja novih projektov na področju avtomobilske industrije. Poleg cenovne sprejemljivosti je bistvenega pomena kakovost izpolnjevanja kupčevih specifičnih zahtev, kar izkazujemo od inovativnega razvoja, uspešnih vzorčenj in pravočasnosti dobav do učinkovitega obvladovanja sprememb.

Konkurenca med dobavitelji v avtomobilski industriji je neizprosna, a z našim globalnim pristopom uspevamo pridobivati nove produkte. Projekti zajemajo predvsem bovden potege, vodilne cevi, merilce olja in plastične dele za kupce BMW, VW, Audi, Škoda, Seat, Daimler, Lamborghini, Porsche, Daimler, Mini, ... ter nenazadnje tudi Bentley, Bugatti in Rolls Royce.

Vse to nam daje priložnost za prihodnost, ki pred podjetja vsako leto postavlja nove, višje mejnike, ki jih lahko dosežemo in presežemo samo z optimalnimi odnosi in sinergijami med sodelavci družbe. Z zmožnostjo medsebojnega poslušanja in sodelovanja ter pripravljenostjo na dnevne spremembe in izboljšave.

Stanislav Loncner, TBP d.d.



Itas CAS d.o.o. je na Kočevskem pomemben delodajalec in seveda na področju strojegradnje tudi vodilni. Smo v veliki meri specializirani za izdelavo enega samega proizvoda t.j. mešalca za prevoz betona kot nadgradnje na težka gospodarska vozila. Trenutno izdelamo na letnem nivoju skoraj 1000 mešalcev različnih tipov in velikosti ter še okoli 300 bobnov kot nadomestni del.

Preko nemškega partnerja izvažamo v severne, srednje in zahodne evropske države, severno in južno Afriko, Azijo, na Bližnji vzhod, preko partnerja v Združenih arabskih emiratih na Srednji vzhod, samostojno pa prodajamo na domačem trgu, v vzhodnoevropske države, Balkanu.

Vodenje podjetja kot direktor sem prevzel 1.9.2018. Za Itas CAS pomeni to prvič v njegovi novejši zgodovini, da je vodenje zaupano osebi, ki ni v lastniški strukturi podjetja. Vsekakor je to zelo velika sprememba, saj se je z tem začelo obdobje spremenjenega vodenja podjetja, kar pa je tudi že predvideno v sami Strategiji podjetja 2016-2026. Strateški cilji podjetja ostajajo enaki ravno tako politika in vrednote podjetja kot so: prilagodljivost (podjetja, proizvoda, zaposlenih), inovativnost, zanesljivost, tradicija in dolgoročna usmerjenost.

Leto 2018 je pri nas predvsem zaznamovalo bistveno zmanjšanje naročil iz arabskega polotoka, precejšnje povečanje cen jeklenih vhodnih materialov in neenakomerna razporeditev ter struktura naročil skozi poslovno leto. Vse to je negativno vplivalo na naše stroške in s tem na celotne prihodke ter dobiček, ki se je bistveno zmanjšal. Ukrepali smo na različne načine, predvsem pa z notranjo reorganizacijo. Potrebno je bilo spremeniti nekaj poslovnih procesov tako v proizvodnji, kot tudi v pripravi dela. Del investicij smo namenili tudi v robotizacijo varjenja.

Glede na predhodno leto smo navkljub manjšim prihodkom morali zaposlovati nove kadre in še nadomeščati predvidene upokojitve. Poudarek dajemo konstantnemu razvoju tako proizvoda, delovnih procesov, organizacije ter seveda kadrov. (trenutno imamo 23 študentov) Dosegati hočemo optimalno izrabo virov v podjetju, da lahko ostanemo konkurenčni na trgu. Rast podjetja bo še naprej počasna vendar stabilna in kot se je že pokazalo v preteklosti, je to za področje mešalcev edina prava pot. Prodaja proizvodov je na našem področju zelo odvisna od povpraševanja in investicij v gradbeništvo. Za stabilnost potrebujemo čimbolj razpršena tržišča. Seveda pa je gradbena panoga tudi ena od zelo nihajočih v intenzivnosti gradbenih investicij v posameznih regijah, zato ostajamo pri napovedih in lastnih investicijah zelo previdni.

Janez Šilc, ITAS-CAS d.o.o.



V letu 2018 smo beležili velik porast naročil, ki so po razmeroma skromnem letu 2017 znova dosegle količinsko raven rekordnega obdobja 2014 – 2016. Takšna rast ni bila planirana, zato smo morali hitro odreagirati in zagotoviti ustrezne zmogljivosti. Pri tem smo se soočali z resnimi omejitvami na trgu delovne sile, na katerem je prisotno splošno pomanjkanje ustrezno usposobljene delovne sile ter delovne sile nasploh. V takšnih razmerah je bilo zaposlovanje novih delavcev zelo oteženo, kadrovske viri so predstavljali omejitev pri izpolnjevanju naročil kupcev.

Zaradi pomena, ki jo ima za našo hišo področje bankomatnih blagajn, smo to področje prioritarno obravnavali. Poleg pretežnega dela proizvodnih kapacitet smo bankomatnim blagajnam namenili tudi večji del razvojnega potenciala. Realizacija nepredvideno visokih naročil bankomatnih blagajn se je na drugi strani odrazila z manjšim obsegom prodaje ostalih programov ter s težavami pri učinkovitosti proizvodnje.

Kljub težavam smo v letu 2018 dosegli vrsto uspehov, in sicer:

- dosegli smo drugo najvišjo realizacijo bankomatnih blagajn v več kot 25 letni zgodovini proizvodnje teh blagajn,
- na področju komercialnih blagajn smo implementirali pogodbeno razmerje s podjetjem iz Nemčije za prodajo vsaj 1.000 kom blagajn, ki smo jih tudi uspešno certificirali,
- na področju t.i. pametnih izdelkov smo s partnerjem iz Hrvaške razvili tri nove modele blagajn za pametne depozitne sisteme ter zanje pri VdS pridobili certifikate,
- v začetku leta 2018 smo uspešno prestali presojo po prenovljenih standardih ISO 9001:2015 in ISO 14001:2015,
- v odvisni družbi Primat oprema d.o.o. so poleg uspešne presoje po prenovljenem standardu ISO 9001:2015 uspeli prevzeti še standard ISO 14001:2015.

V leto 2019, kljub ugodnim makroekonomskim napovedim, vstopamo previdno, saj se področje bankomatnih blagajn po zadnjih lastniških spremembah glavnih akterjev še ni povsem konsolidiralo.

mag. Matjaž Andric, PRIMAT d.d.

Kazalo

POGLEDI DIREKTORJEV NEKATERIH NAŠIH PODJETIJ NA PRETEKLO LETO.....	3
1. OSNOVNI PODATKI O STANJU KOVINSKE INDUSTRIJE V LETU 2018	10
1.1. Prodaja na domačem in tujem trgu	13
1.2. Strukturni deleži posameznih panog v kovinski industriji.....	14
1.3. Konkurenčno pozicioniranje kovinske industrije	16
2. TRENDNA GIBANJA V KOVINSKI INDUSTRIJI IN NJENIH DEJAVNOSTIH OD LETA 2008 DO 2018	17
2.1. Indeks obsega industrijske proizvodnje	17
2.2. Število družb v kovinski industriji	19
2.3. Število zaposlenih v kovinski industriji	20
2.4. Dodana vrednost na zaposlenega	20
2.5. Konkurenčna pozicija podjetij glede na velikost podjetij	21
2.6. Konkurenčna pozicija podjetij glede na izvor kapitala	23
3. IZVOZ KOVINSKE INDUSTRIJE	25
4. GIBANJA KOVINSKE INDUSTRIJE V EU	27
5. PREGLED POSAMEZNIH RAZREDOV DEJAVNOSTI KOVINSKE INDUSTRIJE	29
5.1. PROIZVODNJA KOVINSKIH IZDELKOV – SKD 25	29
5.1.1. Prihodek, zaposlenost, dod. vrednost, dobiček, str. dela in izvoz proiz. kov. izdelkov...	29
5.1.2. Družbe.....	31
5.1.3. Izvoz.....	32
5.1.4. Primerjave z mednarodnim okoljem	33
5.1.4.1. Investicije v panogi (podatki EUROSTAT za leto 2016)	34
5.1.4.2. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja gradbenih kovinskih izdelkov (SKD 25.1)	35
5.1.4.3. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU, dejavnost Kovanje, stiskanje, vtiskovanje,...; prašna metalurgija (SKD 25.5).....	36
5.1.4.4. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja jedilnega pribora, ključavnic, okovja, orodja (SKD 25.7)	37
5.1.4.5. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja drugih kovinskih izdelkov (SKD 25.9).....	38
5.2. PROIZVODNJA STROJEV IN NAPRAV – SKD 28	39
5.2.1. Prihodek, zaposlenost, dod. vredn., dobiček, str. dela in izvoz proiz. str. in naprav	39
5.2.2. Družbe.....	40
5.2.3. Izvoz.....	41
5.2.4. Primerjave z mednarodnim okoljem	42
5.2.4.1. Investicije v panogi (podatki EUROSTAT za leto 2016)	43
5.2.4.2. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja strojev za splošne namene (SKD 28.1)	44
5.2.4.3. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja drugih naprav za splošne namene (SKD 28.2).....	45
5.2.4.4. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja drugih strojev za posebne namene (SKD 28.9)	46

5.3.	PROIZVODNJA MOTORNIH VOZIL, PRIKOLIC IN POLPRIKOLIC – SKD 29	47
5.3.1.	Prihodek, zaposl., dod. vredn, str. dela, izvoz proiz. mot. vozil, prikolic in polprikolic...	47
5.3.2.	Družbe.....	48
5.3.3.	Izvoz.....	49
5.3.4.	Primerjave z mednarodnim okoljem	50
5.3.4.1.	Investicije v panogi (podatki EUROSTAT za leto 2016)	51
5.3.4.2.	Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja motornih vozil (SKD 29.1).....	52
5.3.4.3.	Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proiz. karoserij za vozila; proizvodnja prikolic, polprikolic (SKD 29.2).....	53
5.3.4.4.	Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja delov in opreme za motorna vozila (SKD 29.3).....	54
5.4.	PROIZVODNJA DRUGIH VOZIL IN PLOVIL – SKD 30	55
5.4.1.	Prihodek, zaposl., dod. vredn., strošek dela in izvoz proiz. drugih vozil in plovil	55
5.4.2.	Družbe.....	56
5.4.3.	Izvoz.....	57
5.4.4.	Primerjave z mednarodnim okoljem	57
5.4.4.1.	Investicije v panogi (podatki EUROSTAT za leto 2016)	58
5.4.4.2.	Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Gradnja ladij in čolnov (SKD 30.1)	59
5.4.4.3.	Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja železniških in drugih tirnih vozil (SKD 30.2)	60
5.4.4.4.	Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja drugih vozil (SKD 30.9)	61
5.5.	POPRAVILA IN MONTAŽA STROJEV IN NAPRAV – SKD 33	62
5.5.1.	Prih., zaposl., dod. vredn., str. dela, izvoz panoge Popravila in montaža str., naprav... 62	62
5.5.2.	Družbe.....	63
5.5.3.	Izvoz.....	64
5.5.4.	Primerjave z mednarodnim okoljem	65
	Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Popravila in montaža strojev in naprav (SKD 33).....	65
5.5.4.1.	Investicije v panogi (podatki EUROSTAT za leto 2016)	66
5.5.4.2.	Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Popravila kovinskih izdelkov, strojev in naprav (SKD 33.1).....	67
5.5.4.3.	Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Montaža industrijskih strojev in naprav (SKD 33.2).....	68
6.	SEZNAM GRAFOV.....	70
7.	SEZNAM TABEL.....	70
8.	VIRI.....	71

Namen gradiva je predstaviti osnovne podatke o gospodarjenju v kovinski industriji po dejavnostih oziroma podskupinah v letu 2018 in podati trende gibanj s ključnimi ugotovitvami. Podane so tudi nekatere primerjave z okoljem EU.

1. OSNOVNI PODATKI O STANJU KOVINSKE INDUSTRIJE V LETU 2018

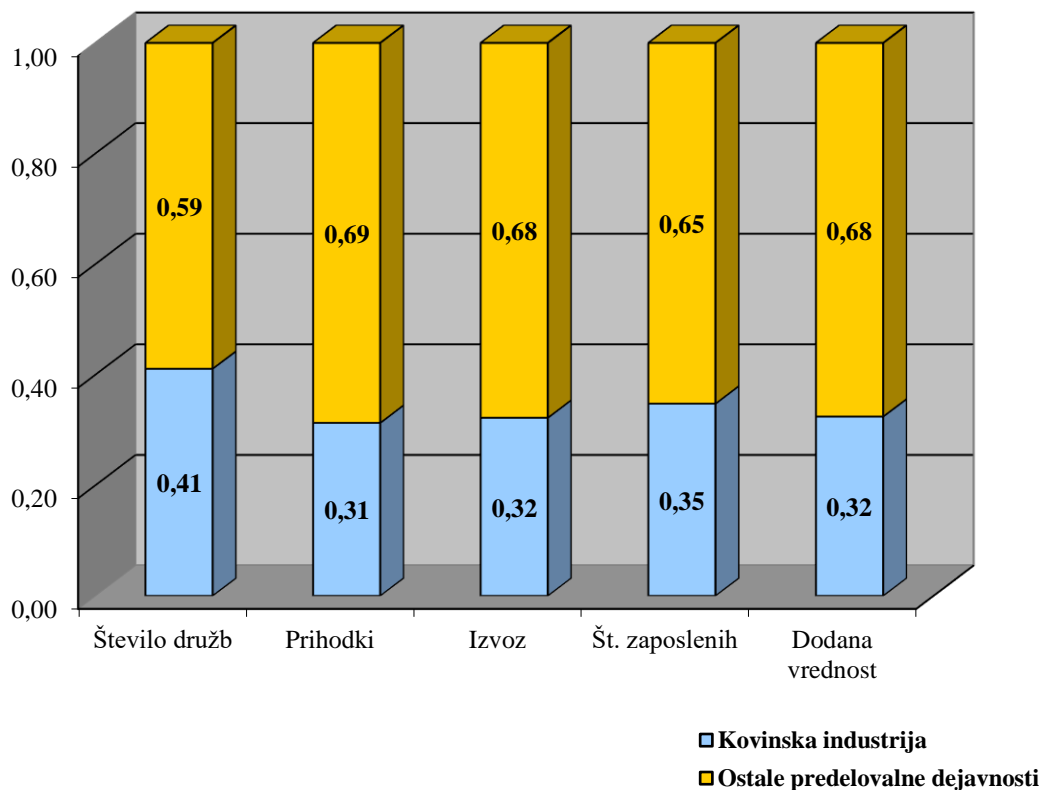
Družbe so bile po dejavnostih v letu 2018 razvrščene na podlagi različice Standardne klasifikacije dejavnosti – SKD 2008. Ta je v skladu z Uredbo o standardni klasifikaciji dejavnosti, UL RS 69/07, 17/08, ki je začela veljati s 1. januarjem 2008 in v celoti povzema evropsko klasifikacijo dejavnosti NACE Rev. 2.

Tako so v kovinsko industrijo v okviru Združenja kovinske industrije uvrščene naslednje panoge:

- SKD C/25 Proizvodnja kovinskih izdelkov, razen strojev in naprav
- SKD C/26.52 Proizvodnja ur
- SKD C/27.52 Proizvodnja neelektričnih gospodinjskih naprav
- SKD C/28 Proizvodnja drugih strojev in naprav, izvemši pisarniške naprave (SKD 28.230)
- SKD C/29 Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic, izvemši elektroopremo za vozila (SKD 29.310)
- SKD C/30 Proizvodnja drugih vozil in plovil
- SKD C/33 Popravila in montaža strojev in naprav, izvemši popravila električnih (SKD 33.130, 33.140 in 33.190) in neelektričnih strojev in naprav (SKD 33.200)
- SKD C/95.22 Popravila gospodinjskih in hišnih naprav in opreme

Slovenska kovinska industrija se uvršča v vrh nosilnih dejavnosti predelovalne industrije tako po prihodku kot po izvozu. Panoge kovinske industrije predstavljajo v prihodku 31% (9,6 mrd €), v izvozu 32% (6,9 mrd €), v številu zaposlenih 35% (ca. 65.000), ustvarijo pa 32% (2,7 mrd €) dodane vrednosti vseh predelovalnih dejavnosti v Sloveniji.

Kovinska industrija znotraj predelovalnih dejavnosti



Graf 1: Kovinska industrija znotraj predelovalnih dejavnosti

	Slovenija		predelovalne dejavnosti		kovinska industrija	
	vrednost 2018	Index 18/17	vrednost 2018	Index 18/17	vrednost 2018	Index 18/17
Število družb	66.749	100,40	8.199	100,70	3.368	101,20
Povp. št. zaposlenih po del. urah (celo št.)	503.326	104,60	185.967	104,60	64.656	105,40
Prihodki (ne vključujejo sprememb vrednosti zalog)	100.613.675.272	107,50	30.873.995.655	106,70	9.661.908.899	110,10
Kosmati donos od poslovanja	99.236.606.164	107,50	30.853.037.484	107,00	9.686.483.997	110,30
Čisti prihodki od prodaje	97.367.692.516	107,40	30.223.684.606	106,80	9.483.873.412	110,00
Čisti prih. od prodaje na domačem trgu	56.632.962.638	106,50	8.605.465.656	106,50	2.519.177.213	110,50
Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	40.734.729.877	108,70	21.618.218.949	106,90	6.964.696.199	109,80
Odhodki	95.922.596.454	107,10	29.464.066.451	107,40	9.267.149.163	110,70
Stroški blaga, materiala in storitev	75.908.448.962	107,40	22.308.010.338	107,40	6.923.245.250	110,60
Stroški dela	13.573.040.953	108,90	5.176.485.459	109,10	1.784.159.625	110,60
Amortizacija	3.549.196.120	106,60	1.309.374.629	108,00	392.719.905	112,00
POSLOVNI IZID	4.634.696.225	109,00	1.678.750.043	95,10	483.040.872	102,90
FINANČNI IZID	139.245.552	-122,10	-71.336.356	53,60	-20.560.977	87,00
Dobiček pred davki in obrestmi (EBIT)	4.931.362.629	115,50	1.624.638.260	96,80	464.843.259	103,00
Dobiček pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	8.939.806.657	106,00	3.173.660.309	99,80	920.514.021	106,60
Davek iz dobička	752.080.679	113,90	221.106.512	104,30	59.103.806	104,40
Čisti dobiček	5.152.036.000	112,40	1.721.315.995	105,40	498.558.239	110,90
Čista izguba	955.311.974	99,10	294.575.075	169,80	75.910.372	141,70
NETO ČISTI DOBIČEK / IZGUBA	4.196.724.026	115,90	1.426.740.920	97,80	422.647.867	106,80
Enostavni denarni tok	8.344.413.607	108,80	2.904.426.613	102,70	857.757.652	109,40
Dodana vrednost (DV)	22.355.426.758	107,60	8.332.921.195	105,80	2.702.310.281	109,30
SREDSTVA	98.486.027.296	104,30	25.907.205.600	104,70	6.685.681.611	108,20
Zaloge	9.830.985.855	108,90	4.392.532.090	110,60	1.234.158.771	111,50
Kapital	47.898.050.230	106,30	13.612.920.269	105,50	3.071.035.094	109,40
Stopnja samofinanciranja (%)	49	101,90	53	100,60	46	101,10
Razmerje med tujimi in lastnimi viri	1,00	100,00	0,80	100,00	1,10	100,00
Koeficient zadolženosti	0,50	100,00	0,40	100,00	0,50	100,00
Celotna gospodarnost	1,00	100,00	1,00	90,90	1,00	100,00
EBITDA v prihodkih od prodaje (%)	9,20	98,90	10,50	93,80	9,70	97,00
Donosnost kapitala - ROE (%)	9,06	109,00	10,79	91,40	14,43	97,40
Donosnost sredstev - ROA (%)	4,38	111,20	5,66	92,30	6,60	97,20
Prihodki od prodaje na zaposlenega (EUR)	193.449	102,70	162.521	102,10	146.681	104,40
Delež prodaje na tujih trgih (%)	42	101,20	72	100,00	73	99,70
Stroški dela na zaposlenega (EUR)	26.967	104,10	27.835	104,30	27.595	104,90
Plače na zaposlenega (EUR)	19.818	104,50	20.468	104,50	20.292	105,70
Dodana vrednost na zaposlenega (EUR)	44.415	102,90	44.809	101,10	41.795	103,80
Stroški dela v dodani vrednosti (%)	61	101,20	62	103,20	66	101,10
Čisti dobiček na zaposlenega (EUR)	10.236	107,40	9.256	100,80	7.711	105,30
Čista izguba na zaposlenega (EUR)	1.898	94,80	1.584	162,40	1.174	134,50
Obračanje sredstev	1	103,00	1	100,80	1	100,00
Obračanje kapitala	2	100,00	2	100,00	3	100,00
Obrat zalog	8,10	98,80	5,30	96,40	5,90	98,30
Dnevi vezave zalog	45,10	101,60	68,30	103,50	61,40	101,70
Obrat terjatev	14,10	101,40	12,60	102,40	14,90	96,80
Dnevi vezave obveznosti	30	99,30	35	101,20	35	101,40
Dnevi vezave denarja	41	101,50	62	102,10	51	102,80
Mesečna bruto plača na zaposlenega (EUR)	1.652	104,50	1.706	104,50	1.691	105,70

Tabela 1: Umeščenost kovinske industrije znotraj slovenskega industrijskega prostora

Na osnovi podatkov, prejetih od Agencije Republike Slovenije za javno-pravne evidence in storitve (AJPES) in obdelanih po metodologiji GZS-SKEP, so v tabeli podani osnovni podatki za panoge kovinske industrije. Upoštevani so podatki gospodarskih družb, ki so zavezane k oddaji bilančnih podatkov, niso pa zajeti podatki samostojnih podjetnikov iz posameznih panog dejavnosti kovinske industrije. Pri tem je potrebno poudariti še dejstvo, da so v podatkih za panogo SKD 28 (stroji in naprave), SKD 29 (vozila in prikolice) ter SKD 33 (popravlila in montaža strojev in naprav) v celotni publikaciji izločene podpanoge, ki ne sodijo v kovinske dejavnosti in so opredeljene v začetku tega poglavja.

Osnovni podatki za kovinsko industrijo za leto 2018

	kovinska industrija		kovinski izdelki	stroji in naprave	vozila in prikolice	druga vozila, plovila	popravlila in montaža strojev
	vrednost 2018	Index 18/17					
Število družb	3.368	101,20	1.935	515	134	95	654
Povp. št. zaposlenih po del. urah (celo št.)	64.656	105,40	29.933	14.033	11.560	925	8.054
Prihodki (ne vključujejo sprememb vrednosti zalog)	9.661.908.899	110,10	3.364.000.223	2.013.612.121	3.364.983.340	136.588.953	768.065.560
Kosmati donos od poslovanja	9.686.483.997	110,30	3.353.558.847	2.029.860.170	3.384.192.808	136.711.970	767.539.523
Čisti prihodki od prodaje	9.483.873.412	110,00	3.296.537.717	1.984.333.318	3.314.848.066	130.174.961	743.530.307
Čisti prih. od prodaje na domačem trgu	2.519.177.213	110,50	1.417.378.054	522.453.004	210.266.448	26.082.448	329.405.226
Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	6.964.696.199	109,80	1.879.159.663	1.461.880.314	3.104.581.619	104.092.513	414.125.081
Odhodki	9.267.149.163	110,70	3.191.499.606	1.949.024.865	3.240.127.301	131.332.523	741.005.727
Stroški blaga, materiala in storitev	6.923.245.250	110,60	2.185.315.657	1.422.213.756	2.761.723.737	98.396.324	445.143.312
Stroški dela	1.784.159.625	110,60	774.601.003	415.277.627	307.123.341	24.589.941	259.532.074
Amortizacija	392.719.905	112,00	157.643.957	65.303.148	145.092.713	5.130.861	19.224.321
POSLOVNI IZID	483.040.872	102,90	192.730.919	93.651.641	156.137.592	6.959.572	33.007.763
FINANČNI IZID	-20.560.977	87,00	-9.114.424	-5.536.792	168.036	-1.122.482	-4.895.446
Dobiček pred davki in obrestmi (EBIT)	464.843.259	103,00	183.851.771	89.469.318	156.654.527	5.850.539	28.517.544
Dobiček pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	920.514.021	106,60	369.556.660	173.223.150	307.889.661	13.183.834	55.623.008
Davek iz dobička	59.103.806	104,40	26.877.873	14.911.084	9.938.059	821.690	6.451.837
Čisti dobiček	498.558.239	110,90	188.003.888	98.587.044	172.312.144	8.213.814	30.998.843
Čista izguba	75.910.372	141,70	30.717.085	22.840.335	10.279.666	3.175.902	8.851.175
NETO ČISTI DOBIČEK / IZGUBA	422.647.867	106,80	157.286.803	75.746.708	162.032.478	5.037.912	22.147.668
Enostavni denarni tok	857.757.652	109,40	333.877.269	153.963.748	313.435.648	11.248.725	44.357.686
Dodana vrednost (DV)	2.702.310.281	109,30	1.143.922.388	587.146.308	614.664.104	37.760.326	314.749.855
SREDSTVA	6.685.681.611	108,20	2.804.110.401	1.696.658.176	1.596.382.337	128.529.246	449.435.015
Zaloge	1.234.158.771	111,50	443.588.835	414.918.146	277.807.880	30.367.248	64.150.838
Kapital	3.071.035.094	109,40	1.409.348.264	793.943.957	637.610.960	42.071.663	183.662.773
Stopnja samofinanciranja (%)	46	101,10	50	47	40	33	41
Razmerje med tujimi in lastnimi viri	1,10	100,00	0,90	1,00	1,40	2,00	1,20
Koeficient zadolženosti	0,50	100,00	0,50	0,50	0,50	0,70	0,50
Celotna gospodarnost	1,00	100,00	1,10	1,00	1,00	1,00	1,00
EBITDA v prihodkih od prodaje (%)	9,70	97,00	11,20	8,70	9,30	10,10	7,50
Donosnost kapitala - ROE (%)	14,43	97,40	11,64	10,05	27,03	13,27	12,21
Donosnost sredstev - ROA (%)	6,60	97,20	5,77	4,71	10,68	4,13	5,23
Prihodki od prodaje na zaposlenega (EUR)	146.681	104,40	110.132	141.401	286.753	140.698	92.323
Delež prodaje na tujih trgih (%)	73	99,70	57	74	94	80	56
Stroški dela na zaposlenega (EUR)	27.595	104,90	25.878	29.592	26.568	26.578	32.226
Plače na zaposlenega (EUR)	20.292	105,70	19.120	22.151	18.987	19.626	23.474

Dodana vrednost na zaposlenega (EUR)	41.795	103,80	38.217	41.839	53.172	40.813	39.082
Stroški dela v dodani vrednosti (%)	66	101,10	68	71	50	65	83
Čisti dobiček na zaposlenega (EUR)	7.711	105,30	6.281	7.025	14.906	8.878	3.849
Čista izguba na zaposlenega (EUR)	1.174	134,50	1.026	1.628	889	3.433	1.099
Obračanje sredstev	1	100,00	1	1	2	1	2
Obračanje kapitala	3	100,00	2	3	6	3	4
Obrat zalog	5,90	98,30	5,10	3,70	10,90	3,40	7,20
Dnevi vezave zalog	61,40	101,70	71,60	99,80	33,40	107,00	50,90
Obrat terjatev	14,90	96,80	12,50	13,40	21,30	10,90	13,10
Dnevi vezave obveznosti	35	101,40	36	41	31	48	34
Dnevi vezave denarja	51	102,80	65	86	19	92	45
Mesečna bruto plača na zaposlenega (EUR)	1.691	105,70	1.593	1.846	1.582	1.636	1.956
	vrednost	Index	vrednost	vrednost	vrednost	vrednost	vrednost
	2018	18/17	2018	2018	2018	2018	2018
	kovinska industrija		kovinski izdelki	stroji in naprave	vozila in prikolice	druga vozila, plovila	popravila in montaža strojev

Tabela 2: Osnovni podatki za leto 2018

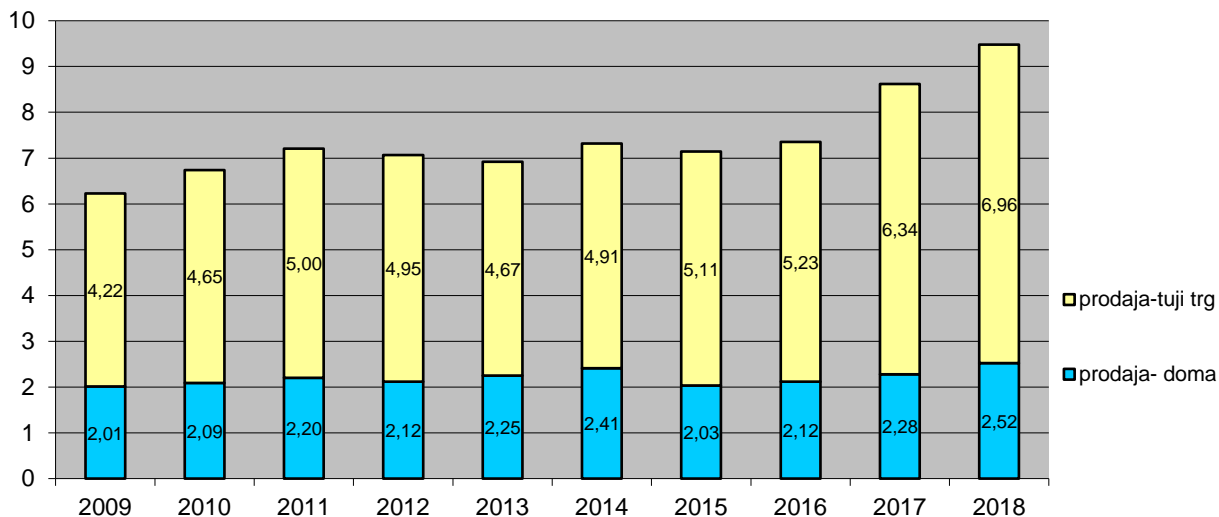
V tabeli so obravnavane le največje dejavnosti znotraj kovinske industrije. Nekatere dejavnosti (npr. SKD C/26.52 – Proizvodnja ur) nikjer v nadaljevanju niso podrobneje obdelane, ker zaobsegajo zelo majhne vrednosti deleža kovinske industrije. So pa njihove vrednosti vselej upoštevane pri aglomeratih, npr. v »Kovinska industrija«. Enako velja za podpanoge oz. poddejavnosti, ki so slabo zastopane, npr. SKD 25.3 – Proizvodnja parnih kotlov, razen za centralno ogrevanje, ki obsega le dve podjetji ter ni nikjer v nadaljevanju podrobneje obravnavana. So pa vrednosti npr. »Število zaposlenih« vštete v vrednost panoge 25 – Proizvodnja kovinskih izdelkov. Manjkajočih podatkov ne objavljamo zaradi njihove zaupnosti: **v kolikor v posameznem agregatu nastopajo do tri družbe oziroma ima ena izrazito prevladujočo vlogo, podatkov namreč ne smemo objavljati.**

Osnovni podatki za leto 2018 za celotno kovinsko industrijo nam izkazujejo, da je veliko opazovanih parametrov v primerjavi z letom poprej ponovno imela rast. **V letu 2018** je kovinska industrija zaposlovala 64.656 ljudi, kar pomeni rast za 5,4 %. Prihodki v celotni kovinski industriji so se dvignili za 10,1 % glede na leto poprej in so znašali 9,66 mrd €, ustvarjena dodana vrednost pa je za 3,8 % višja v primerjavi z letom 2016. Dobiček pred davki in obrestmi EBIT je višji za 3 %, vrednosti ROE in ROA pa sta zabeležili cca 2,5 % padec v primerjavi z 2017. Realizacija na zaposlenega je porasla za 4,4 % v primerjavi z 2017, delež stroškov dela v ustvarjeni dodani vrednosti pa je višji za 1,1 %. Medtem so se celotni stroški dela na zaposlenega povečali za 4,9 %. Dodana vrednost na zaposlenega v letu 2018 dosega 41.795 € oziroma izkazuje 3,8 % rast. Vse navedene vrednosti veljajo za kovinsko industrijo kot celoto.

1.1. Prodaja na domačem in tujem trgu

Skupna prodaja na domačem in tujem trgu se je v letu 2009 zaradi krize najprej močno zmanjšala, v letu 2010 je ponovno počasi začela naraščati, leta 2011 pa se je prodaja doma dvignila za 5,2 % in dosegla vrednost 2,2 mrd €, prodaja na tujih trgih pa se je povzpela za 16,5 % in je dosegla 5 mrd €. V letu 2012 beležimo padec prodaje na obeh trgih. Izvoz je padel pod 5 mrd € in je bil nižji za 1,1 % kot leta 2011, prodaja na domačem trgu pa je dosegla 2,1 mrd € oz. je bila nižja za 3,1 % glede na prejšnje leto. Leto 2013 kaže podobno sliko kot 2012, pri čemer je prodaja nekoliko padla le na tujih trgih. Izvoz je padel na 4,7 mrd € in je nižji za 5,6 % kot leta 2012, prodaja na domačem trgu pa je dosegla 2,25 mrd € in je porasla za 5,5 % v primerjavi z letom 2012. V letu 2014 se je trend ponovno obrnil, in sicer se je prodaja na obeh trgih povečala. Prodaja na domačem trgu je v 2014 imela rast za 6,9 % oz. je znašala 2,4 mrd €, izvoz pa se je povečal za 5,1 % in je znašal skoraj 5 mrd €. V 2015 se je celotna prodaja nekoliko znižala, kar je bila posledica padca domačega trga (-15,6 %), medtem ko se je prodaja na tujem trgu okrepila ter beležila rast za 4,1 %. V letu 2016 se je prodaja ponovno dvignila, in sicer za 4,3 % na domačem ter 2,2 % na tujem trgu. Leto 2017 kaže izjemne rezultate, saj se je prodaja dvignila za 17,1 %, medtem ko se je izvoz povečal za rekordnih 21,4 %. V letu 2018 se je trend rasti nadaljeval, saj se je prodaja na domačem trgu dvignila za 10,5 %, medtem ko se je izvoz povečal za 9,8 %.

Prodaja na domačem in tujem trgu (v mrd €)

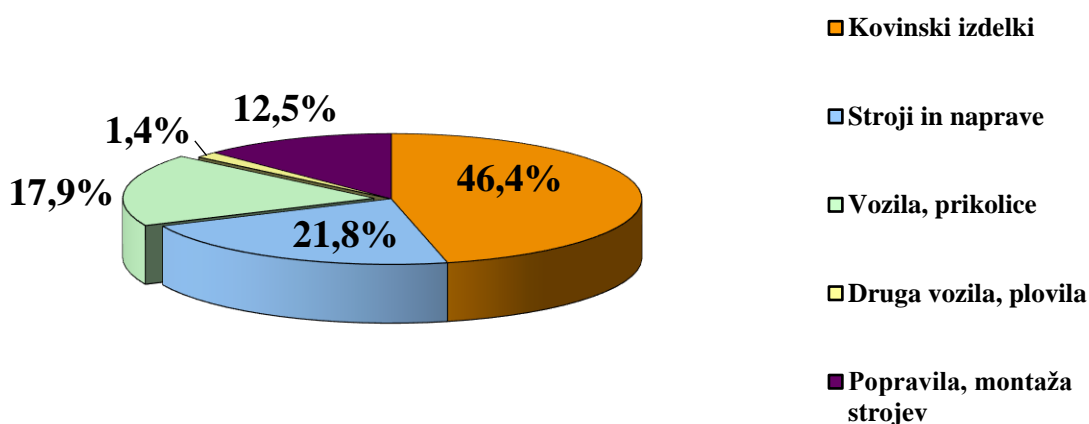


Graf 2: Prodaja na domačem in tujem trgu

1.2. Strukturni deleži posameznih panog v kovinski industriji

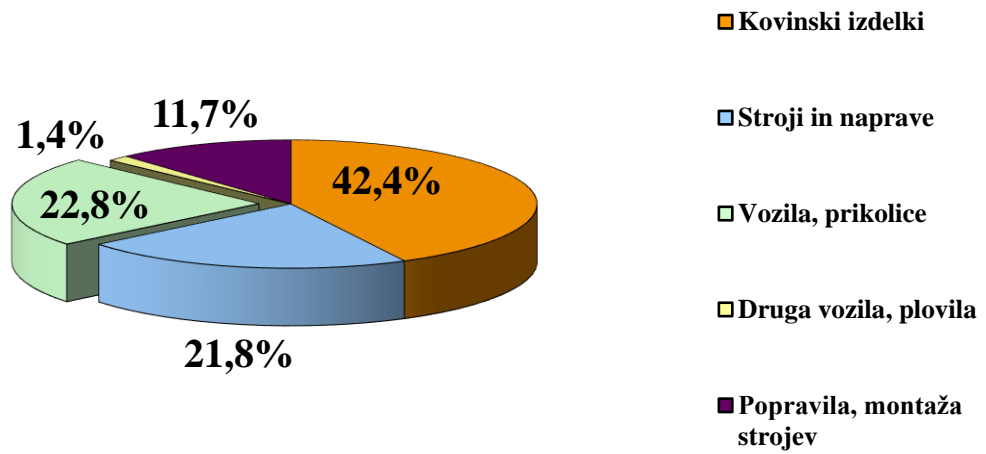
V okviru celotne kovinske industrije se deleži po posameznih panogah spreminjajo. V panogi kovinskih izdelkov je v letu 2018 46,4 % zaposlenih ustvarilo 34,9 % prihodka, 27 % izvoza ter 42,4 % dodane vrednosti kovinske industrije. V strojogradnji so deleži nekoliko bolj uravnoteženi: 21,8 % zaposlenih ustvari 20,9 % prihodka, 21 % izvoza in 21,8 % dodane vrednosti. V panogi drugih vozil in plovil 1,4 % zaposlenih ustvari 1,4 % prihodka, 1,5 % izvoza in 1,4 % dodane vrednosti. Panoga proizvodnje motornih vozil in prikolic zaposluje 17,2 % delavcev, ustvari 22,8 % dodane vrednosti, 34,9 % prihodka in kar 44,6 % izvoza. Dejavnost popravil in montaže strojev in naprav z 12,5 % zaposlenimi ustvari 11,7 % dodane vrednosti, 8 % celotnega prihodka in 5,9 % izvoza celotne slovenske kovinske industrije.

ZAPOSLENI



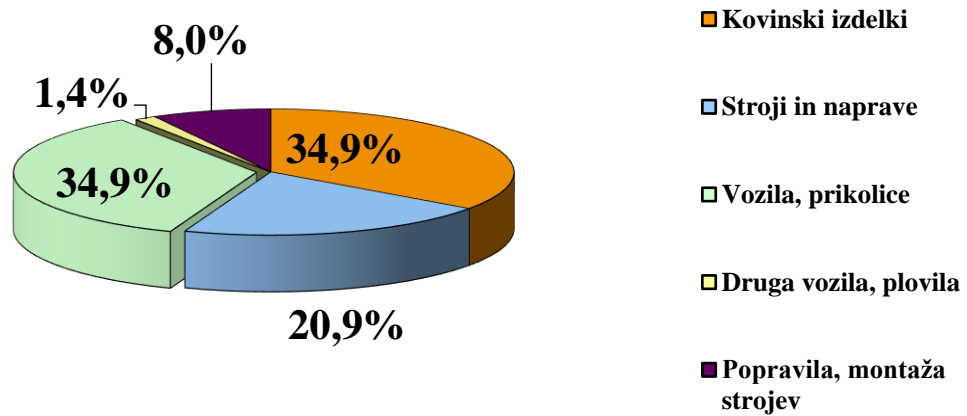
Graf 3: Struktura zaposlenih

DODANA VREDNOST



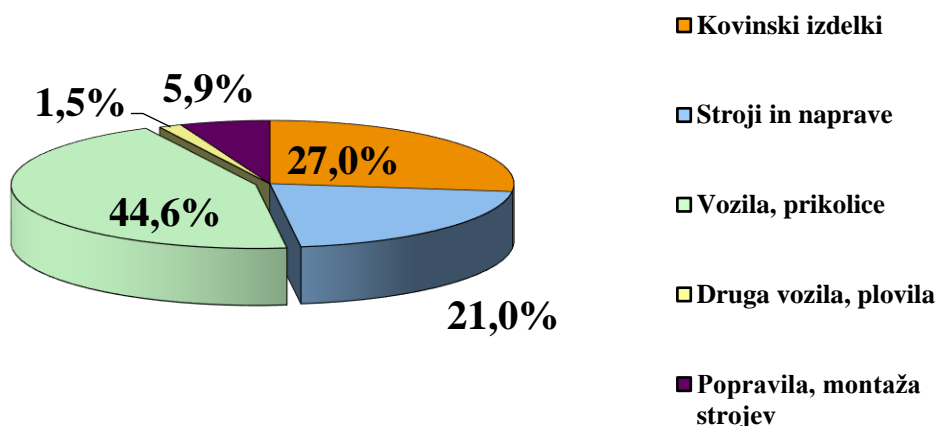
Graf 4: Struktura dodane vrednosti

PRIHODKI



Graf 5: Struktura prihodka

IZVOZ

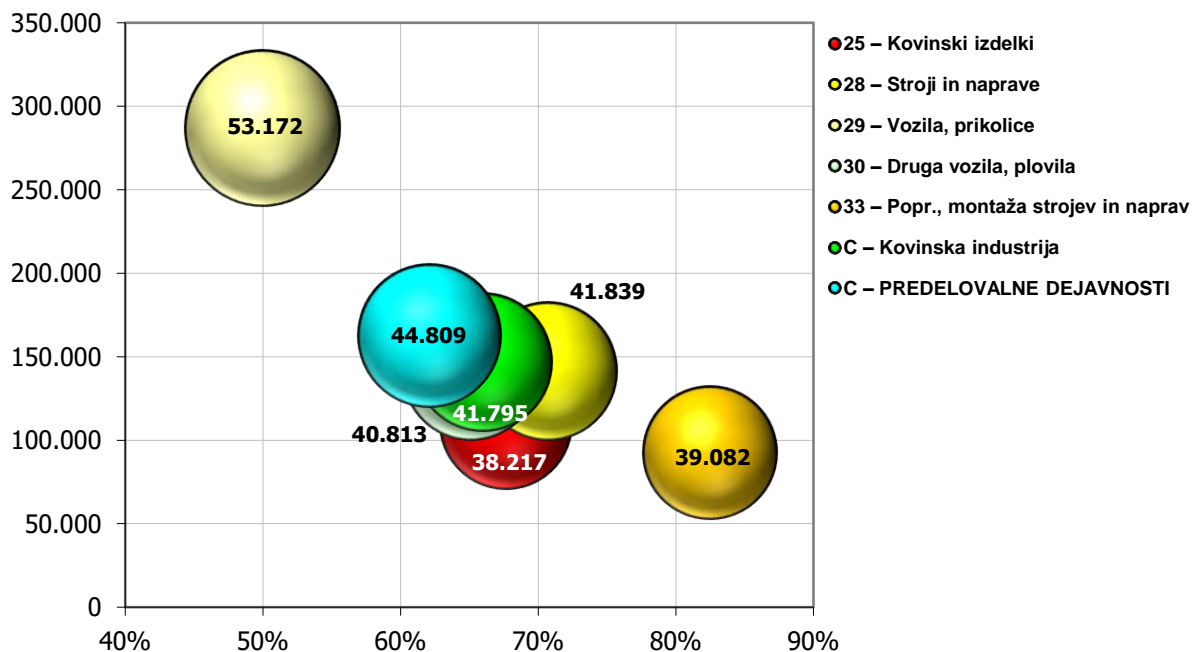


Graf 6: Struktura izvoza

1.3. Konkurenčno pozicioniranje kovinske industrije

V skladu s študijo konkurenčnosti kovinske industrije spremljamo pozicioniranje na osnovi treh faktorjev, in sicer realizacije na zaposlenega (R/Z), ustvarjene dodane vrednosti na zaposlenega (DV/Z), kot tretji faktor pa se primerjajo stroški dela v dodani vrednosti (L/DV), saj ti odločilno vplivajo na porabo bruto dodane vrednosti in na razmerje delitve, ki je namenjena porabi in akumulaciji (L/DV). V nadaljevanju je v grafih prikazano medsebojno razmerje vseh treh vrednosti. L/DV (v %) je na osi x, R/Z (v €) na osi y, DV/Z (v €) pa je prikazana s premerom kroga. Panoga je tem bolj uspešna, čim višje levo je njena pozicija in čim večja je površina kroga (večja površina = večja dodana vrednost na zaposlenega).

Pozicija panog kovinske industrije po R/Z, L/DV, DV/Z v letu 2018



Graf 7: Pozicija panog kovinske industrije po R/Z, L/DV, DV/Z v letu 2018

Kot je razvidno z grafa, je pozicija posameznih dejavnosti kovinske industrije dokaj različna. V najboljšem položaju je kot vsa leta doslej dejavnost Proizvodnja motornih vozil in prikolic (SKD 29), ki odstopa od preostalih dejavnosti, ki so si po dodani vrednosti na zaposlenega relativno podobne. V nadaljevanju bomo v poglavjih o posameznih dejavnostih prikazali primerjave konkurenčne pozicije slovenskih dejavnosti s primerljivimi v Evropi.

2. TRENDNA GIBANJA V KOVINSKI INDUSTRIJI IN NJENIH DEJAVNOSTIH OD LETA 2008 DO 2018

V nadaljevanju so prikazana desetletna gibanja po posameznih dejavnostih kovinske industrije, primerjalno pa tudi za celotno kovinsko industrijo in predelovalno industrijo v Sloveniji. Trendna gibanja so podana za naslednje karakteristične dejavnike:

- indeksi obsega industrijske proizvodnje,
- število družb,
- število zaposlenih in
- dodana vrednost na zaposlenega.

2.1. Indeks obsega industrijske proizvodnje

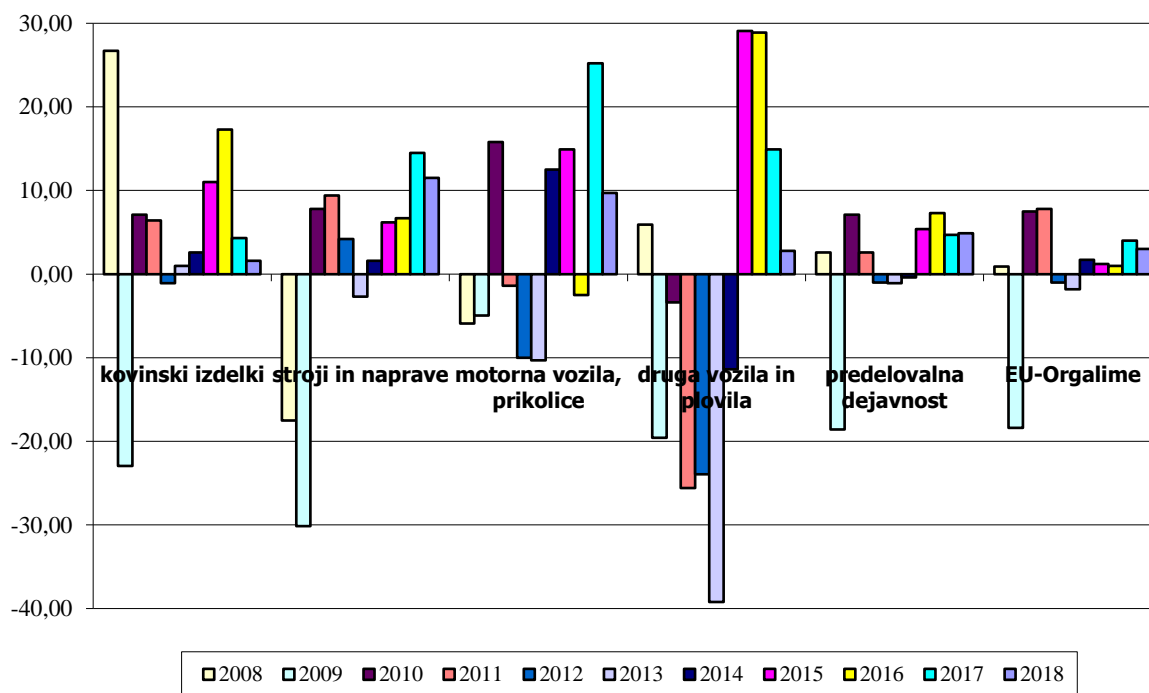
Opomba: Od januarja 2009 dalje je osnova za izračun in objavljanje indeksov Standardna klasifikacija dejavnosti 2008 (SKD 2008). V podatkih nista izločena vpliv sezone in vpliv koledarja.

Indeksi za obdobje pred januarjem 2009, ki so bili izvorno izračunani na osnovi Standardne klasifikacije dejavnosti 2002 (SKD 2002), pa so bili na novo različico klasifikacije dejavnosti preračunani s pomočjo prevajalnih matrik (števila zaposlenih).

	kovinski izdelki	stroji in naprave	motorna vozila, prikolice	druga vozila in plovila	predelovalna dejavnost	EU-Orgalime
2008	26,69	-17,52	-5,90	5,92	2,59	0,90
2009	-22,94	-30,14	-4,93	-19,57	-18,59	-18,40
2010	7,10	7,80	15,80	-3,40	7,10	7,50
2011	6,40	9,40	-1,40	-25,60	2,60	7,80
2012	-1,1	4,19	-10	-23,94	-1,0	-1,0
2013	1,00	-2,70	-10,30	-39,20	-1,10	-1,80
2014	2,60	1,60	12,50	-11,40	-0,40	1,70
2015	11,00	6,20	14,90	29,10	5,40	1,20
2016	17,30	6,70	-2,50	28,90	7,30	1,00
2017	4,30	14,50	25,20	14,90	4,70	4,00
2018	1,60	11,50	9,70	2,80	4,90	3,00

Tabela 3: Indeksi obsega industrijske proizvodnje

Vir: SURS, ORGALIME



Graf 8: Indeks obsega industrijske proizvodnje (v %)

Kot je razvidno, so bili indeksi v letu 2007 najvišji pri dejavnosti strojev in naprav. Po letu 2007 je sledila rast industrijske proizvodnje, saj so indeksi skozi leta pri vseh dejavnostih ostali večinoma pozitivni. V letu 2009 (krizno leto) se je zgodil velik zasak, saj je bilo to obdobje za vse dejavnosti izjemno negativno, pri čemer so indeksi obsega v povprečju padli za okoli -20 % (največ pri proizvodnji strojev in naprav, in sicer za -30,14 %). Padec rasti industrijske proizvodnje je bil posledica negativne gospodarske situacije v Evropi, kamor je pretežno usmerjen izvoz kovinske industrije. V letu 2010 so bili indeksi v slovenski kovinski industriji povsod pozitivni, razen pri dejavnosti drugih vozil in plovil (-3,40 %). Celota predelovalnih dejavnosti v Sloveniji leta 2010 beleži +7,1 % rasti. Dejavnosti kovinskih izdelkov ter strojev in naprav sta tudi v letu 2011 nadaljevali trend postopne rasti, pri dejavnosti motornih vozil in plovil pa je bil ponovno zaznan padec obsega proizvodnje. Pri drugih vozilih in plovilih je bil zaznan padec celo za -25,6 %. S tem so zabeležili negativni indeks obsega že tretje zaporedno leto od nastanka krize. V 2012 so bili vsi indeksi z izjemo dejavnosti proizvodnje strojev in naprav (+4,19 %) negativni, prav tako v letu 2013 (razen pri dejavnosti proizvodnje kovinskih izdelkov s +1,0 %). V letu 2014 se je zgodil preobrat in so bili vsi indeksi, razen pri dejavnosti drugih vozil in plovil (-11,4 %), pozitivni. V 2016 se je trend večinoma pozitivnih indeksov nadaljeval, ravno tako v letu 2017.

V 2018 je bil obseg industrijske proizvodnje pri vseh opazovanih dejavnostih pozitiven. Največja rast indeksa je bila zabeležena pri dejavnosti strojev in naprav (+11,50 %). Tudi dejavnosti motornih vozil in prikolic beleži visok indeks rasti (+9,70). Na celotni ravni predelovalnih dejavnosti je indeks obsega v primerjavi z EU-ORGALIME industrijami (+3,0 %) že četrto leto zapored pozitiven in beleži rast za +4,90 %.

Primerjava z evropskim povprečjem pokaže, da je bil indeks obsega v tehničnih industrijah od začetka merjenja v letu 2005 v EU-ORGALIME industrijah pozitiven, sledil je pozitiven trend obsega proizvodnje, v letu 2009 pa se je ta močno obrnil navzdol, in sicer je bil padec skoraj -20%. V letih 2010 in 2011 je bil zaznan podoben pozitiven premik, saj je bil obseg proizvodnje po podatkih ORGALIME v tehnični industriji v 2010 večji za +7,5 %, leto 2011 pa izkazuje +7,8 % rasti obsega industrijske proizvodnje v EU-ORGALIME industrijah. V letu 2012 je indeks proizvodnje v EU-ORGALIME industrijah ponovno doživel padec, in sicer za en odstotek, v letu 2013 dodaten padec (-1,8 %), v letu 2014 pa se je obseg proizvodnje ORGALIME industrij ponovno zvišal, in sicer za 1,7%. Tako v letu 2017, kot v letu 2016 (+1,0 %), se je nadaljeval trend rasti, in sicer se je indeks obsega povišal za +4,0 %. **V 2018** je indeks obsega industrijske proizvodnje ponovno pozitiven, in sicer je višji za +3,0% v primerjavi z letom 2017.

2.2. Število družb v kovinski industriji

SKD	kovinski izdelki				stroji in oprema				vozila in prikolice				druga vozila in plovila				popravila in montaža strojev					
	leto	m	M	S	V	m	M	S	V	m	M	S	V	m	M	S	V	m	M	S	V	
	2004	1231	39	20		432	30	21		63	8	8		63	4	3						
	2006	1197	99	35	23	398	62	33	19	55	15	8	8	62	3	2	4					
	2007	1290	108	43	25	403	64	42	17	63	12	9	11	71	2	3	3					
	2008	1205	127	45	23	314	76	36	17	57	15	11	11	56	1	4	2	202	3	0	2	
	2009	1233	142	48	24	319	79	36	15	58	14	10	11	58	1	3	1	208	4	0	2	
	2010	1300	134	46	22	320	78	37	14	64	12	12	8	59	1	3	0	378	10	1	3	
	2011	1369	131	41	23	320	74	39	13	72	12	10	8	64	0	1	0	405	13	1	3	
	2012	1411	143	44	21	321	76	41	15	81	14	12	14	69	0	3	1	516	16	3	3	
	2013	1444	159	45	20	333	76	40	17	79	11	8	9	64	1	3	1	492	19	3	3	
	2014	1509	152	43	21	354	80	41	14	83	10	10	10	73	0	4	0	515	17	4	4	
	2015	1581	173	42	19	369	81	44	13	91	11	10	9	86	2	3	0	563	18	4	4	
	2016	1599	185	58	12	374	83	52	6	104	27	9	9	86	2	4	0	579	28	5	3	
	2017	1383	443	63	11	318	137	63	6	86	27	9	11	78	14	4	0	542	91	7	2	
	2018	1345	511	67	12	301	144	62	8	85	29	8	12	75	16	4	0	541	102	9	2	

m – mikro podjetja; M – mala podjetja; S – srednja podjetja; V – velika podjetja

Tabela 4: Število družb v kovinski industriji

V 2008 je prišlo do spremembe ZGD v členu, ki opredeljuje kriterije razvrstitve podjetij v velikostne razrede (natančneje gl. spodaj), kar onemogoča neposrednost primerjave. Kljub temu pa so trendi razvidni. V letih 2013 in 2014 je opazen porast števila mikro podjetij, medtem ko je pri ostalih številka na podobni ravni kot leto poprej. Tako v letu 2015 kot tudi v letu 2016 je opaziti porast mikro in malih podjetij, medtem ko se je število srednjih in velikih podjetij dokaj spremenilo oz. upadlo. V 2017 je opazen dokaj velik porast malih podjetij, medtem ko je število srednjih in velikih podjetij na podobni ravni kot leto poprej. Leto **2018** sledi trendu iz 2017, in sicer kaže dokaj podobno sliko, kot leto poprej.

Velikost družbe – kriteriji za opredelitev

ZGD-1 Zakon o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 65/2009 z dne 14. 8. 2009)

55. člen

(mikro, majhne, srednje in velike družbe)

(1) Družbe se pri uporabi tega zakona razvrščajo na mikro, majhne, srednje in velike družbe z uporabo navedenih meril na bilančni presečni dan letne bilance stanja:

- povprečno število delavcev v poslovnem letu,
- čisti prihodki od prodaje in
- vrednost aktive.

(2) **Mikro družba** je družba, ki izpolnjuje dve od teh meril:

- povprečno število delavcev v poslovnem letu ne presega deset,
- čisti prihodki od prodaje ne presegajo 2.000.000 eurov in
- vrednost aktive ne presega 2.000.000 eurov.

(3) **Majhna družba** je družba, ki ni mikro družba po prejšnjem odstavku, in ki izpolnjuje dve od teh meril:

- povprečno število delavcev v poslovnem letu ne presega 50,
- čisti prihodki od prodaje ne presegajo 8.800.000 eurov in
- vrednost aktive ne presega 4.400.000 eurov.

(4) **Srednja družba** je družba, ki ni mikro družba po drugem odstavku tega člena ali majhna družba po prejšnjem odstavku, in ki izpolnjuje dve od teh meril:

- povprečno število delavcev v poslovnem letu ne presega 250,
- čisti prihodki od prodaje ne presegajo 35.000.000 eurov in
- vrednost aktive ne presega 17.500.000 eurov.

(5) **Velika družba** je družba, ki ni mikro družba po drugem odstavku tega člena ali majhna družba po tretjem odstavku tega člena ali srednja družba po prejšnjem odstavku.

Deleži skupin podjetij glede na velikost v kovinski industriji za **leto 2018** so ostali pri vseh kriterijih velikosti podjetja v primerjavi z letom 2017 dokaj podobni: delež mikro in malih podjetij je znašal 94,5 %, delež srednjih podjetij 4,5 %, delež velikih podjetij pa 1%. Razlog za zmanjševanje deleža velikih podjetij je v dejstvu, da so se nekatera podjetja prestrukturirala, s čimer se je posledično spremenila tudi velikost družbe oz. podjetja.

2.3. Število zaposlenih v kovinski industriji

SKD	kovinski izdelki				stroji in oprema				vozila in prikolice				druga vozila in plovila				popravila in montaža strojev			
	m	M	S	V	m	M	S	V	m	M	S	V	m	M	S	V	m	M	S	V
2004		10149	4419	9017		4996	3689	4773		1052	1120	5566		334	732	1646				
2006	7093	4766	4541	9400	2296	2941	4093	5093	400	804	1340	6355	224	86	301	1965				
2007	9440	4423	5064	8936	2229	2825	5035	5022	458	535	1485	7473	338	36	392	1762				
2008	7819	5654	5696	8173	1904	3237	4513	5892	372	715	1523	7817	244	39	679	608	558	76	0	1983
2009	6425	5489	5303	7203	1842	3066	4545	4971	281	578	1156	7015	200	49	312	178	550	82	0	1880
2010	7347	5003	4802	6918	1730	2836	4063	4113	326	509	1560	6771	189	53	327	0	1422	346	214	2114
2011	7715	5258	4442	6629	1787	2607	4422	4334	368	484	1409	6709	152	0	326	0	1504	576	217	2438
2012	7291	5574	5058	6039	1696	2489	4659	4082	385	620	1893	10707	153	0	329	71	2001	680	530	3457
2013	7016	5846	5150	5801	1421	2493	4313	4355	324	522	1050	6891	175	0	291	66	1954	955	455	3314
2014	7823	5449	5209	6036	1477	2602	4468	3329	366	486	1148	7757	201	0	363	0	2204	700	786	3296
2015	8079	6163	5123	6301	1534	2560	5015	3133	395	385	1397	8108	208	39	314	0	2450	619	721	3194
2016	8397	6433	7188	5539	1465	2592	6303	2292	485	415	1060	6917	249	22	414	0	2331	1035	719	3090
2017	4640	11007	7794	5512	769	2971	7419	2423	254	698	1032	8545	102	292	511	0	1521	1833	1518	2388
2018	4549	11926	7673	5785	726	3006	6794	3507	312	597	823	9829	82	324	520	0	1524	2188	1866	2477

m – mikro podjetja; M – mala podjetja; S – srednja podjetja; V – velika podjetja

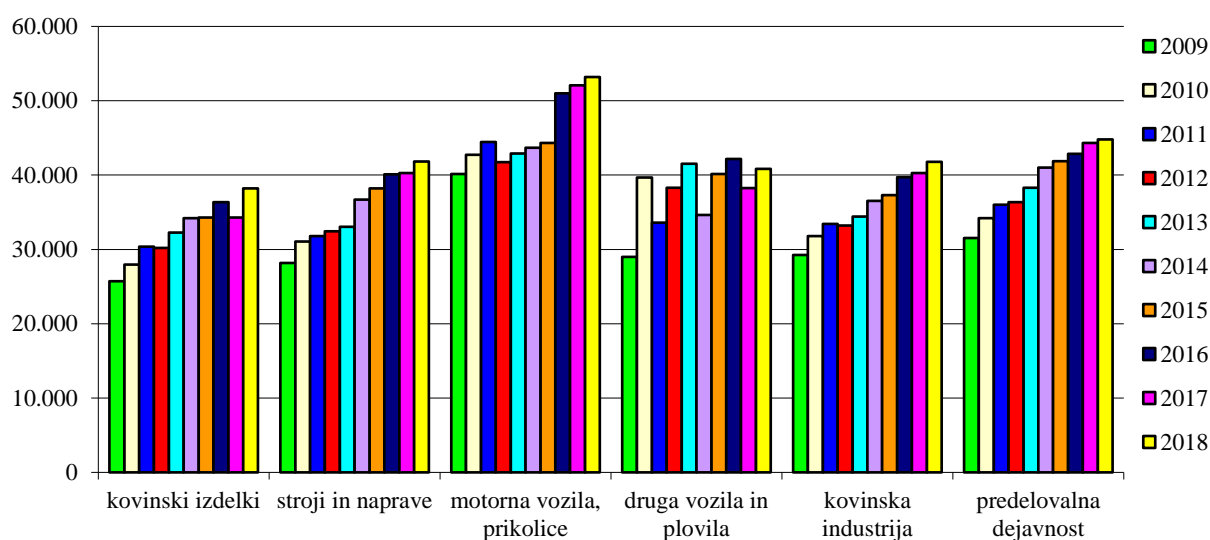
Tabela 5: Število zaposlenih v kovinski industriji

Tudi tu velja podobno dejstvo kot pri številu družb: zaradi sprememb določil o velikosti podjetja podatki za leti 2007 in 2008 niso direktno primerljivi. Opazno pa je povečevanje števila zaposlenih v majhnih družbah in zmanjševanje zaposlenih v srednjih in velikih družbah.

Kovinska industrija v **letu 2018** skupno zaposluje 64.656 delavcev, kar je za 5,4 % več v primerjavi z letom poprej. Če primerjamo število zaposlenih po panogah, ugotovimo, da je izrazito drugačna struktura v proizvodnji motornih vozil ter v dejavnosti popravil in montaž strojev, kjer največji delež zaposlenih dela v velikih družbah. Za leto 2018 velja, da je bilo v mikro podjetjih zaposlenih 11,2 % vseh zaposlenih, v malih podjetjih 28% vseh zaposlenih, v srednjih 27,4 % vseh zaposlenih in v velikih družbah 33,5 % vseh zaposlenih v kovinski industriji v obravnavanih dejavnostih.

2.4. Dodana vrednost na zaposlenega

Dodana vrednost na zaposlenega (DV/Z) v kovinski industriji ima trajen trend rasti. V letu 2009 je upadla v skoraj vseh nosilnih dejavnostih, v letu 2010 in tudi v 2011 pa ponovno narasla pri vseh dejavnostih, razen pri dejavnosti drugih vozil in plovil, kjer je upadla za dobrih 15 %. V 2012 beležimo večinoma padec dodane vrednosti, razen pri dejavnostih strojev in naprav ter drugih vozil in plovil, v letu 2013 pa je pri vseh dejavnostih vidna rast dodane vrednosti na zaposlenega. V letu 2014 se trend rasti nadaljuje, večji padec pa je doživela le proizvodnja drugih vozil in plovil. Tako v letu 2015 kot tudi v letu 2016 beležimo rast dodane vrednosti na zaposlenega v celotni kovinski industriji. V letu 2017 se je rast nekoliko umirila, ravno tako v **2018**, in sicer je dodana vrednost na zaposlenega tako v povprečju dosegla 41.795 € (3,8 % višja kot leta 2017), v vseh predelovalnih dejavnostih pa 44.809 € (rast za 1,1 %). Če primerjamo posamezne dejavnosti, opazimo, da je v dejavnosti proizvodnje drugih vozil in plovil DV/Z znašala 40.813 € (rast za 6,7 %), v strojogradnji 41.839 € (+ 3,9 %), dejavnost kovinskih izdelkov je zabeležila konkretno rast DV/Z za 11,4 % in je znašala 38.217 €, dejavnost motornih vozil in prikolic pa je zabeležila 2,1 % rasti dodane vrednosti na zaposlenega (53.172 €).



Graf 9: Dodana vrednost na zaposlenega (v €)

2.5. Konkurenčna pozicija podjetij glede na velikost podjetij

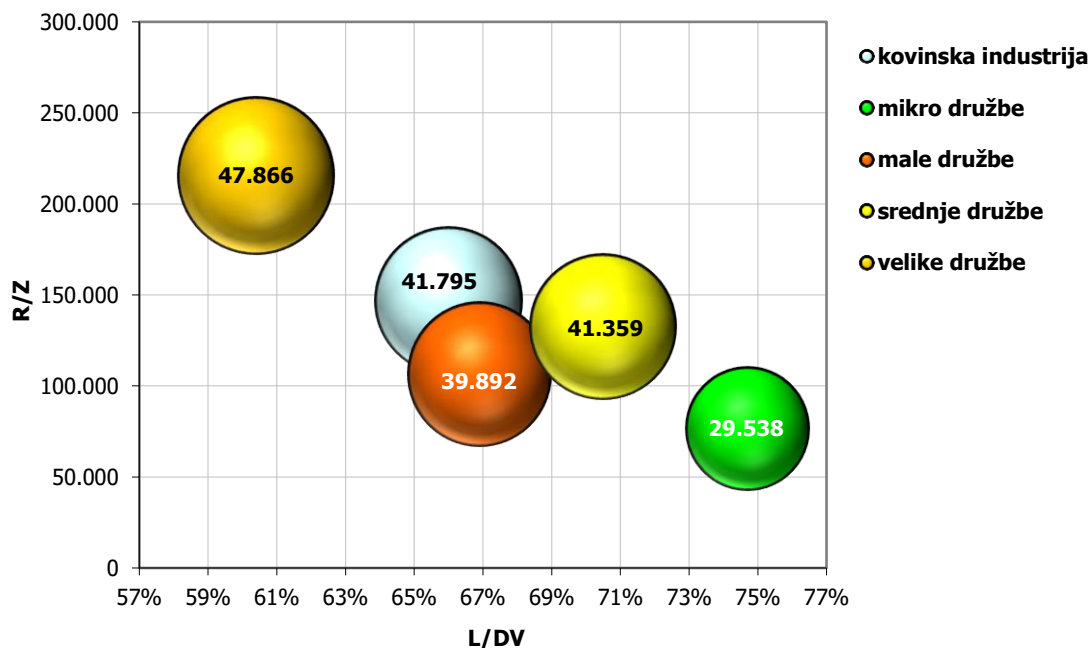
Osnovni podatki gospodarjenja podjetij kovinske industrije glede na velikost podjetij:

	kovinska industrija		velike družbe	mikro družbe	male družbe	srednje družbe
	vrednost 2018	Index 18/17	vrednost 2018	vrednost 2018	vrednost 2018	vrednost 2018
Število družb	3.368	101,20	34	2.378	805	151,0
Povp. št. zaposlenih po del. urah (celo št.)	64.656	105,40	21.598	7.261	18.072	17.726
Prihodki (ne vključujejo sprememb vrednosti zalog)	9.661.908.899	110,10	4.731.794.285	568.730.736	1.968.829.784	2.392.554.094
Kosmati donos od poslovanja	9.686.483.997	110,30	4.747.149.105	565.004.603	1.971.458.226	2.402.872.063
Čisti prihodki od prodaje	9.483.873.412	110,00	4.655.518.004	556.342.832	1.924.257.738	2.347.754.837
Čisti prih. od prodaje na domačem trgu	2.519.177.213	110,50	541.307.327	375.044.713	1.007.400.859	595.424.314
Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	6.964.696.199	109,80	4.114.210.677	181.298.119	916.856.879	1.752.330.523
Odhodki	9.267.149.163	110,70	4.566.668.254	549.247.827	1.851.960.212	2.299.272.870
Stroški blaga, materiala in storitev	6.923.245.250	110,60	3.695.381.226	343.317.968	1.234.299.945	1.650.246.110
Stroški dela	1.784.159.625	110,60	624.645.290	160.291.636	482.517.188	516.705.510
Amortizacija	392.719.905	112,00	192.056.399	25.532.611	92.054.528	83.076.367
POSLOVNI IZID	483.040.872	102,90	205.801.764	21.179.599	135.747.275	120.312.233
FINANČNI IZID	-20.560.977	87,00	939.464	-1.519.802	-10.637.771	-9.342.868
Dobiček pred davki in obrestmi (EBIT)	464.843.259	103,00	201.460.684	20.733.886	129.404.415	113.244.275
Dobiček pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	920.514.021	106,60	403.866.122	55.272.181	242.696.198	218.679.520
Davek iz dobička	59.103.806	104,40	15.367.190	5.564.396	19.291.604	18.880.617
Čisti dobiček	498.558.239	110,90	219.745.723	34.679.567	122.138.406	121.994.543
Čista izguba	75.910.372	141,70	19.050.156	17.793.583	11.594.856	27.471.777
NETO ČISTI DOBIČEK / IZGUBA	422.647.867	106,80	200.695.567	16.885.985	110.543.550	94.522.766
Enostavni denarni tok	857.757.652	109,40	404.040.469	49.904.477	213.197.563	190.615.143
Dodana vrednost (DV)	2.702.310.281	109,30	1.033.791.957	214.489.727	720.918.476	733.110.120
SREDSTVA	6.685.681.611	108,20	2.451.403.849	722.567.337	1.653.513.233	1.858.197.191
Zaloge	1.234.158.771	111,50	521.459.566	59.417.404	231.724.632	421.557.170
Kapital	3.071.035.094	109,40	1.055.886.449	296.448.798	830.209.256	888.490.591
Stopnja samofinanciranja (%)	46	101,10	43	41	50	47,8
Razmerje med tujimi in lastnimi viri	1,10	100,00	1,20	1	0,90	1,0
Koeficient zadolženosti	0,50	100,00	0,50	1	0,50	0,5

Celotna gospodarnost	1,00	100,00	1,00	1	1,10	1,0
EBITDA v prihodkih od prodaje (%)	9,70	97,00	8,70	10	12,60	9,3
Donosnost kapitala - ROE (%)	14,43	97,40	19,57	6	14,10	11,1
Donosnost sredstev - ROA (%)	6,60	97,20	8,36	3	7,01	5,3
Prihodki od prodaje na zaposlenega (EUR)	146.681	104,40	215.558	76.616	106.478	132.450
Delež prodaje na tujih trgih (%)	73	99,70	88	33	48	74,6
Stroški dela na zaposlenega (EUR)	27.595	104,90	28.922	22.075	26.700	29.150
Plače na zaposlenega (EUR)	20.292	105,70	20.895	15.985	19.885	21.739
Dodana vrednost na zaposlenega (EUR)	41.795	103,80	47.866	29.538	39.892	41.359
Stroški dela v dodani vrednosti (%)	66	101,10	60	75	67	70,5
Čisti dobiček na zaposlenega (EUR)	7.711	105,30	10.175	4.776	6.759	6.882
Čista izguba na zaposlenega (EUR)	1.174	134,50	882	2.450	642	1.550
Obračanje sredstev	1	100,00	2	1	1	1,3
Obračanje kapitala	3	100,00	5	2	3	2,8
Obrat zalog	5,90	98,30	7,50	6	5,70	4,1
Dnevi vezave zalog	61,40	101,70	48,70	58	64,30	88,5
Obrat terjatev	14,90	96,80	19,80	9	11,60	13,3
Dnevi vezave obveznosti	35	101,40	32	49	38	37,4
Dnevi vezave denarja	51	102,80	35	47	58	78,6
Mesečna bruto plača na zaposlenega (EUR)	1.691	105,70	1.741	1.332	1.657	1.811,6
	vrednost 2018	Index 18/17	vrednost 2018	vrednost 2018	vrednost 2018	vrednost 2018
	kovinska industrija		velike družbe	mikro družbe	male družbe	srednje družbe

Tabela 6: Osnovni podatki glede na velikost družbe

V letu 2018 znaša indeks prihodkov na ravni kovinske industrije 110,1, kar kaže na dokaj visoko rast prihodka glede na leto 2017. Prihodek od prodaje na tujem trgu se je prav tako zvišal, in sicer za 9,8 %. Najvišji prihodek ustvarijo velike družbe, in sicer 4,7 mrd €, kar je za 13,1 % več kot v 2017. Prihodek v srednjih družbah je prav tako porasel, in sicer za 5,5 % v primerjavi z letom 2017. Dobiček pred davki in obrestmi (EBIT) je v letu 2018 v celotni kovinski industriji izkazal porast, in sicer za 3,0 %. Čisti dobiček na zaposlenega se je v celotni kovinski industriji povečal za 5,3 % (največ pri malih podjetjih, in sicer +7,6%). Čista izguba na zaposlenega pa se je v letu 2018 povečala, in sicer za 34,5 % ter je znašala 1.174 €. Največjo izgubo na zaposlenega so ustvarile velike družbe, in sicer je ta znašala 2.450 € na vsakega zaposlenega delavca.



Graf 10: Konkurenčno pozicioniranje glede na velikost družb

Na sliki je izpostavljena primerjava konkurenčne pozicije celotne kovinske industrije glede na velikost družb. Za primerjavo smo vzeli tri različne parametre: realizacijo na zaposlenega (R/Z), ustvarjeno dodano vrednost na zaposlenega (DV/Z), kot tretji parameter pa primerjamo delež stroškov dela glede na ustvarjeno dodano vrednost (L/DV); ti vplivajo na porabo dodane vrednosti oz. na razmerje delitve, ki je namenjena dobičku in akumulaciji.

Celotna kovinska industrija (zajete so vse družbe) letno ustvari 146.681 € realizacije na zaposlenega, 41.795 € dodane vrednosti ter ima 66 % stroškov dela v dodani vrednosti. Pri posamični razvrstitvi po velikosti družb najboljše rezultate kažejo velike družbe s 215.558 € realizacije na zaposlenega (R/Z), 47.866 € ustvarjene dodane vrednosti na zaposlenega (DV/Z) ter najnižjim deležem stroškov dela v dodani vrednosti (L/DV), in sicer 60 %.

Srednje družbe, z nekoliko nižjo realizacijo na zaposlenega (132.450 €), kažejo podobno sliko kot celotna kovinska industrija, saj izkazujejo 41.359 € ustvarjene dodane vrednosti, le stroški dela v dodani vrednosti so nekoliko višji, in sicer ti znašajo 70,5 %. Male družbe izkazujejo 106.478 € realizacije na zaposlenega, 39.892 € ustvarjene dodane vrednosti na zaposlenega ter 67 % stroškov dela v dodani vrednosti. Mikro družbe izkazujejo 76.616 € realizacije na zaposlenega, 29.538 € ustvarjene dodane vrednosti na zaposlenega ter imajo najvišji delež stroškov dela v dodani vrednosti, ki znaša 75 %.

2.6. Konkurenčna pozicija podjetij glede na izvor kapitala

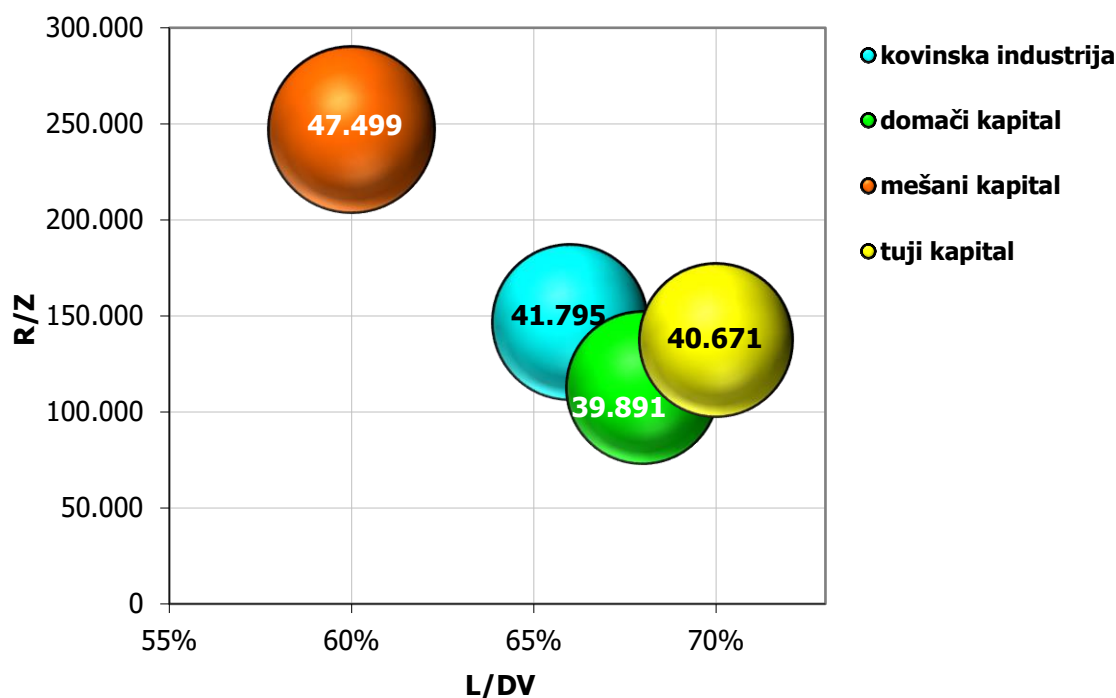
Osnovni podatki gospodarjenja podjetij kovinske industrije glede na izvor kapitala (domači, tuji, mešani):

	kovinska industrija		domači kapital		tuj kapital		mešani kapital	
	vrednost 2018	Index 18/17	vrednost 2018	Index 18/17	vrednost 2018	Index 18/17	vrednost 2018	Index 18/17
Število družb	3.368	101,20	2.946	100,50	312	106,80	109	101,90
Povp. št. zaposlenih po del. urah (celo št.)	64.656	105,40	45.173	103,20	15.807	109,30	3.676	118,10
Prihodki (ne vključujejo sprememb vrednosti zalog)	9.661.908.899	110,10	5.201.587.462	108,40	3.947.912.345	109,80	512.408.287	135,50
Kosmati donos od poslovanja	9.686.483.997	110,30	5.211.171.721	108,60	3.962.224.624	109,90	513.086.847	134,90
Čisti prihodki od prodaje	9.483.873.412	110,00	5.076.756.099	108,10	3.902.709.917	109,80	504.407.396	136,00
Čisti prih. od prodaje na domačem trgu	2.519.177.213	110,50	2.088.690.553	108,40	329.484.016	120,40	101.002.645	125,40
Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	6.964.696.199	109,80	2.988.065.546	107,90	3.573.225.901	108,90	403.404.752	139,00
Odhodki	9.267.149.163	110,70	4.917.997.642	108,60	3.856.085.934	110,70	493.062.179	137,00
Stroški blaga, materiala in storitev	6.923.245.250	110,60	3.373.822.908	108,70	3.190.809.488	110,10	358.609.445	138,40
Stroški dela	1.784.159.625	110,60	1.226.213.656	108,40	453.253.767	112,70	104.692.202	130,30
Amortizacija	392.719.905	112,00	211.703.550	108,50	161.871.212	113,10	19.145.143	153,60
POSLOVNI IZID	483.040.872	102,90	335.306.510	108,80	124.561.583	90,30	23.175.383	101,10
FINANČNI IZID	-20.560.977	87,00	-16.921.207	95,70	-3.562.559	82,30	-77.211	4,80
Dobiček pred davki in obrestmi (EBIT)	464.843.259	103,00	325.319.017	109,70	116.574.782	87,40	22.952.064	106,50
Dobiček pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	920.514.021	106,60	582.674.889	108,50	293.158.125	101,20	44.683.611	120,80
Davek iz dobička	59.103.806	104,40	41.506.484	103,30	14.805.176	111,30	2.792.146	90,40
Čisti dobiček	498.558.239	110,90	333.576.935	115,80	141.213.494	99,40	23.767.810	123,00
Čista izguba	75.910.372	141,70	35.877.678	103,60	36.628.389	215,10	3.401.701	178,80
NETO ČISTI DOBIČEK / IZGUBA	422.647.867	106,80	297.699.257	117,50	104.585.105	83,60	20.366.109	116,90
Enostavni denarni tok	857.757.652	109,40	538.133.922	113,10	277.605.889	100,20	42.020.445	134,50
Dodana vrednost (DV)	2.702.310.281	109,30	1.801.954.830	108,40	750.836.134	108,50	149.521.921	127,70
SREDSTVA	6.685.681.611	108,20	4.250.559.364	106,40	2.083.283.482	109,60	351.837.960	124,10
Zaloge	1.234.158.771	111,50	804.757.728	108,60	361.665.727	117,10	67.735.317	119,20
Kapital	3.071.035.094	109,40	2.051.417.588	108,20	864.979.865	110,70	154.640.244	118,40
Stopnja samofinanciranja (%)	46	101,10	48	101,70	42	101,00	44	95,40
Razmerje med tujimi in lastnimi viri	1,10	100,00	1,00	100,00	1,30	100,00	1,10	100,00
Koeficient zadolženosti	0,50	100,00	0,50	100,00	0,50	100,00	0,50	100,00

Celotna gospodarnost	1,00	100,00	1,10	100,00	1,00	100,00	1,00	90,90
EBITDA v prihodkih od prodaje (%)	9,70	97,00	11,50	100,90	7,50	92,60	8,90	89,00
Donosnost kapitala - ROE (%)	14,43	97,40	15,25	109,70	12,63	73,10	13,85	99,30
Donosnost sredstev - ROA (%)	6,60	97,20	7,31	111,10	5,25	72,10	5,97	92,00
Prihodki od prodaje na zaposlenega (EUR)	146.681	104,40	112.386	104,80	246.891	100,40	137.203	115,20
Delež prodaje na tujih trgih (%)	73	99,70	59	99,80	92	99,20	80	102,20
Stroški dela na zaposlenega (EUR)	27.595	104,90	27.145	105,10	28.673	103,10	28.477	110,30
Plače na zaposlenega (EUR)	20.292	105,70	19.953	105,40	21.050	104,80	21.207	112,00
Dodana vrednost na zaposlenega (EUR)	41.795	103,80	39.891	105,10	47.499	99,30	40.671	108,10
Stroški dela v dodani vrednosti (%)	66	101,10	68	99,90	60	104,00	70	102,00
Čisti dobiček na zaposlenega (EUR)	7.711	105,30	7.385	112,20	8.933	90,90	6.465	104,10
Čista izguba na zaposlenega (EUR)	1.174	134,50	794	100,40	2.317	196,70	925	151,40
Obračanje sredstev	1	100,00	1	102,50	2	94,70	1	107,20
Obračanje kapitala	3	100,00	3	100,00	5	95,90	3	113,30
Obrat zalog	5,90	98,30	4,40	100,00	9,40	93,10	5,50	110,00
Dnevi vezave zalog	61,40	101,70	82,50	100,50	38,70	107,50	65,80	90,10
Obrat terjatev	14,90	96,80	12,60	100,00	20,20	89,40	12,90	97,00
Dnevi vezave obveznosti	35	101,40	39	99,50	31	103,00	39	111,20
Dnevi vezave denarja	51	102,80	73	100,70	26	116,90	55	84,40
Mesečna bruto plača na zaposlenega (EUR)	1.691	105,70	1.663	105,40	1.754	104,80	1.767	112,00
	vrednost 2018	Index 18/17	vrednost 2018	Index 18/17	vrednost 2018	Index 18/17	vrednost 2018	Index 18/17
	kovinska industrija		domači kapital		tuji kapital		mešani kapital	

Tabela 7: Osnovni podatki glede na izvor kapitala

Največji delež družb je osnovan na domačem kapitalu. **Leta 2018** so imela največ prihodkov podjetja z domačim kapitalom, in sicer so ti znašali slabih 5,2 mrd €. Podjetja s tujim kapitalom so imela rast prihodka za +9,8 %, podjetja z mešanim kapitalom pa rast prihodka za 35,5 %, medtem ko so podjetja z domačim kapitalom doživela rast prihodka 8,4 %. Najvišjo dodano vrednost na zaposlenega so imela podjetja s tujim kapitalom, in sicer je vrednost dosegla 47.499 €, najvišje stroške dela v dodani vrednosti pa so imela podjetja z mešanim kapitalom, in sicer je delež stroškov dela v dodani vrednosti znašal 70 %, kar je za 2% več, kot leto poprej.



Graf 11: Konkurenčno pozicioniranje glede na izvor kapitala

Na grafu 11 je izpostavljena primerjava konkurenčne pozicije družb celotne kovinske industrije glede na izvor kapitala. Tako kot prej smo tudi tukaj za primerjavo vzeli že omenjene parametre (R/Z, L/DV, DV/Z).

Leta 2018 podjetja domačega kapitala izkazujejo 112.386 € realizacije na zaposlenega, 39.891 € ustvarjene dodane vrednosti na zaposlenega ter imajo 68 % stroškov dela v dodani vrednosti. Podjetja s kapitalom tujega izvora izkazujejo 246.891 € realizacije na zaposlenega, 47.499 € ustvarjene dodane vrednosti na zaposlenega ter imajo 60 % stroškov dela v dodani vrednosti. Podjetja z mešanim kapitalom izkazujejo 137.203 € realizacije na zaposlenega, 40.671 € ustvarjene dodane vrednosti na zaposlenega ter imajo 70 % stroškov dela v dodani vrednosti.

3. IZVOZ KOVINSKE INDUSTRIJE

	kovinska industrija		kovinski izdelki	stroji in naprave	vozila in prikolice	druga vozila, plovila	popravila in montaža strojev
	vrednost 2018	Index 18/17	vrednost 2018	vrednost 2018	vrednost 2018	vrednost 2018	vrednost 2018
Število družb	3.368	101,20	1.935	515	134	95	654
Povp. št. zaposlenih po del. urah (celo št.)	64.656	105,40	29.933	14.033	11.560	925	8.054
Prihodki (ne vključujejo sprememb vrednosti zalog)	9.661.908.899	110,10	3.364.000.223	2.013.612.121	3.364.983.340	136.588.953	768.065.560
Kosmati donos od poslovanja	9.686.483.997	110,30	3.353.558.847	2.029.860.170	3.384.192.808	136.711.970	767.539.523
Čisti prihodki od prodaje	9.483.873.412	110,00	3.296.537.717	1.984.333.318	3.314.848.066	130.174.961	743.530.307
Čisti prih. od prodaje na domačem trgu	2.519.177.213	110,50	1.417.378.054	522.453.004	210.266.448	26.082.448	329.405.226
Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	6.964.696.199	109,80	1.879.159.663	1.461.880.314	3.104.581.619	104.092.513	414.125.081
Dodana vrednost (DV)	2.702.310.281	109,30	1.143.922.388	587.146.308	614.664.104	37.760.326	314.749.855
Prihodki od prodaje na zaposlenega (EUR)	146.681	104,40	110.132	141.401	286.753	140.698	92.323
Delež prodaje na tujih trgih (%)	73	99,70	57	74	94	80	56
	vrednost 2018	Index 18/17	vrednost 2018	vrednost 2018	vrednost 2018	vrednost 2018	vrednost 2018
	kovinska industrija		kovinski izdelki	stroji in naprave	vozila in prikolice	druga vozila, plovila	popravila in montaža strojev

Tabela 8: Izvoz kovinske industrije v letu 2018

Iz tabele je razvidno, da je po dejavnostih kovinske industrije izvoz največji pri proizvodnji motornih vozil in prikolic (3,10 mrd €), proizvodnji kovinskih izdelkov (1,88 mrd €) ter strojih in napravah (1,46 mrd €). Slovenska kovinska industrija je izvozno usmerjena, deleži izvoza v prihodku povsod presegajo polovico, največji delež izvoza v prihodku pa je v proizvodnji motornih vozil in prikolic.

V vseh dejavnostih kovinske industrije so se ti deleži od leta 1998 povečevali, v letu 2009 pa je opazen upad za 17 %. V letu 2010 se je indeks izvoza ponovno obrnil navzgor, v 2013 in 2014 se je trend v celotni kovinski industriji ponovno obrnil rahlo navzdol. Leta 2015 se je trend ponovno obrnil navzgor, in sicer so se prihodki povečali za 4,1%.

V letu 2017 se nadaljuje rast izvoza, prav tako **v letu 2018**, in sicer so se prihodki povečali za konkretnih 9,8 %. Primerjalno med posameznimi dejavnostmi ima največji delež prodaje na tujih trgih dejavnost proizvodnje motornih vozil – SKD 29 (94 %), sledita pa ji dejavnost drugih vozil in plovil – SKD 30 (80 %) ter strojev in naprav – SKD 28 (74 %).

Tabela prikazuje deleže izvoza kovinske industrije za nekatere dejavnosti:

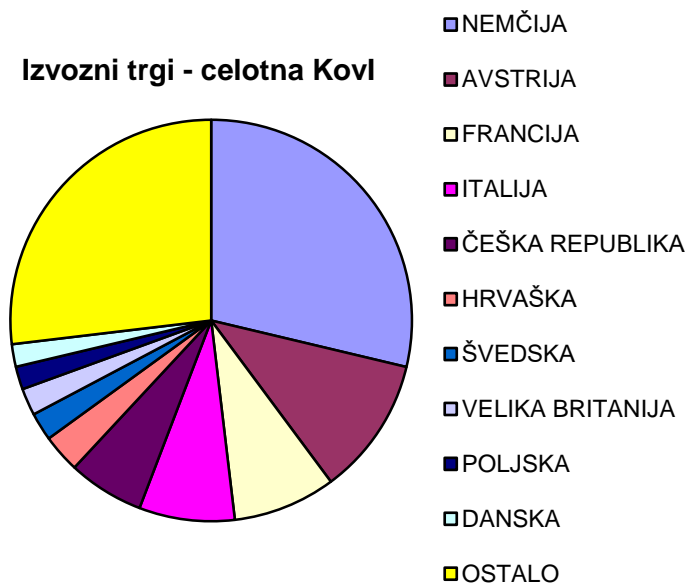
šifra dejavnosti in njen opis	število družb	čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	indeks izvoza 2018/2017	delež v izvozu kov.ind. (v%)
29.100 - Proizvodnja motornih vozil	20	1.799.637.610	111,3	25,8%
29.320 - Proizvodnja drugih delov in opreme za motorna vozila	76	669.737.959	106,2	9,6%
29.200 - Proizvodnja karoserij za vozila; proizvodnja prikolic, polprikolic	38	635.206.050	106,2	9,1%
25.110 - Proizvodnja kovinskih konstrukcij in njihovih delov	374	470.995.069	102,3	6,8%
33.200 - Montaža industrijskih strojev in naprav	348	365.969.665	120,6	5,3%
25.620 - Mehanska obdelava kovin	685	327.619.662	107,2	4,7%
25.990 - Proizvodnja drugje nerazvrščenih kovinskih izdelkov	304	321.867.413	109,8	4,6%
28.220 - Proizvodnja dvigalnih in transportnih naprav	52	306.347.484	115,1	4,4%
25.500 - Kovanje, stiskanje, vtiskovanje in valjanje kovin; prašna metalurgija	41	249.668.320	112,3	3,6%
28.300 - Proizvodnja kmetijskih in gozdarskih strojev	39	179.406.505	120,0	2,6%
28.990 - Proizvodnja strojev za druge posebne namene	95	171.651.544	120,2	2,5%
25.732 - Proizvodnja orodja za stroje	178	167.770.251	103,2	2,4%
25.720 - Proizvodnja ključavnic, okovja	22	141.695.436	102,2	2,0%
28.150 - Proizvodnja ležajev, zobnikov in elementov za mehanski prenos energije	18	133.675.322	126,2	1,9%
28.930 - Proizvodnja strojev za živilsko in tobakno industrijo	26	105.995.489	108,2	1,5%
28.490 - Proizvodnja drugih obdelovalnih strojev	29	84.537.275	111,6	1,2%
28.290 - Proizvodnja drugih strojev in naprav za splošne namene	64	71.211.939	110,4	1,0%
28.120 - Proizvodnja naprav za fluidno tehniko	22	71.090.454	123,1	1,0%
ostalo
panoge kovinske industrije skupaj:	3.368	6.964.696.199	109,8	100,0%

Tabela 9: Izvoz kovinske industrije – panoge izvoznice

Kovinska industrija izvažava v vse države sveta. Tradicionalno so države najmočnejšega izvoza Nemčija, Avstrija, Francija in Italija. Geografska usmeritev ostaja podobna tudi v letu 2018.

država namena	Izvoz v mio €
NEMČIJA	2.000,4
AVSTRIJA	773,9
FRANCIJA	576,8
ITALIJA	535,9
ČEŠKA REPUBLIKA	425,9
HRVAŠKA	214,5
ŠVEDSKA	157,0
VELIKA BRITANIJA	152,4
POLJSKA	128,6
DANSKA	126,6
OSTALO	1.872,6
Vsi izvozni trgi skupaj	6.964,7

Tabela 10: Izvoz kovinske industrije po državah



Celoten izvoz **po dejavnostih proizvoda*** za kovinsko industrijo za leto 2018 izkazuje rast za 9,1 %. Tradicionalno največ izvažamo v Nemčijo (2.000,4 mio €), ki ostaja najpomembnejši izvozni trg. Vrednosti izvoza si nato sledijo po naslednjih treh največjih blagovno izvoznih partnericah: Avstrija (773,9 mio €), Francija (576,8 mio €) in Italija (535,9 mio €).

* GZS pripravlja informacije o zunanjetrgovinski statistiki na podlagi statistični podatkov SURS, ki so za tekoče in predhodno leto začasni in zato zgolj informativnega značaja ter se lahko še spreminjajo. Zato za le-te ne prevzema odgovornosti.

4. GIBANJA KOVINSKE INDUSTRIJE V EU

Gibanje trendov poslovanja kovinske industrije v EU povzemamo po letnem poročilu ORGALIME.

ORGALIME je zveza združenj industrije kovinskih izdelkov, strojogradnje in elektro ter elektronske industrije, ki povezuje 41 združenj v 24 državah Evrope. Podatki v nadaljevanju zajemajo rezultate, ocene in napovedi članic. Na osnovi informacij v času izdaje letnega poročila ORGALIME je bila skupna proizvodnja tako imenovane tehnične industrije v letu 2018 2,165 mrd € in je zaposlovala približno 11,37 milijonov delojemalcev.

Tehnične industrije predstavljajo več kot četrtno prihodka in tretjino izvoza predelovalnih industrij v Evropski uniji.

ORGALIME zbira in analizira najnovejše podatke ter vsako leto oblikuje napovedi za tehnične industrije. Podatki pokrivajo naslednja področja: kovinske proizvode, stroje in naprave ter električne in elektronske aparate. Navedeni sektorji večinoma sodijo v poglavja 25. do 28. NACE rev. 2 nomenklature.

leto	proizvodnja (mrd €)	izvoz (mrd €)	investicije (mrd €)	zaposleni (mio €)
2018	2,165	ni podatka	ni podatka	11,37
2017	2,076	ni podatka	ni podatka	11,06
2016	1.997	ni podatka	ni podatka	11,0
2015	1.900	ni podatka	ni podatka	10,9
2014	1.825	1.794	ni podatka	10,3
2013	1.794	ni podatka	ni podatka	10,2
2012	1.840	556,8	52,0	10,3
2011	1.855	521,5	ni podatka	10,2
2010	1.545	462	46,5	9,7
2009	1.427	981 (EU+izven)	ni podatka	10,6

Proizvodnja v letu 2018 večja za 3,0%, v 2019 se pričakuje rast še za 2,0%

Dejavnost v evropskih sektorjih ORGALIM se je v letu 2018 povečala za 3,0%. Evropsko gospodarstvo je bilo zelo blizu pregrevanja, saj so se pokazali prvi znaki počasnejše rasti. Glavni razlog je upočasnjevanje gospodarske rasti na svetovni ravni in pa tudi znotraj Evropski Unije.

Rast BDP se je v večini industrijskih držav rahlo zmanjšala. Negativni učinki odličnih razmer v poslovnem ciklu leta 2017 so zato postali vidni: visoka stopnja izkoriščenosti proizvodnih zmogljivosti, pomanjkanje tehničnih in digitalnih veščin v večjem delu industrije ter visoki pritiski na povišanje plač. Vsi naštetih razlogi so tako negativno vplivali na globalni konkurenčni položaj tehnične industrije.

Napoved za 2019		
POVPREČNA RAST +2,0 %	SKUPNI PRIHODEK +2,0 %	ZAPOSLOVANJE +0,7 %

Sicer je večina naložb naraščala, sicer z dosti manjšo intenziteto, kot v preteklem obdobju, a vendar rast naložb evropskih industrij ostaja vseeno še naprej pozitivna. Avtomobilska industrija npr., pomembna stranka tehničnih industrij, je tako zabeležila počasnejšo rast števila na novo registriranih osebnih avtomobilov ter gospodarskih vozil.

Negotovost podkrepjena z določenimi tveganji, tudi negativno vpliva na samo rast proizvodnje. Veliko tveganj je tudi politično gnanih, saj le-ta povečujejo stroške za podjetja in zmanjšujejo njihovo pripravljenost za sprejemanje določenih tveganj pri naložbah.

Tehnične industrije zato skrbi, da soglasje o prosti trgovini, ki je koristno za vse strani, počasi izginja. Za izvozno usmerjen sektor, kot je sektor tehničnih industrij to pomeni, da so dolgoročne možnosti za rast in zaposlovanje v nevarnosti. Primeri vprašanj, ki ogrožajo prosto trgovino so Brexit, ameriško-kitajska trgovinska vojna ter uvedba

trgovinske tarife med ZDA in EU, namesto trgovinskega sporazuma med ZDA in EU. Učinki teh še vedno resno zavirajo globalni in evropski motor rasti.

Rast obsega proizvodnje v letu ORGALIME industrija	2014 (v %) ocena	2015 (v %) ocena	2016 (v %) ocena	2017 (v %) ocena	2018 (v %) ocena	2019 (v %) napoved
Proizvodnja kovinskih izdelkov	+1,4	+0,5	+1,9	+3,0	+3,5	+1,5
Proizvodnja strojev in naprav	+2,1	+0,8	+1,0	+5,0	+3,5	+2,5
Proizvodnja električne in elektronske opreme, IKT	+1,6	+2,6	+0,1	+3,5	+2,5	+2,0
Skupaj ORGALIME industrija	+1,7	+1,3	+1,0	+4,0	+3,0	+2,0

Strojegradnja

Evropska strojogradnja je v 2018 ustvarila 745 milijard evrov prihodka ter zaposlovala 3,07 milijonov ljudi. Ta panoga je bila tudi v 2018 ena izmed najhitreje rastočih med tehničnimi industrijami, ki se je po manjši rasti v letu poprej ponovno okrepila, in sicer za +3,5 %. Za leto 2019 je napovedna še dodatna 2,5% rast. Čeprav je povpraševanje v dejavnosti še vedno stabilno, se podjetja vseeno bojijo, da bi lahko naraščajoči protekcionizem na svetovnih trgih, v naslednjem obdobju škodil njihovemu izvoznemu potencialu. Naložbe v nadaljnjo avtomatizacijo so sicer še vedno potrebne, vendar pa primanjkuje kvalificirane delovne sile, stroški dela pa naraščajo, in sicer ne samo v tej dejavnosti, ampak tudi v potrošniških industrijah. Kljub nižjim stopnjam rasti na Kitajskem pa bo pobuda „Made in China 2025“ vseeno zagotovila nadaljnje možnosti za rast evropske strojogradnje.

Kovinski izdelki

Prihodek industrije kovinskih izdelkov, je v letu 2018 dosegel okoli 530 mrd €, dejavnost pa je zaposlovala 3,83 milijona delojemalcev ter s stališča zaposlovanja predstavlja tudi največji sektor tehničnih industrij v Evropi. V 2019 se pričakuje, da bo dejavnost rasla na nivoju povprečja evropskih tehnoloških panog, in sicer se ocenjuje rast za 1,5%. Vendar pa se tudi tukaj pojavljajo večji pomisleki, predvsem zaradi nestabilnega trga, ki je posledica zunanjih politik. Prav tako so v avtomobilskem sektorju v številnih državah na poti dodatne omejitve za dizelske motorje, posledično pa so kupci, ki čakajo na nakup, zaradi vseh teh dejstev dokaj neodločni.

Poleg tega bi naraščajoči protekcionizem na svetovnih trgih v 2019 lahko škodil izvoznemu potencialu kovinske industrije: tu mislimo zlasti na ameriške tarife za avtomobile in avtomobilске dele. Zaradi tega obstaja bojazen zmanjševanja proizvodnje avtomobilov v Evropi. Pomanjkanje t.i. "certifikatov emisij", je pri trgovanju že privedlo do povečanja stroškov energije, ki pa močno vpliva na kovinsko-predelovalni sektor.

Zaposlovanje

Zaposlenost je v letu 2018 v tehničnih industrijah rasla dokaj pospešeno in se je dvignila za 2%, kar je peto zaporedno leto rasti in le-ta ostaja pozitivna. Število delovnih mest se je tako povečalo za cca 220 000 ljudi. Stopnja rasti je tako v letu 2017 znašala 1,2%, v 2016 0,3%, v letu 2015 je bila stopnja rasti 0,7%, v letu 2014 pa je bila izračunana 0,3-odstotno rast zaposlenosti. Ekonomisti podjetja ORGALIM pričakujejo, da se bo rast nadaljevala z 0,7-odstotno rastjo v letu 2019. V nekaterih delih industrije, zlasti v industriji kovinskih izdelkov in strojogradnji, bi lahko povečanje znašalo blizu 1,0%.

Kljub navzdol obrnjenemu poslovnemu ciklu, večina članov združenja ORGALIM poroča o hudem pomanjkanju usposobljene delovne sile, kar pomeni, da bi se moral »pregreti« trg dela počasi ohladiti. To vodi do zaključka, da v večini držav pomanjkanje kvalificirane delovne sile ni posledica nihanj v poslovnem ciklu, ampak je to tudi strukturni problem, ki se pojavlja tudi takrat, ko se povpraševanje po delovni sili krči.

V obdobju 2014 - 2019 se je tako po opazovanju in napovedih na področju zaposlovanja v vseh tehničnih industrijah ustvarilo več kot 600.000 novih delovnih mest, po drugi strani pa pomanjkanje kvalificiranih delavcev omejuje nadaljnji potencial rasti.

5. PREGLED POSAMEZNIH RAZREDOV DEJAVNOSTI KOVINSKE INDUSTRIJE

5.1. PROIZVODNJA KOVINSKIH IZDELKOV – SKD 25

Proizvodnja kovinskih izdelkov vključuje naslednje dejavnosti:

- 25.1 – Proizvodnja gradbenih kovinskih izdelkov
- 25.2 – Proizvodnja kotlov za centralno ogrevanje, kovinskih rezervoarjev in cistern
- 25.3 – Proizvodnja parnih kotlov, razen kotlov za centralno ogrevanje
- 25.4 – Proizvodnja orožja in streliva
- 25.5 – Kovanje, stiskanje, vtiskovanje in valjanje kovin; prašna metalurgija
- 25.6 – Površinska obdelava in prekrivanje kovin; mehanska obdelava kovin
- 25.7 – Proizvodnja jedilnega pribora, ključavnic, okovja, orodja
- 25.9 – Proizvodnja drugih kovinskih izdelkov

5.1.1. Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, dobiček, strošek dela in izvoz proizvodnje kovinskih izdelkov

Kadar so v agregatu zajete manj kot tri družbe oz. ima ena prevladujočo vlogo, podatek za ta agregat ni objavljen (je zaupne narave). V panogi proizvodnje kovinskih izdelkov so to agregati podpanoge 25.4 – Proizvodnja orožja in streliva.

Tabela 11 prikazuje osnovne podatke po dejavnostih proizvodnje kovinskih izdelkov v letu 2018.

	kovinski izdelki		25.1.	25.2.	25.3.	25.5.	25.6.	25.7.	25.9.
	vrednost 2018	Index 18/17	vrednost 2018	vrednost 2018	vrednost 2018	vrednost 2018	vrednost 2018	vrednost 2018	vrednost 2018
Število družb	1.935	101,80	462	28	7	41	786	217	392
Povp. št. zaposlenih po del. urah (celo št.)	29.933	103,40	6.956	505	6	3.177	8.602	4.551	6.136
Prihodki (ne vključujejo sprememb vrednosti zalog)	3.364.000.223	108,40	907.086.474	51.421.898	867.620	429.103.592	673.699.817	513.034.006	788.215.289
Kosmati donos od poslovanja	3.353.558.847	107,70	902.246.321	51.039.475	893.552	430.541.793	673.979.045	508.933.110	785.354.178
Čisti prihodki od prodaje	3.296.537.717	108,40	890.682.262	51.113.154	378.324	417.875.934	662.177.693	503.251.804	770.487.174
Čisti prih. od prodaje na domačem trgu	1.417.378.054	110,80	374.922.559	17.684.304	273.569	168.207.613	319.502.327	181.407.726	355.347.710
Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	1.879.159.663	106,70	515.759.703	33.428.850	104.755	249.668.320	342.675.365	321.844.078	415.139.464
Odhodki	3.191.499.606	108,00	863.907.263	48.510.752	2.360.361	416.517.153	630.821.298	477.595.964	751.245.641
Stroški blaga, materiala in storitev	2.185.315.657	107,40	631.028.372	33.425.104	274.635	304.627.608	372.575.956	304.229.410	538.635.297
Stroški dela	774.601.003	109,20	182.530.407	12.878.149	97.824	90.145.290	207.388.906	125.252.646	156.292.318
Amortizacija	157.643.957	109,60	31.686.097	1.678.959	100.543	12.606.586	37.098.410	37.618.433	36.852.304
POSLOVNI IZID	192.730.919	104,40	48.352.785	2.825.166	-1.464.932	18.997.951	46.799.909	36.481.885	40.704.514
FINANČNI IZID	-9.114.424	83,00	-2.169.216	-247.761	-280	56.027	-2.177.511	-2.570.162	-2.005.484
Dobiček pred davki in obrestmi (EBIT)	183.851.771	103,60	42.470.388	2.619.983	-1.465.142	18.925.892	46.108.924	34.747.399	40.413.976
Dobiček pred davki, obrestmi	369.556.660	105,10	79.773.803	4.631.588	-1.349.650	33.170.426	89.605.691	76.601.646	87.090.142

in amortizacijo (EBITDA)										
Davek iz dobička	26.877.873	109,50	7.789.018	358.241	2.965	1.580.053	6.221.256	3.824.243	7.099.124	
Čisti dobiček	188.003.888	107,30	42.043.752	3.319.666	18.309	18.085.474	43.594.468	33.183.831	47.731.010	
Čista izguba	30.717.085	129,00	6.915.293	1.063.076	1.486.416	1.225.600	3.540.969	1.885.701	14.600.030	
NETO ČISTI DOBIČEK / IZGUBA	157.286.803	103,90	35.128.459	2.256.590	-1.468.107	16.859.874	40.053.498	31.298.130	33.130.980	
Enostavni denarni tok	333.877.269	106,10	70.262.659	4.020.435	-1.352.895	31.160.434	81.372.755	70.582.215	77.801.662	
Dodana vrednost (DV)	1.143.922.388	108,20	266.017.392	17.467.159	-1.251.897	123.443.802	295.508.070	201.018.616	241.667.513	
SREDSTVA	2.804.110.401	104,50	678.335.542	42.715.135	1.504.669	367.358.630	535.721.728	498.379.576	679.876.993	
Zaloge	443.588.835	104,40	89.996.596	6.192.557	57.505	100.198.312	42.598.926	89.566.178	114.900.006	
Kapital	1.409.348.264	107,50	356.526.684	18.173.217	779.235	163.754.012	278.197.056	236.846.540	355.035.053	
Stopnja samofinanciranja (%)		50 103,10		53 43		52 45		52 48		52
Razmerje med tujimi in lastnimi viri		0,90 90,00		0,80 1,30		0,80 1,10		0,90 1,00		0,90
Koeficient zadolženosti		0,50 100,00		0,40 0,50		0,40 0,50		0,40 0,50		0,40
Celotna gospodarnost		1,10 100,00		1,00 1,10		0,40 1,00		1,10 1,10		1,00
EBITDA v prihodkih od prodaje (%)		11,20 96,60		9,00 9,10		-356,70 7,90		13,50 15,20		11,30
Donosnost kapitala - ROE (%)		11,64 96,70		10,17 12,97		-97,01 10,84		15,63 13,64		9,58
Donosnost sredstev - ROA (%)		5,77 98,60		5,28 5,56		-56,22 4,68		7,90 6,35		5,04
Prihodki od prodaje na zaposlenega (EUR)		110.132 104,90		128.038 101.250		63.371 131.552		76.983 110.587		125.572
Delež prodaje na tujih trgih (%)		57 98,40		58 65		28 60		52 64		54
Stroški dela na zaposlenega (EUR)		25.878 105,70		26.239 25.510		16.386 28.379		24.111 27.524		25.472
Plače na zaposlenega (EUR)		19.120 106,00		19.520 18.840		11.244 20.879		17.715 20.488		18.744
Dodana vrednost na zaposlenega (EUR)		38.217 104,70		38.241 34.601		-209.698 38.862		34.355 44.173		39.386
Stroški dela v dodani vrednosti (%)		67,7 100,90		68,6 73,7		-7,8 73,0		70,2 62,3		64,7
Čisti dobiček na zaposlenega (EUR)		6.281 103,80		6.044 6.576		3.067 5.694		5.068 7.292		7.779
Čista izguba na zaposlenega (EUR)		1.026 124,80		994 2.106		248.981 386		412 414		2.380
Obračanje sredstev		1 103,40		1 1		0 1		1 1		1
Obračanje kapitala		2 100,00		3 3		0 3		3 2		2

Obrat zalog	5,10	100,00	7,20	5,20	8,10	3,20	9,10	3,40	4,90
Dnevi vezave zalog	71,60	99,30	50,70	69,70	45,30	113,70	40,10	106,90	74,30
Obrat terjatev	12,50	100,00	12,80	13,30	6,90	14,90	13,30	10,20	12,40
Dnevi vezave obveznosti	36	97,50	35	45	158	33	35	45	33
Dnevi vezave denarja	65	100,50	45	52	-59	105	32	98	71
Mesečna bruto plača na zaposlenega (EUR)	1.593	106,00	1.627	1.570	937	1.740	1.476	1.707	1.562
	vrednost 2018	Index 18/17	vrednost 2018	vrednost 2018	vrednost 2018	vrednost 2018	vrednost 2018	vrednost 2018	vrednost 2018
kovinski izdelki			25.1.	25.2.	25.3.	25.5.	25.6.	25.7.	25.9.

Tabela 11: Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, dobiček, strošek dela in izvoz Proizvodnje kovinskih izdelkov (SKD 25)

SKD 25 – Proizvodnja kovinskih izdelkov v letu 2018 beleži ponovno indekse rasti. Prihodki so na ravni celotne dejavnosti SKD 25 porasli za 8,4 %. Največ prihodkov je ustvarila dejavnost SKD 25.1 (Proizvodnja gradbenih kovinskih izdelkov), in sicer v višini 907,1 mio €, najmanj prihodkov pa je imela dejavnost SKD 25.3 (Proizvodnja parnih kotlov, razen kotlov za centralno ogrevanje), in sicer okoli 868.000 €. Celoten izvoz dejavnosti SKD 25 je bil za 6,7 % višji kot leta 2017 in je znašal 1,88 mrd €, dobiček pred davki in obrestmi (EBIT) pa beleži rast za 3,6 %.

Dodana vrednost na zaposlenega dosega 38.217 € in je za 4,7 % višja kot leto poprej. Izvzemši poddejavnost 25.3 – Proizvodnja parnih kotlov, razen kotlov za centralno ogrevanje (–209.698 €!) so imeli najvišjo dodano vrednost na zaposlenega v dejavnosti 25.7 – Proizvodnja jedilnega pribora, ključavnic, okovja, orodja, in sicer 44.173 €, najnižjo pa v dejavnosti 25.6 - Površinska obdelava in prekrivanje kovin, kjer je znašala 34.355 €. Dobičkonosnost ROE in ROA v celotni dejavnosti SKD 25 sta v letu 2018 zabeležili pozitiven rezultat: ROE 12,0, ROA pa 5,7. Stroški dela v ustvarjeni dodani vrednosti so se povečali za 0,9 %, stroški dela na zaposlenega pa so se zvišali za 5,7 % in dosegli vrednost 25.878 €.

5.1.2. Družbe

V nadaljevanju je **po abecednem vrstnem redu** navedenih po deset največjih družb proizvodnje kovinskih izdelkov glede na ustvarjeno dodano vrednost ter velikostni razred družbe.

mikro družbe

največjih deset po dodani vrednosti

BSM 5 d.o.o.
 CELINA PLUS d.o.o.
 CNC BURICA d.o.o.
 ECOTHERM d.o.o.
 HEMSMONT, d.o.o.
 IM d.o.o.
 KLIMAMONT ABI d.o.o.
 MVG d.o.o.
 ORODJARSTVO BERGANT d.o.o.
 REMONT METAL d.o.o.

male družbe

največjih deset po dodani vrednosti

HIDRIA - IP d.o.o.
 IMSS - TRADE d.o.o.
 JP.MONTAGE, d.o.o.
 METALVAR d.o.o.
 MOJSTROVINA, d.o.o.
 MONTAŽA ŠKRBAN d.o.o.
 MONTINGENERGETIKA, d.o.o.
 novi PLAMEN, Kropa, d.o.o.
 POVŠE METAL d.o.o.
 TEKOMA MARGUČ, d.o.o.

srednje družbe

največjih deset po dodani vrednosti

ALUMINIUM KETY EMMI d.o.o.
AREX d.o.o. Šentjernej
BAUMULLER DRAVINJA, d.o.o.
CNC P&K-PUŠNIK d.o.o.
EMO - Orodjarna d.o.o.
GABRIJEL ALUMINIUM d.o.o.
GORENJE ORODJARNA, d.o.o.
MAROVT d.o.o.
MONTER DRAVOGRAD d.o.o.
WILLY STADLER d.o.o.

velike družbe

največjih deset po dodani vrednosti

UNIOR d.d.
TITUS d.o.o. Dekani
ARCONT d.d. Gornja Radgona
KOVINOPLASTIKA LOŽ d.o.o.
TRIMO d.o.o.
IMPOL PCP d.o.o.
NIKO, d.o.o., Železniki
MLM d.d.
IMPOL FT d.o.o.
ŠUMER d.o.o.

5.1.3. Izvoz

V vseh dejavnostih skupine Proizvodnja kovinskih izdelkov (SKD 25) se je skupni čisti prihodek od prodaje na tujem trgu v letu 2018 povečal za 6,7 %. Če izvzamemo dejavnost 25.3 je največjo rast izvoza imela Proizvodnja kotlov za centralno ogrevanje (25.2), in sicer se je ta v primerjavi z letom 2017 povečala za 28,3 %. Največ ustvarjenega prihodka s prodajo na tujih trgih je imela dejavnost Proizvodnja gradbenih kovinskih izdelkov (25.1), in sicer je dosegel slabih 515,8 mio €. Celotna dejavnost je imela ca. 1,78 mrd € prihodka od prodaje na tujem trgu, največji delež prodaje na tujem trgu pa je imela dejavnost 25.2 – Proizvodnja kotlov, in sicer je ta znašal 65 %.

Kam izvažamo proizvode in storitve iz dejavnosti »proizvodnja kovinskih izdelkov« (SKD 25)

država namena	Izvoz v mio €
NEMČIJA	527,3
AVSTRIJA	303,8
ITALIJA	153,5
HRVAŠKA	124,9
FRANCIJA	70,1
VELIKA BRITANIJA	61,1
ŠVICA	55,6
SLOVAŠKA	51,9
ČEŠKA REPUBLIKA	51,7
MADŽARSKA	43,2
OSTALO	436,1
Skupaj izvoz dejavnosti 25	1.879,2

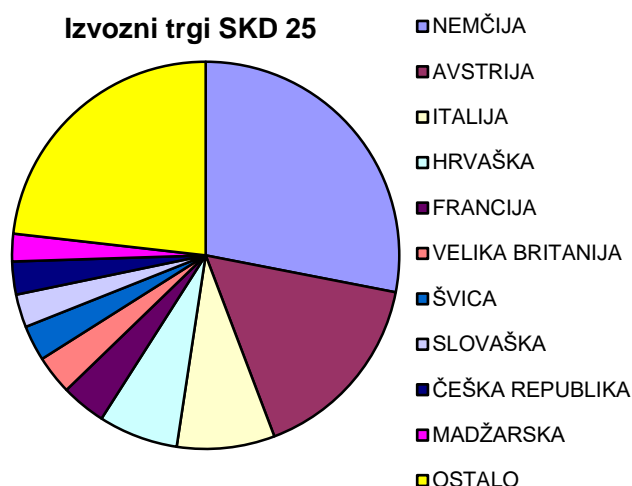


Tabela 12: Deleži izvoza dejavnosti proizvodnje kovinskih izdelkov po državah

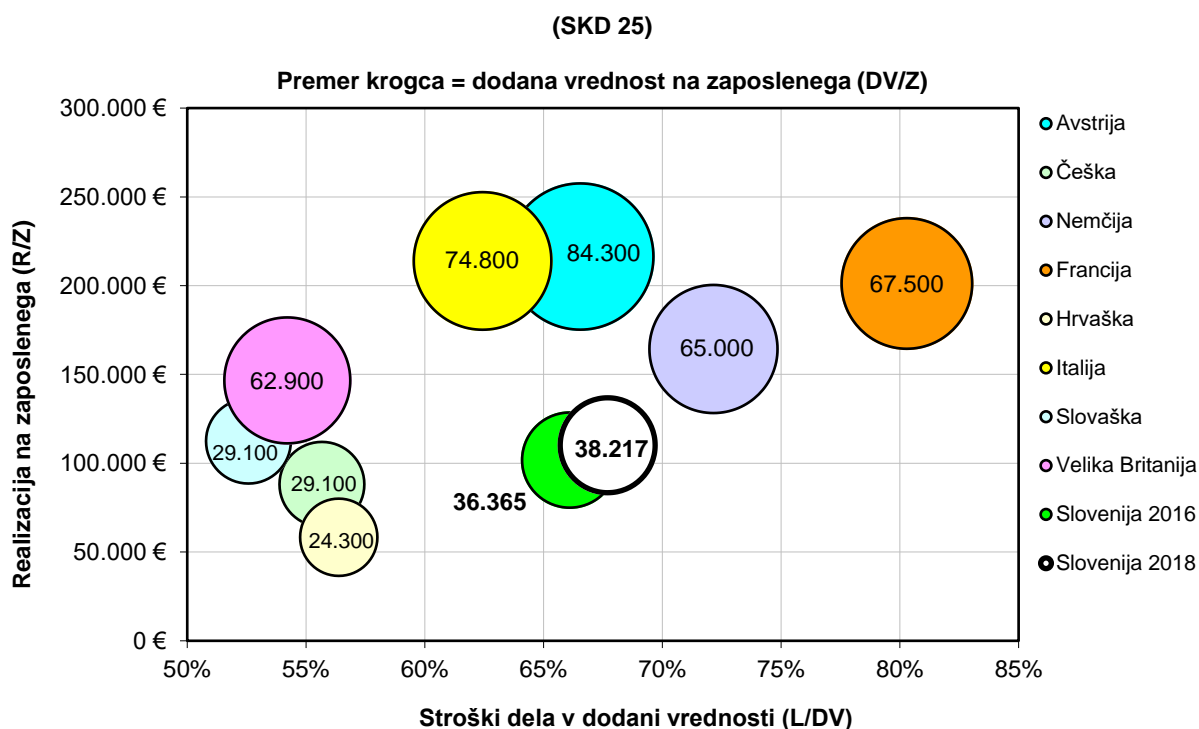
Pregled izvoza po dejavnostih proizvoda pokaže, da se največ izvozi v Nemčijo, Avstrijo, Italijo in na Hrvaško. Vrednosti izvoza v posamezne države so razvidne iz tabele.

5.1.4. Primerjave z mednarodnim okoljem

Primerjava s proizvodnjo kovinskih izdelkov v posameznih državah EU je narejena s tremi kazalniki konkurenčnosti, ki so opisani v točki 1.3 (Konkurenčno pozicioniranje kovinske industrije). Primerjava je izvedena za leto 2016, saj za države Evropske unije v bazah Eurostata ni novejših podatkov. Kot dodatna entiteta je v sliko leta 2016 vključena »Slovenija (2018)«.

Primerjava po R/Z, L/DV in DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja kovinskih izdelkov, razen strojev in naprav (SKD 25)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2016



Graf 12: Primerjava dejavnosti proizvodnje kovinskih izdelkov, razen strojev in naprav (SKD 25) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

Z Grafa 12 – dejavnost Proizvodnja kovinskih izdelkov, razen strojev in naprav (SKD 25) – je razvidno, da se države EU pri realizaciji na zaposlenega (R/Z) v letu 2016 gibljejo med 58.000 € in 216.000 €. Pri tem prednjačita Avstrija in Italija z več kot 200.000 € realizacije. Slovenija v letu 2016 z okoli 100.000 evri realizacije na zaposlenega zaostaja za večjimi proizvajalkami. V razmerju stroškov dela glede na ustvarjeno dodano vrednost pri proizvodnji kovinskih izdelkov v celoti za leto 2016 so države razvrščene v razponu med 52 % in 80 % (Slovenija 66,1 %). Najvišji delež stroškov dela v dodani vrednosti je pri Franciji (80,3 %).

Najvišjo ustvarjeno dodano vrednost na zaposlenega imajo Avstrija, Italija, Nemčija, Francija in Velika Britanija. Pri dodani vrednosti na zaposlenega (DV/Z) se vrednosti gibljejo med 24.000 € in 84.000 €, kjer so najbolj razvite države precej izenačene, izstopa pa Avstrija s 84.300 € dodane vrednosti na zaposlenega. Višina realizirane dodane vrednosti na zaposlenega (DV/Z) za leto 2016 pri Sloveniji znaša 36.365 €.

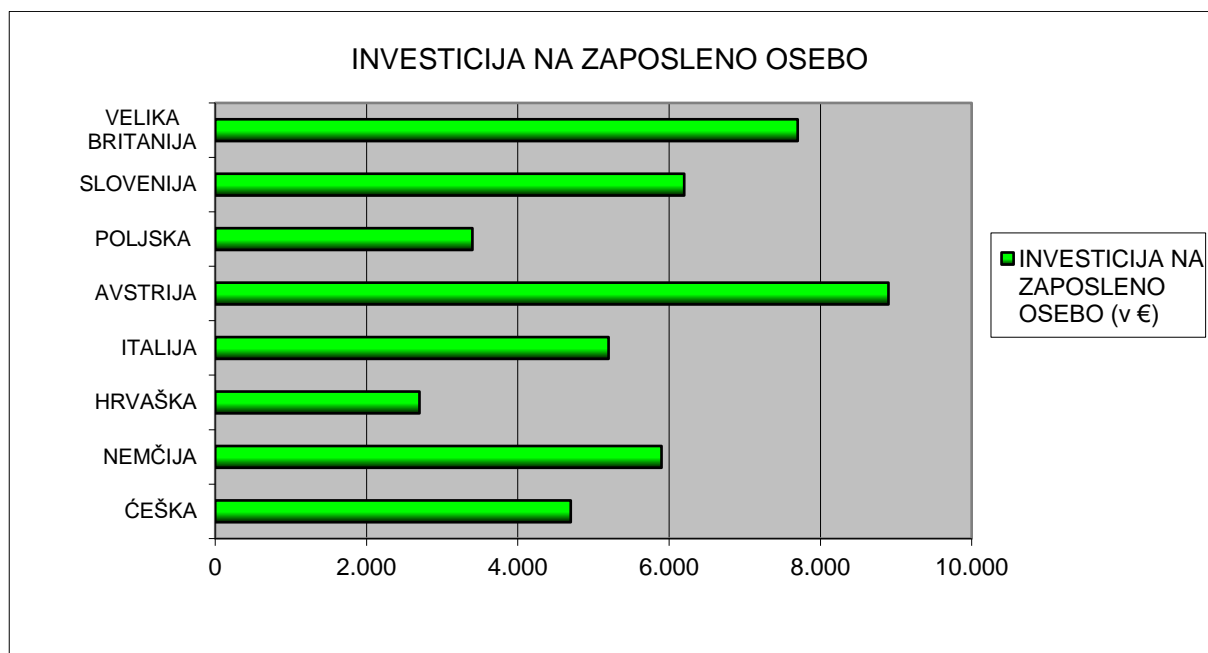
Slika Slovenije v letu 2018 glede na leto 2016 kaže nekoliko slabše stanje v panogi, predvsem na račun stroškov dela v dodani vrednosti, ki so višji za 1,6%. Dodana vrednost na zaposlenega je nekoliko višja, in sicer za cca 2.000 €, realizacija na zaposlenega pa je višja za dobrih 9.000 €.

5.1.4.1. Investicije v panogi (podatki EUROSTAT za leto 2016)

PROIZVODNJA KOVINSKIH IZDELKOV RAZEN STROJEV IN NAPRAV (SKD 25)	DRŽAVA	DELEŽ PRIHODKA VLOŽENEGA V INVESTICIJO DEJAVNOSTI	INVESTICIJA NA ZAPOSLENO OSEBO (v €)
	ČEŠKA	6,8%	4.700
	NEMČIJA	4,0%	5.900
	HRVAŠKA	5,1%	2.700
	ITALIJA	3,4%	5.200
	AVSTRIJA	4,5%	8.900
	POLJSKA	4,9%	3.400
	SLOVENIJA	6,7%	6.200
	VELIKA BRITANIJA	5,5%	7.700

Tabela 13: Investicije v panogi SKD 25

Pri proizvodnji kovinskih izdelkov (SKD 25) lahko vidimo, da se delež prihodka, vloženega v investicijo dejavnosti, giblje od 3,4 % (Italija) do 6,8 % (Češka). Pri večini držav delež vloženih sredstev ne presega 7%. Znesek investiranih denarnih sredstev na zaposleno osebo je najvišji pri Avstriji (8.900 €), medtem ko Slovenija za to nameni 6.200 €.

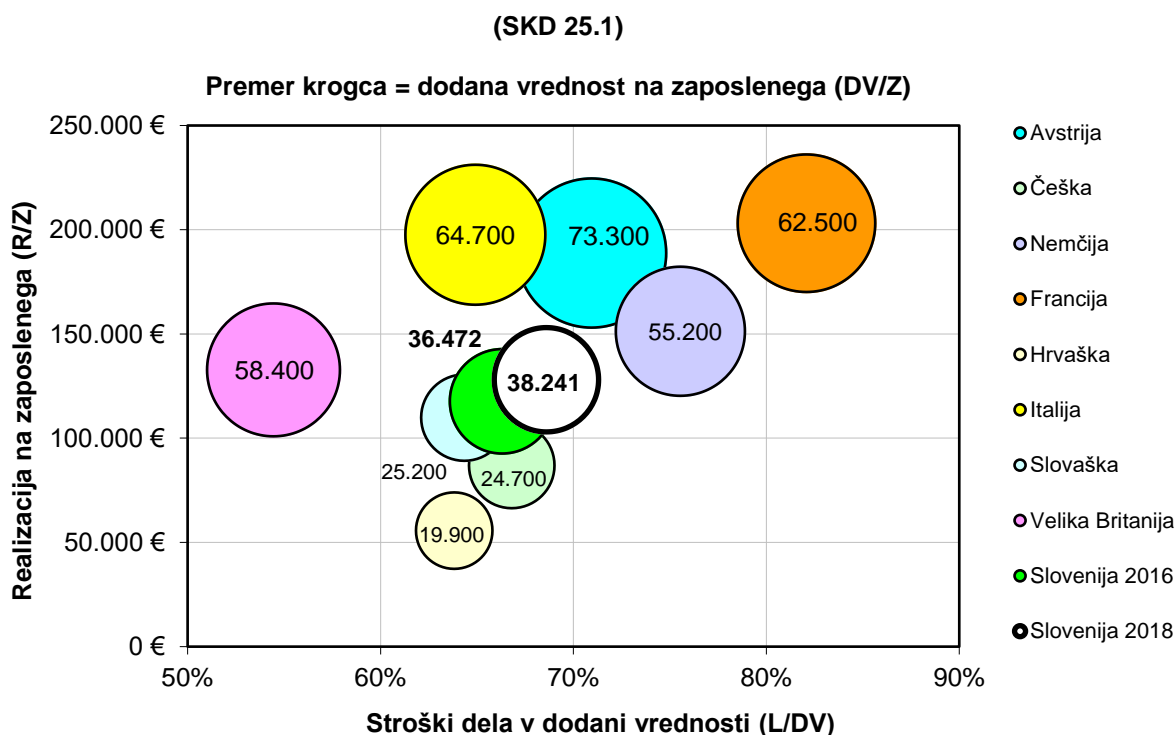


Graf 13: Investicije v panogi SKD 25

Za dejavnosti proizvodnje kovinskih izdelkov, ki predstavljajo največji delež prihodka in zaposlenih, so v nadaljevanju prikazane primerjave s posameznimi evropskimi državami.

5.1.4.2. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja gradbenih kovinskih izdelkov (SKD 25.1)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2016



Graf 14: Primerjava dejavnosti proizvodnje gradbenih kovinskih izdelkov (SKD 25.1) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

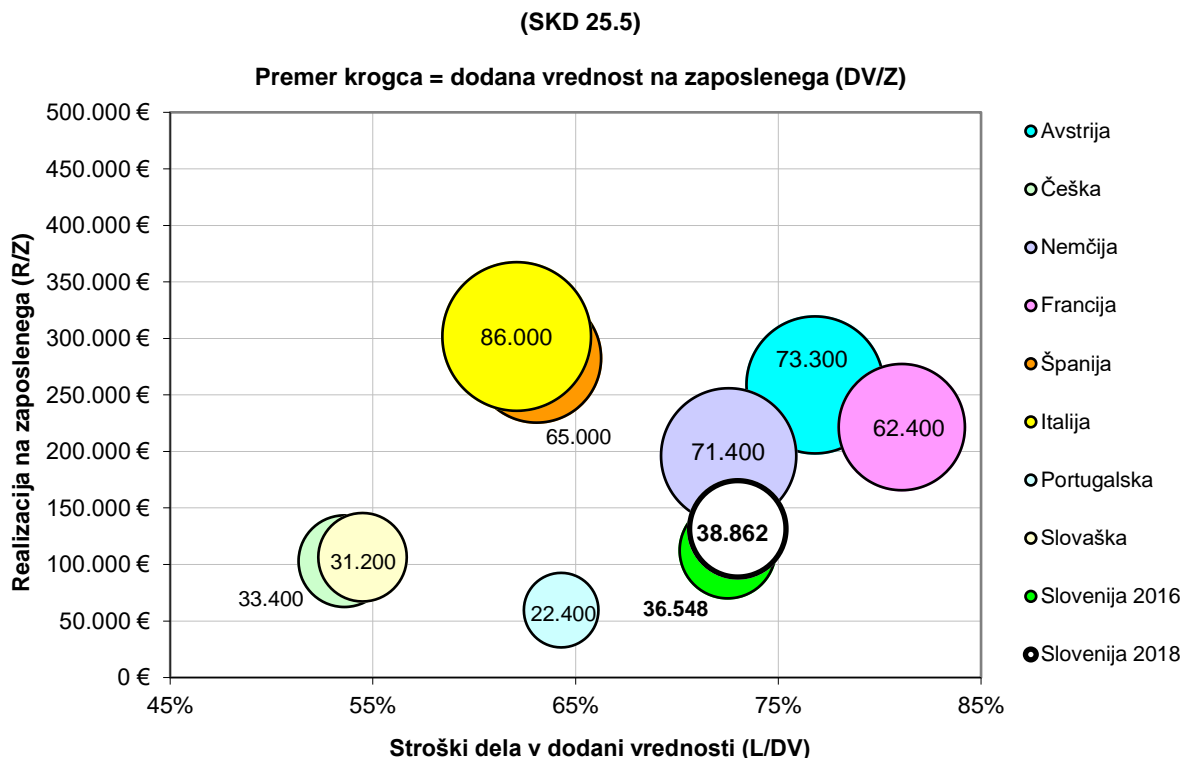
V proizvodnji gradbenih kovinskih delov (Graf 14) je pri večjih proizvajalkah opazen razpon pri stroških dela v dodani vrednosti. Ta se giblje med 54 % (Velika Britanija) in 82 % (Francija). Stroški dela v dodani vrednosti pri Sloveniji v letu 2016 znašajo 66,3 % in so nekje na sredini med primerjanimi državami.

Realizacija na zaposlenega (R/Z) se v letu 2016 giblje med 55.000 € in 204.000 €; prednjači Francija z 203.127€. Slovenija ima skoraj polovico slabšo realizacijo (117.692 €) in dokaj zaostaja za skupino vodilnih proizvajalk. Vrednosti dodane vrednosti na zaposlenega (DV/Z) se gibljejo med 20.000 € in 75.000 €, kjer so si najbolj razvite države precej podobne, najvišjo vrednost pa dosega Avstrija, in sicer s 73.300 €. Slovenija je imela v letu 2016 ustvarjene 36.472 € dodane vrednosti na zaposlenega (DV/Z).

Številke za Slovenijo v letu 2018 sta pri dveh parametrih boljše kot v 2016. Edino stroški dela v dodani vrednosti so se povežali, in sicer za 2,3%. Dodana vrednost na zaposlenega je višja za okoli 2.000 €, realizacija na zaposlenega pa za dobrih 10.000 € kot v 2016.

5.1.4.3. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Kovanje, stiskanje, vtiskovanje in valjanje kovin; prašna metalurgija (SKD 25.5)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2016



Graf 15: Primerjava dejavnosti kovanje, stiskanje, vtiskovanje in valjanje kovin (SKD 25.5) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

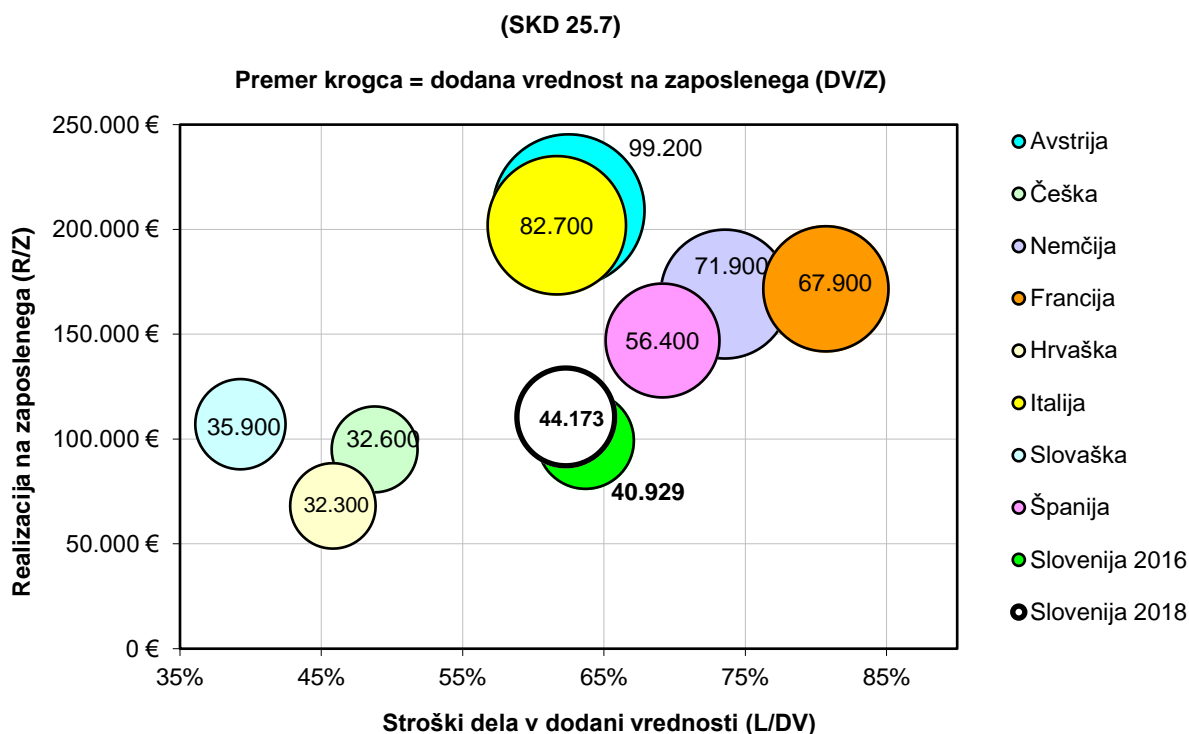
Pri kovanju, stiskanju, vtiskovanju in valjanju kovin ter prašni metalurgiji v letu 2016 od vseh »velikih« najbolj izstopa Italija, in sicer ima dodano vrednost na zaposlenega 86.000 €. Realizacija na zaposlenega je pri velikih proizvajalkah najvišja prav tako v Italiji in znaša dobrih 301.000 €. Ostale večje države proizvajalke so dokaj razpršene, predvsem po različnih vrednostih stroškov dela v dodani vrednosti (L/DV). Ti se gibljejo med 53% in 81%. Pri dodani vrednosti na zaposlenega (DV/Z) pa se vrednosti pri vseh opazovanih državah gibljejo med 22.000 € in 86.000 €.

Slovenija je v letu 2016 imela povprečne stroške dela glede na dodano vrednost (72,5 %) ter slabo realizacijo na zaposlenega (112.518€), pri dodani vrednosti na zaposlenega (36.548€) pa je nekako na sredini večjih proizvajalk.

V letu 2018 je Slovenija glede na leto 2016 v nekoliko boljšem položaju, in sicer ima večjo dodano vrednost na zaposlenega (38.862 €) ter le za 0,5% višje stroške dela v dodani vrednosti. Večja je tudi realizacija na zaposlenega, in sicer ta znaša 131.552 €.

**5.1.4.4. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost
Proizvodnja jedilnega pribora, ključavnic, okovja, orodja (SKD 25.7)**

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2016



Graf 16: Primerjava dejavnosti proizvodnje jedilnega pribora, ključavnic, okovja, orodja (SKD 25.7) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

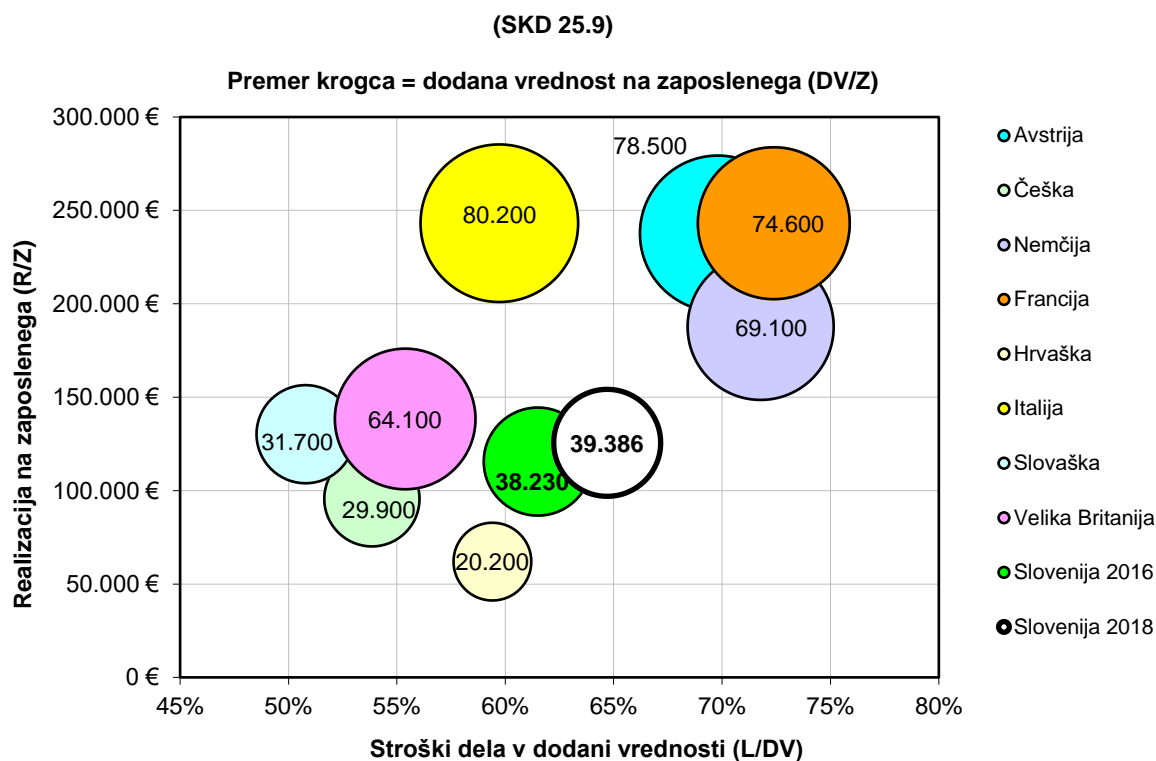
Pri proizvodnji rezilnega in drugega orodja Slovenija po realizaciji na zaposlenega in sami dodani vrednosti zaostaja za najmočnejšimi državami. Najmočnejše države se pri realizaciji na zaposlenega (R/Z) v letu 2016 gibljejo med 140.000 € in 210.000 € (največ Avstrija s 209.160 €). Pri dodani vrednosti na zaposlenega (DV/Z) pa se vrednosti pri večjih proizvajalkah gibljejo med 56.000 € in 100.000 €. V letu 2016 najboljšo pozicijo izkazuje Avstrija in Italija.

Slovenija tudi v letu 2016 ostaja zadaj, saj ima v primerjavi z večjimi proizvajalkami več kot dvakrat manjšo dodano vrednost na zaposlenega (40.929 €), nizko realizacijo na zaposlenega (99.293 €) ter visoke stroške dela v dodani vrednosti (63,7%).

V letu 2018 se je slovenski mehurček ponovno izboljšal pri vseh parametrih. Realizacija na zaposlenega tako znaša 110.587 € in je za dobrih 11.000 € višja kot v 2016, ustvarjena dodana vrednost na zaposlenega znaša 44.173 €, stroški dela na zaposlenega pa so 1,4% nižji kot leta 2016.

5.1.4.5. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja drugih kovinskih izdelkov (SKD 25.9)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2016



Graf 17: Primerjava dejavnosti proizvodnje drugih kovinskih izdelkov (SKD 25.9) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

Z Grafa17 – dejavnost Proizvodnja drugih kovinskih izdelkov (SKD 25.9) – je razvidno, da se države EU pri realizaciji na zaposlenega (R/Z) v letu 2016 gibljejo med 61.000 € in 244.000 €; izstopata Italija z 243.140 € in Francija z 243.145 € realizacije na zaposlenega. Slovenija je v letu 2016 dosegala dobrih 115.000 € realizacije na zaposlenega. Stroški dela na zaposlenega v dodani vrednosti se med vsemi obravnavanimi subjekti gibljejo med 50 % in 75 %. Višina stroškov dela v dodani vrednosti za Slovenijo znaša 61,5 %.

Pri dodani vrednosti na zaposlenega (DV/Z) se številke gibljejo med 20.000 € in 80.000 €, kjer so si najbolj razvite države dokaj podobne. Najvišjo vrednost dosega Italija z 80.200 €, Slovenija pa ima v primerjavi z njo cca dva in polkrat nižjo dodano vrednost (38.230 €). Dodana vrednost je večja samo v primerjavi s Hrvaško, Češko in Slovaško. Od večjih proizvajalk izstopajo ponovno Italija, Nemčija, Avstrija, Velika Britanija in Francija, tako po dodani vrednosti kot po realizaciji na zaposlenega. Ostale države pa krepko zaostajajo za vodilnimi proizvajalkami.

Pozicijo "mehurčka" pri Sloveniji v letu 2018 v primerjavi z letom 2016 za 3,% poslabšajo nižji stroški dela v dodani vrednosti, dodana vrednost na zaposlenega, se je v primerjavi z letom 2016 zvišala za dobrih 1.000 €, realizacija na zaposlenega pa je višja za dobrih 10.000 €.

5.2. PROIZVODNJA STROJEV IN NAPRAV – SKD 28

Proizvodnja strojev in naprav vključuje naslednje dejavnosti:

- 28.1 – Proizvodnja strojev za splošne namene
- 28.2 – Proizvodnja drugih naprav za splošne namene¹
- 28.3 – Proizvodnja kmetijskih in gozdarskih strojev
- 28.4 – Proizvodnja obdelovalnih strojev
- 28.9 – Proizvodnja drugih strojev za posebne namene

(1) *Pojasnilo: v okviru kovinske industrije se znotraj dejavnosti 28.2 – Proizvodnja drugih naprav za splošne namene ne obravnava 28.230 – Proizvodnja pisarniških strojev in naprav (razen računalnikov in perifernih naprav)*

5.2.1. Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, dobiček, strošek dela in izvoz proizvodnje strojev in naprav

V naslednji tabeli so prikazani osnovni podatki za dejavnost proizvodnje strojev in naprav v letu 2018:

	stroji in naprave		28.1.	28.2.	28.3.	28.4.	28.9.
	vrednost 2018	Index 18/17	vrednost 2018	vrednost 2018	vrednost 2018	vrednost 2018	vrednost 2018
Število družb	515	98,30	78	189	39	62	149
Povp. št. zaposlenih po del. urah (celo št.)	14.033	103,30	3.094	4.352	1.540	1.480	3.697
Prihodki (ne vključujejo sprememb vrednosti zalog)	2.013.612.121	112,10	446.642.952	650.737.973	240.156.692	193.565.110	491.784.444
Kosmati donos od poslovanja	2.029.860.170	112,10	451.194.420	649.468.587	243.501.507	194.466.640	500.500.701
Čisti prihodi od prodaje	1.984.333.318	112,20	440.758.947	640.844.193	237.565.820	189.468.875	484.362.468
Čisti prih. od prodaje na domačem trgu	522.453.004	108,10	106.410.191	179.301.705	58.159.315	60.980.887	118.034.580
Čisti prihodi od prodaje na tujem trgu	1.461.880.314	113,70	334.348.755	461.542.488	179.406.505	128.487.988	366.327.888
Odhodki	1.949.024.865	112,50	438.997.214	618.796.812	234.886.560	183.311.276	482.145.058
Stroški blaga, materiala in storitev	1.422.213.756	114,00	321.008.992	465.398.575	182.478.061	123.716.091	334.142.882
Stroški dela	415.277.627	108,20	86.851.536	123.942.989	41.140.776	47.874.334	118.394.540
Amortizacija	65.303.148	105,50	17.869.672	19.500.473	7.958.687	5.953.525	15.461.318
POSLOVNI IZID	93.651.641	102,40	15.185.594	34.102.640	9.846.798	12.085.613	22.773.072
FINANČNI IZID	-5.536.792	79,50	-1.586.239	255.598	-710.815	-288.749	-3.384.842
Dobiček pred davki in obrestmi (EBIT)	89.469.318	104,10	13.856.209	34.528.774	9.577.878	11.771.240	19.896.369
Dobiček pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	173.223.150	105,30	36.260.725	56.405.035	19.425.218	18.839.912	44.077.613
Davek iz dobička	14.911.084	111,90	3.278.391	5.428.563	388.329	1.367.519	4.453.300
Čisti dobiček	98.587.044	106,10	21.675.341	31.674.117	9.288.787	10.922.738	25.193.056
Čista izguba	22.840.335	114,30	10.989.180	2.847.234	120.165	839.455	8.044.301
NETO ČISTI DOBIČEK / IZGUBA	75.746.708	103,80	10.686.161	28.826.883	9.168.622	10.083.283	17.148.755
Enostavni denarni tok	153.963.748	106,50	31.504.439	50.958.741	18.305.148	16.863.205	37.945.157
Dodana vrednost (DV)	587.146.308	107,40	122.855.407	180.177.487	60.124.100	66.739.870	161.964.014
SREDSTVA	1.696.658.176	109,80	433.982.601	462.479.873	199.090.125	167.825.990	451.240.108
Zaloge	414.918.146	112,40	108.171.515	108.595.312	68.618.931	33.235.325	99.637.652
Kapital	793.943.957	109,60	216.246.410	218.764.554	86.858.678	74.966.425	204.408.055
Stopnja samofinanciranja (%)	47	100,00	50	47	44	45	45
Razmerje med tujimi in lastnimi viri	1,00	100,00	0,90	1,00	1,20	1,00	1,10
Koeficient zadolženosti	0,50	100,00	0,40	0,50	0,50	0,50	0,50
Celotna gospodarnost	1,00	100,00	1,00	1,10	1,00	1,10	1,00
EBITDA v prihodkih od prodaje (%)	8,70	93,50	8,20	8,80	8,20	9,90	9,10
Donosnost kapitala - ROE (%)	10,05	94,80	5,04	13,85	11,34	14,28	9,05
Donosnost sredstev - ROA (%)	4,71	94,40	2,57	6,52	4,93	6,36	4,07

Prihodki od prodaje na zaposlenega (EUR)	141.401	108,60	142.472	147.244	154.313	128.007	131.032
Delež prodaje na tujih trgih (%)	74	101,40	75,9	72,0	75,5	67,8	75,6
Stroški dela na zaposlenega (EUR)	29.592	104,70	28.074	28.478	26.723	32.344	32.029
Plače na zaposlenega (EUR)	22.151	105,60	20.766	21.152	20.094	24.737	24.115
Dodana vrednost na zaposlenega (EUR)	41.839	103,90	39.712	41.399	39.054	45.090	43.815
Stroški dela v dodani vrednosti (%)	70,7	100,70	70,7	68,8	68,4	71,7	73,1
Čisti dobiček na zaposlenega (EUR)	7.025	102,70	7.006	7.278	6.034	7.380	6.815
Čista izguba na zaposlenega (EUR)	1.628	110,60	3.552	654	78	567	2.176
Obračanje sredstev	1	101,70	1	1	1	1	1
Obračanje kapitala	3	100,00	2	3	3	3	3
Obrat zalog	3,70	102,80	3,20	4,50	2,80	3,90	3,70
Dnevi vezave zalog	99,80	99,50	114,70	81,40	129,40	92,80	99,90
Obrat terjatev	13,40	101,50	11,80	16,60	18,40	12,20	10,90
Dnevi vezave obveznosti	41	98,10	34	35	41	54	53
Dnevi vezave denarja	86	99,90	111	69	108	69	81
Mesečna bruto plača na zaposlenega (EUR)	1.846	105,60	1.731	1.763	1.675	2.061	2.010
	vrednost 2018	Index 18/17	vrednost 2018	vrednost 2018	vrednost 2018	vrednost 2018	vrednost 2018
stroji in naprave			28.1.	28.2.	28.3.	28.4.	28.9.

Tabela 14: Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, dobiček, strošek dela in izvoz Proizvodnje strojev in naprav (SKD 28)

Dejavnost SKD 28 – Proizvodnja strojev in naprav v letu 2017 beleži večinoma rast indeksov. Prihodek je na ravni celotne SKD 28 višji za 12,1 % in znaša 2,01 mrd €. Največ prihodka je ustvarila dejavnost Proizvodnja drugih naprav za splošne namene (SKD 28.2), in sicer v višini 650,7 mio €.

Dejavnost Proizvodnja strojev za splošne namene (SKD 28.1) je imela 446,7 mio € prihodkov, dejavnost Proizvodnja drugih strojev za posebne namene (SKD 28.9) pa je v letu 2018 ustvarila slabih 491,8 mio € prihodkov.

Izvoz v celotni dejavnosti SKD 28 je bil v letu 2018 višji za 13,7 %, dobiček pred davki in obrestmi (EBIT) pa je za 4,1 % višji, kot leto poprej. Dodana vrednost na zaposlenega dosega 41.839 € in je za 3,9 % višja kot leto poprej. Dobičkonosnost ROE (indeks +10,05) in ROA (indeks +4,71) sta negativna, saj indeksa kažeta padec glede na leto 2018. Delež stroškov dela v ustvarjeni dodani vrednosti je za 0,7 % višji kot leta 2017 in znaša 70,7. Stroški dela na zaposlenega pa so višji (indeks 104,7) in znašajo 29.592 €.

5.2.2. Družbe

V nadaljevanju je po **abecednem vrstnem redu** navedenih po deset največjih družb proizvodnje strojev in naprav glede na ustvarjeno dodano vrednost, urejenih po velikostnem razredu družbe.

mikro družbe

največjih deset po dodani vrednosti

BASLE, d.o.o., Tabor
EM PUTNIK d.o.o.
FRANK d.o.o.
INDUKTIO d.o.o.
KONI d.o.o.
PRIMA FILTRI d.o.o.
RAJH PLUS d.o.o.
SERVIS VAKO, d.o.o.
STROJPLAST, Semič, d.o.o.
VIBRO AVTOMATIZACIJA d.o.o.

male družbe**največjih deset po dodani vrednosti**

Gorenje GAIO, d.o.o.
 INO Brežice d.o.o.
 ISKRA PRO Kranj, d.o.o.
 KOTA d.o.o. Petrovče
 LIBELA ELSI, d.o.o.
 SiTOR d.o.o.
 STEM d.o.o.
 ŠRAML d.o.o.
 TA - REGULATOR d.o.o.
 TEHNIKA-SET d.d.

srednje družbe**največjih deset po dodani vrednosti**

BELIMED d.o.o.
 BRINOX d.o.o.
 GOSTOL-GOPAN d.o.o. Nova Gorica
 LEDINEK ENGINEERING d.o.o.
 LESTRO-LEDINEK d.o.o.
 OMEGA AIR d.o.o. Ljubljana
 PIŠEK - VITLI KRPAN, d.o.o.
 PODKRIŽNIK d.o.o.
 SIP, d.d. Šempeter v Savinjski dolini
 YASKAWA Ristro, d.o.o..

velike družbe**največje po dodani vrednosti**

ADK d.o.o.
 FARMTECH d.o.o.
 GKN Driveline Slovenija, d.o.o.
 LITOSTROJ POWER d.o.o.
 PALFINGER d.o.o.
 Poclain Hydraulics d.o.o.
 SIJ RAVNE SYSTEMS d.o.o.
 TAJFUN PLANINA d.o.o.

5.2.3. Izvoz

V celotni dejavnosti Proizvodnja strojev in naprav (SKD 28) je v **letu 2018** čisti prihodek od prodaje na tujem trgu znašal 1,46 mrd €. To pomeni 13,7% rast izvoza glede na leto 2017. Največ je izvozila dejavnost Proizvodnja drugih naprav za splošne namene (28.2), ki je v letu 2016 ustvarila 461,5 mio € prihodkov od prodaje na tujem trgu.

Največji delež prodaje na tujih trgih sta imeli dejavnosti Proizvodnja strojev za splošne namene (SKD 28.1), in sicer 75,9% delež, ter Proizvodnja drugih strojev za posebne namene (SKD 28.9) z 75,6% deležem.

Kam izvažamo proizvode in storitve iz dejavnosti »proizvodnja strojev in naprav« (SKD 28)

država namena	Izvoz v mio €
NEMČIJA	383,6
AVSTRIJA	173,2
HRVAŠKA	93,2
ITALIJA	78,4
FRANCIJA	58,1
SRBIJA	50,7
ROMUNIJA	43,8
POLJSKA	41,0
MADŽARSKA	35,9
RUSKA FEDERACIJA	34,8
OSTALO	469,2
Skupaj izvoz dejavnosti 28	1.461,9

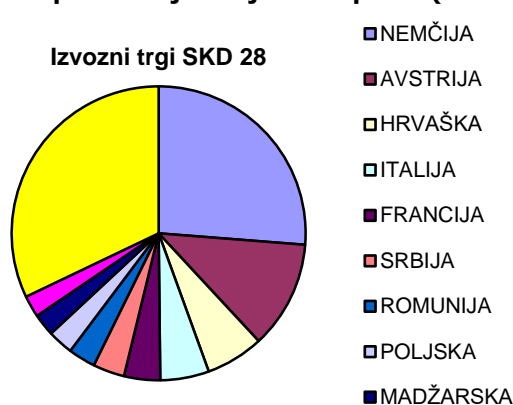


Tabela 15: Deleži izvoza dejavnosti Proizvodnja strojev in naprav po državah

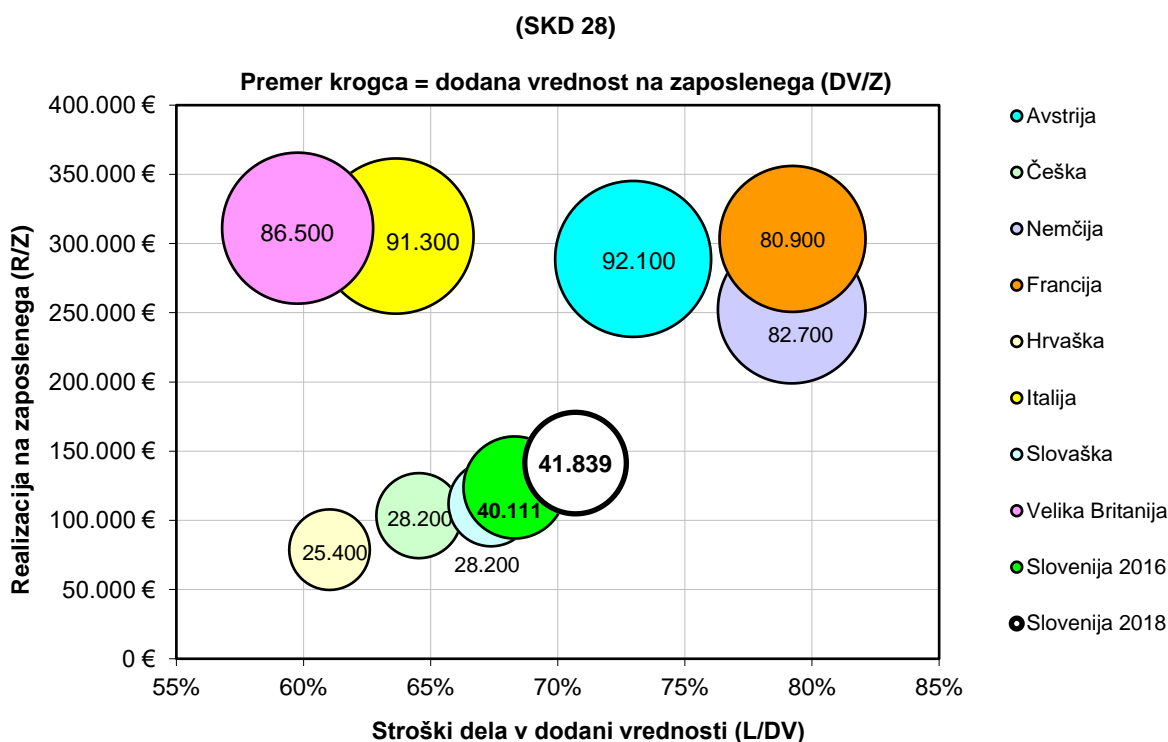
Pregled izvoza po dejavnostih proizvoda pokaže, da se največ izvozi v Nemčijo (383,6 mio €), Avstrijo (173,2 mio €) ter na Hrvaško, kjer je izvoz znašal 93,2 mio €. Deleži izvoza v posamezne države so razvidni z grafa.

5.2.4. Primerjave z mednarodnim okoljem

Primerjava s proizvodnjo kovinskih izdelkov v posameznih državah EU je narejena s tremi kazalniki konkurenčnosti, ki so opisani v točki 1.3 (Konkurenčno pozicioniranje kovinske industrije). Primerjava je izvedena za leto 2016, saj za države Evropske unije v bazah Eurostata ni novejših podatkov. Kot dodatna entiteta je v sliko leta 2016 vključena tudi »Slovenija (2018)«.

Primerjava po R/Z, L/DV in DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja drugih strojev in naprav (SKD 28)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2016



Graf 18: Primerjava dejavnosti proizvodnje drugih strojev in naprav (SKD 28) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

Na Grafu 18 pri panogi SKD 28 – Proizvodnja strojev in naprav pri vseh večjih proizvajalkah izstopa visoka dodana vrednost (najvišjo ima Avstrija, in sicer 92.100 €). Realizacija na zaposlenega se pri teh državah giblje med 250.000 € in 312.000 €, kar je podobno kot leto poprej. Večje odstopanje se pojavi pri stroških dela glede na ustvarjeno dodano vrednost, in sicer se ti gibljejo med 55 % in 80 %. Izmed večjih držav ima najvišje stroške dela v dodani vrednosti Francija, in sicer ti znašajo 79,23 %.

Slovenija v letu 2016 pri stroških dela dosega 68,3 % in je nekje v srednjem delu grafa v primerjavi z ostalimi državami, krepko pa zaostajamo v sami ustvarjeni dodani vrednosti na zaposlenega (40.111€) ter realizaciji na zaposlenega (2- do 3-krat manj od ostalih).

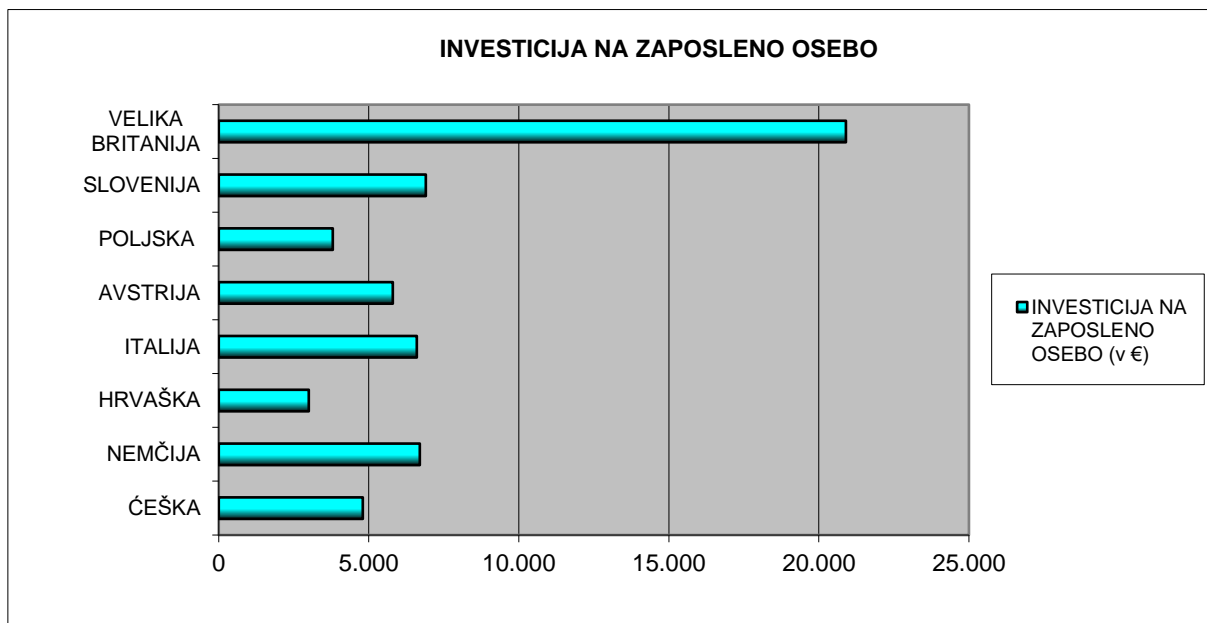
Leto 2018 je za Slovenijo boljše kot leto 2016. Realizacija na zaposlenega se je zvišala, za dobrih 18.000 €, dodana vrednost na zaposlenega za okoli 1.700 €, stroški dela na zaposlenega pa so se zvišali, in sicer za 2,4%.

5.2.4.1. Investicije v panogi (podatki EUROSTAT za leto 2016)

PROIZVODNJA DRUGIH STROJEV IN NAPRAV (SKD 28)	DRŽAVA	DELEŽ PRIHODKA VLOŽENEGA V INVESTICIJO DEJAVNOSTI	INVESTICIJA NA ZAPOSLENO OSEBO (v €)
	ČEŠKA	4,9%	4.800
	NEMČIJA	2,8%	6.700
	HRVAŠKA	4,2%	3.000
	ITALIJA	2,7%	6.600
	AVSTRIJA	2,1%	5.800
	POLJSKA	4,6%	3.800
	SLOVENIJA	5,8%	6.900
	VELIKA BRITANIJA	7,0%	20.900

Tabela 16: Investicije v panogi SKD 28

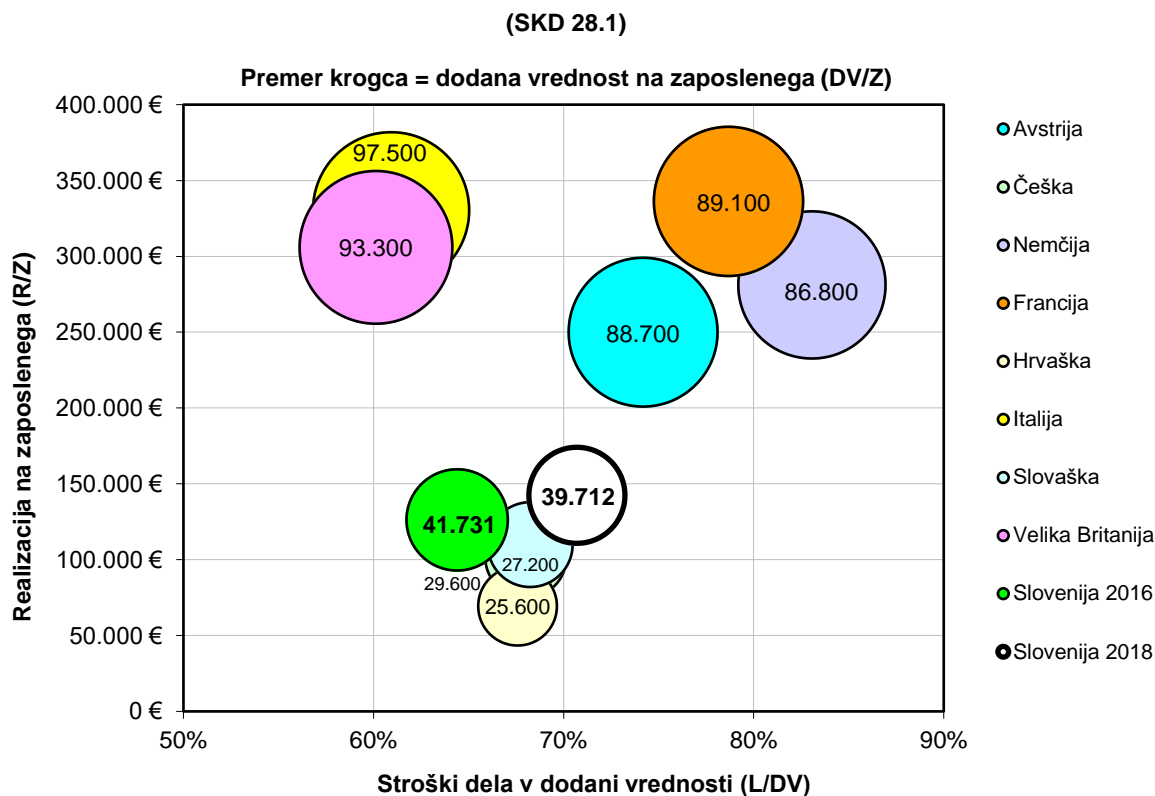
Pri proizvodnji strojev in naprav (SKD 28) vidimo, da se delež prihodka, vloženega v investicijo dejavnosti giblje od 2,1 % v Avstriji do 7,0 % v Veliki Britaniji. Pri dejavnosti se delež prihodka, ki se nameni za investicijo dejavnosti, pri večini držav giblje od 2,1% do 4,9%. Največ denarnih sredstev nameni Velika Britanija, in sicer v višini 20.900 €, najmanj pa za to nameni Hrvaška, in sicer 3.000 €.



Graf 19: Investicije v panogi SKD 28

5.2.4.2. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja strojev za splošne namene (SKD 28.1)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2016



Graf 20: Primerjava dejavnosti proizvodnje strojev za splošne namene (SKD 28.1) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

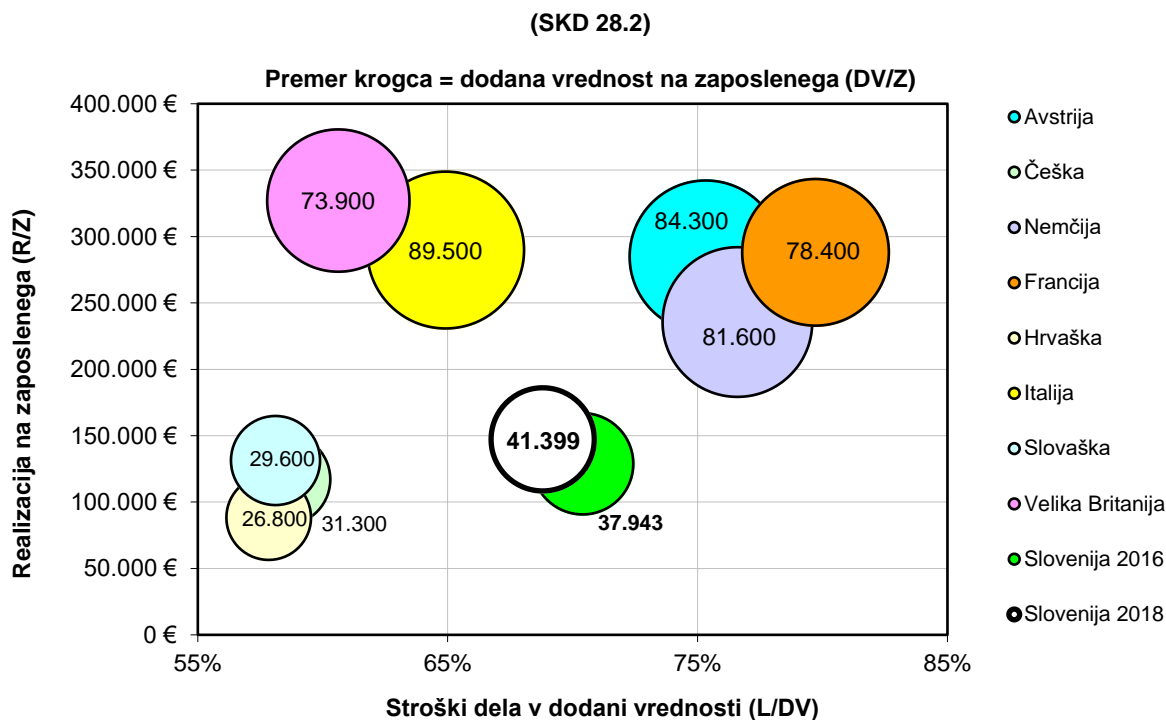
Na grafu vidimo podobno situacijo kot že večkrat do zdaj. Večje države proizvajalke so nekako razporejene v zgornjem delu grafa. Večinoma se ločijo na podlagi stroškov dela v dodani vrednosti. Ti se nahajajo v razponu med 60 % in 85 %. Če izpostavimo najboljše, so to Velika Britanija, Avstrija, Italija, Nemčija in Francija. Dobro sliko Nemčije, kot mnogokrat do sedaj, kvarijo visoki stroški dela v dodani vrednosti (83,06 %). Vse preostale proizvajalke zasedajo nižjo pozicijo na grafu.

Pri Sloveniji je v letu 2016 pozicija vseh treh parametrov glede na večje proizvajalke slaba in dokaj nizka v primerjavi z največjimi konkurenti.

V letu 2018 ima "krogec" pri realizaciji na zaposlenega višjo vrednost, in sicer ta znaša 142.472 €, dodana vrednost na zaposlenega, pa je za slabih 2.000 € nižja, kot dve leti poprej. Višji pa so stroški dela v dodani vrednosti, in sicer so se zvišali za 6,3%.

5.2.4.3. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja drugih naprav za splošne namene (SKD 28.2)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2016



Graf 21: Primerjava dejavnosti drugih naprav za splošne namene (SKD 28.2) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

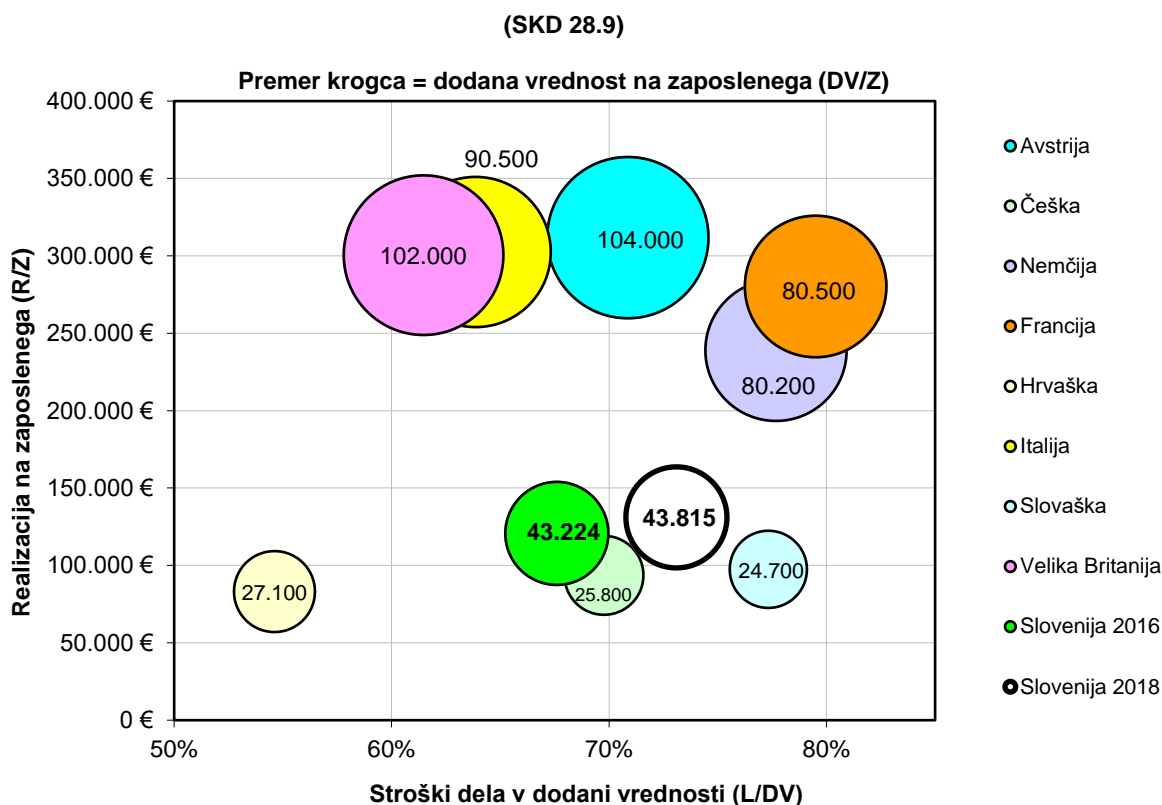
Dejavnost SKD 28.2 (Proizvodnja drugih naprav za splošne namene) glede dodane vrednosti in realizacije na zaposlenega dosega najboljše rezultate v Italiji, Avstriji, Nemčiji, Veliki Britaniji in Franciji. Najboljše parametre pri realizaciji na zaposlenega imajo Velika Britanija (327.084 € R/Z), Italija (289.825 € R/Z), Francija (288.099 € R/Z) ter Avstrija (284.906 € R/Z). Dodana vrednost na zaposlenega je v primerjavi z ostalimi najvišja v Italiji, in sicer znaša 89,500 €. Razpon stroškov dela glede na ustvarjeno dodano vrednost je nekje od 50 % do 80 %. Najslabšo pozicijo glede stroškov dela na zaposlenega ima izmed omenjenih držav Francija (79,72 %).

V letu 2016 ima Slovenija oba parametra, tako dodano vrednost kot realizacijo na zaposlenega, več kot dvakrat manjše kot ostale večje proizvodjalke.

Dodana vrednost na zaposlenega (DV/Z) je bila v Sloveniji v letu 2018 višja za dobrih 3.400 €, stroški dela v dodani vrednosti so se znižali za 2,4%, realizacija na zaposlenega (R/Z) pa je višja, in sicer za slabih 19 tisoč evrov.

5.2.4.4. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja drugih strojev za posebne namene (SKD 28.9)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2016



Graf 22: Primerjava dejavnosti proizvodnje drugih strojev za posebne namene (SKD 28.9) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

Na grafu 22, dejavnost SKD 28.9 – Proizvodnja drugih strojev za posebne namene, ponovno opazimo zaostanek Slovenije v letu 2016 za ostalimi državami zahodne Evrope. Predvsem dodana vrednost in realizacija na zaposlenega sta 2- do 3-krat manjši od naših zahodnih sosed. Glede stroškov dela v dodani vrednosti se države nahajajo v razpore med 50 % in 80 %: najnižje ima Hrvaška, in sicer ti znašajo dobrih 54%, sledi pa ji Velika Britanija z 62% stroškov dela v dodani vrednosti.

Kot je vidno na grafu, je v Sloveniji **v letu 2018** realizacija na zaposlenega porasla za okoli 11.000 €, dodana vrednost na zaposlenega se je povišala za cca 600 €, stroški dela v dodani vrednosti pa so višji za 5,5% kot v 2016.

5.3. PROIZVODNJA MOTORNIH VOZIL, PRIKOLIC IN POLPRIKOLIC – SKD 29

Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic (SKD 29) vključuje naslednje dejavnosti:

- 29.1 – Proizvodnja motornih vozil
- 29.2 – Proizvodnja karoserij za vozila; proizvodnja prikolic, polprikolic
- 29.3 – Proizvodnja delov in opreme za motorna vozila, **brez** 29.310 – Proizvodnja električne in elektronske opreme za motorna vozila. Tako znotraj 29.3 kot v celotni panogi 29 so zato **vrednosti, ki jih ima 29.310, odvzete.**

5.3.1. Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, strošek dela in izvoz proizvodnje motornih vozil, prikolic in polprikolic

V naslednji tabeli so prikazani osnovni podatki za dejavnost Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic v letu 2018:

	vozila in prikolice		29.1.	29.2.	29.3.
	vrednost 2018	Index 18/17	vrednost 2018	vrednost 2018	vrednost 2018
Število družb	134	100,80	20	38	100
Povp. št. zaposlenih po del. urah (celo št.)	11.560	109,80	3.201	2.304	9.023
Prihodki (ne vključujejo sprememb vrednosti zalog)	3.364.983.340	109,60	1.839.441.792	679.599.935	1.267.011.708
Kosmati donos od poslovanja	3.384.192.808	110,60	1.838.994.649	691.282.127	1.273.723.718
Čisti prihodki od prodaje	3.314.848.066	109,20	1.827.214.849	669.303.610	1.233.526.241
Čisti prih. od prodaje na domačem trgu	210.266.448	111,30	27.577.239	34.097.560	207.582.142
Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	3.104.581.619	109,10	1.799.637.610	635.206.050	1.025.944.099
Odhodki	3.240.127.301	110,80	1.809.216.715	634.712.149	1.219.898.254
Stroški blaga, materiala in storitev	2.761.723.737	110,30	1.627.052.208	560.508.453	903.284.360
Stroški dela	307.123.341	111,90	89.193.180	63.390.171	229.836.593
Amortizacija	145.092.713	116,50	88.604.618	5.029.366	65.165.862
POSLOVNI IZID	156.137.592	106,70	32.004.207	59.181.858	63.993.482
FINANČNI IZID	168.036	-5,30	-1.083.870	5.627.762	-4.141.226
Dobiček pred davki in obrestmi (EBIT)	156.654.527	109,50	30.353.164	65.397.457	60.358.918
Dobiček pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	307.889.661	112,50	120.488.384	65.093.836	136.728.186
Davek iz dobička	9.938.059	93,70	382.395	4.033.013	6.066.071
Čisti dobiček	172.312.144	123,10	35.657.764	76.498.650	63.994.093
Čista izguba	10.279.666	204,80	5.346.352	1.729.938	4.770.673
NETO ČISTI DOBIČEK / IZGUBA	162.032.478	120,10	30.311.412	74.768.712	59.223.419
Enostavni denarni tok	313.435.648	119,50	119.362.762	80.092.852	131.451.462
Dodana vrednost (DV)	614.664.104	112,10	210.248.737	127.896.170	366.058.117
SREDSTVA	1.596.382.337	110,80	653.385.135	328.204.947	887.647.487
Zaloge	277.807.880	120,60	44.360.431	118.260.845	168.798.925
Kapital	637.610.960	113,50	231.518.144	149.621.904	368.031.000
Stopnja samofinanciranja (%)	40	102,30	35	46	42
Razmerje med tujimi in lastnimi viri	1,40	100,00	1,60	1,10	1,30
Koeficient zadolženosti	0,50	83,30	0,60	0,50	0,50
Celotna gospodarnost	1,00	90,90	1,00	1,10	1,00
EBITDA v prihodkih od prodaje (%)	9,30	103,30	6,60	9,70	11,10
Donosnost kapitala - ROE (%)	27,03	104,80	13,94	61,54	15,88
Donosnost sredstev - ROA (%)	10,68	102,80	4,80	25,90	6,94
Prihodki od prodaje na zaposlenega (EUR)	286.753	99,50	570.744	290.453	136.716
Delež prodaje na tujih trgih (%)	94	99,90	99	95	83
Stroški dela na zaposlenega (EUR)	26.568	101,90	27.860	27.509	25.474
Plače na zaposlenega (EUR)	18.987	104,70	19.763	20.557	18.188

Dodana vrednost na zaposlenega (EUR)	53.172	102,10	65.673	55.502	40.572
Stroški dela v dodani vrednosti (%)	50,0	99,80	42,4	49,6	62,8
Čisti dobiček na zaposlenega (EUR)	14.906	112,10	11.138	33.198	7.093
Čista izguba na zaposlenega (EUR)	889	186,50	1.670	751	529
Obračanje sredstev	2	93,60	3	2	1
Obračanje kapitala	6	94,80	8	6	3
Obrat zalog	10,90	93,20	39,70	5,30	5,80
Dnevi vezave zalog	33,40	107,10	9,20	69,00	63,30
Obrat terjatev	21,30	86,90	23,70	20,40	15,90
Dnevi vezave obveznosti	31	105,70	30	33	36
Dnevi vezave denarja	19	117,10	-5	54	50
Mesečna bruto plača na zaposlenega (EUR)	1.582	104,70	1.647	1.713	1.516
	vrednost 2018	Index 18/17	vrednost 2018	vrednost 2018	vrednost 2018
	vozila in prikolice		29.1.	29.2.	29.3.

Tabela 17: Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, strošek dela,... Proizvodnje motornih vozil, prikolic in polprikolic (SKD 29)

Dejavnost SKD 29 – Proizvodnja motornih vozil in prikolic v letu 2018 ponovno beleži dokaj visoke indekse. Prihodek je na ravni celotne SKD 29 v letu 2018 zrasel za visokih 9,6 % in znaša 3,37 mrd €. Najvišje prihodke sta imeli poddejavnosti Proizvodnja motornih vozil (SKD 29.1) v višini 1,84 mrd € ter Proizvodnja delov in opreme za motorna vozila (SKD 29.3), ki je zabeležila prihodke v višini 1,27 mrd €. V Proizvodnji karoserij, prikolic in polprikolic (SKD 29.2) pa so imeli v letu 2017 679,6 mio € prihodka. Izvoz v celotni dejavnosti 29 se je povišal za 9,1 %, indeks dobička pred davki in obrestmi (EBIT) pa je primerjavi z letom 2017 višji za 9,5%. Dodana vrednost na zaposlenega dosega 53.172 € in je za 2,1 % višja kot leto poprej. Parametra ROE in ROA sta pozitivna: ROE +27,03, ROA +10,68. Delež stroškov dela v ustvarjeni dodani vrednosti je padel za 0,2 %, stroški dela na zaposlenega pa so se povečali za 1,9 % in znašajo 26.568 € na zaposlenega.

5.3.2. Družbe

V nadaljevanju je po **abecednem vrstnem redu** navedenih po deset največjih družb proizvodnje motornih vozil, prikolic in polprikolic glede na ustvarjeno dodano vrednost, urejenih po velikostnem razredu družbe.

mikro družbe

največjih deset po dodani vrednosti

4-N TECH d.o.o.
AD PLASTIK d.o.o. Novo mesto
Advanced System Design d.o.o.
AS DOMŽALE NADGRADNJE d.o.o.
eVision automotive d.o.o.
JSR d.o.o.
KARBONIN d.o.o.
KOVINARSKA, d.o.o.
ROTOBOX d.o.o.
Z-LINE Automotive d.o.o.

male družbe

največjih deset po dodani vrednosti

AS DOMŽALE d.o.o.
CERJAK d.o.o.
CIMOS IP d.o.o.
EURO GV d.o.o.
HTT d.o.o.
K - BUS d.o.o.
PREVENT NADOMESTNI DELI, d.o.o.
ROBETA d.o.o.
SINTER Ljubljana d.o.o.
TI Automotive, d.o.o.

srednje družbe

največje po dodani vrednosti

B N M , d.o.o.
CECOMP d.o.o.
ITAS-CAS d.o.o.
NOVAK, Novo mesto, d.o.o.
ROSENBAUER, d.o.o.
TAM-EUROPE d.o.o.
TPV PRIKOLICE d.o.o.
VAR d.o.o.

velike družbe

največjih deset po dodani vrednosti

Adient Novo mesto d.o.o.
ADRIA MOBIL, d.o.o. Novo mesto
Akrapovič d.d.
CARTHAGO d.o.o.
KLS LJUBNO d.o.o.
odelo Slovenija d.o.o.
REVOZ d.d.
STARKOM d.o.o.
TBP d.d.
TPV d.o.o.

5.3.3. Izvoz

Izvoz vseh dejavnosti skupne SKD 29 – Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic je v letu 2018 porasel za 9,1 % glede na leto poprej in je znašal 3,1 mrd €. Največ je izvozila poddejavnost proizvodnja motornih vozil (SKD 29.1), saj je v letu 2018 izvozila za dobrih 1,8 mrd € izdelkov, pri »proizvodnji delov in opreme za motorna vozila« (SKD 29.3), pa je izvoz znašal 1,03 mrd mio €. Prihodek na tujih trgih pri poddejavnosti Proizvodnja karoserij za vozila (SKD 29.2) je znašal 635,2 mio € in je bil višji za 6,2 % kot leta 2017.

Dejavnost Proizvodnja motornih vozil (SKD 29.1) je v letu 2018 ustvarila več kot polovico izvoza celotne dejavnosti SKD 29. Celoten delež prodaje na tujih trgih je pri dejavnosti 29.1 v letu 2017 znašal 99 % in je bil za 0,2 % nižji kot leta 2017. Pri preostalih dveh dejavnostih pa je delež znašal 95 % (SKD 29.2) in 83 % (SKD 29.3).

Kam izvažamo proizvode in storitve iz dejavnosti »proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic« (SKD 29)

država namena	Izvoz v mio €
NEMČIJA	973,9
FRANCIJA	552,0
ITALIJA	270,8
HRVAŠKA	173,4
AVSTRIJA	115,1
SRBIJA	97,0
ŠPANIJA	74,8
NIZOZEMSKA	72,0
MADŽARSKA	65,4
ŠVEDSKA	64,0
OSTALO	646,3
Skupaj izvoz dejavnosti 29	3.104,6

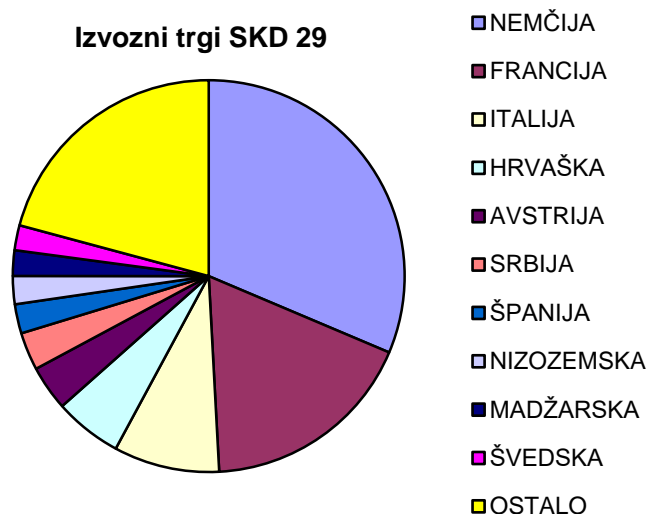


Tabela 18: Deleži izvoza dejavnosti Proizvodnja motornih

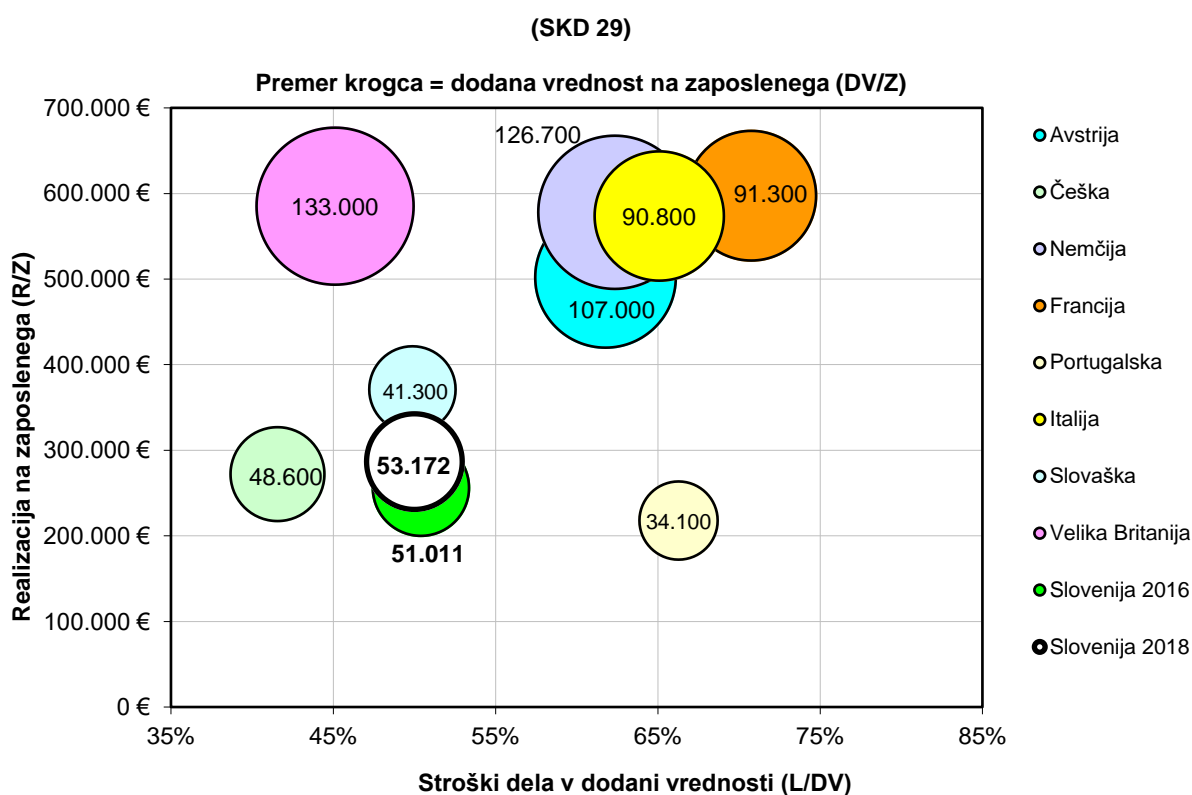
Pregled izvoza po dejavnostih proizvoda pokaže, da se največ izvozi v Nemčijo (973,9 mio €), Francijo (552,0 mio €) ter Italijo (270,8 mio €).

5.3.4. Primerjave z mednarodnim okoljem

Primerjava s proizvodnjo motornih vozil, prikolic in polprikolic v posameznih državah EU je narejena s tremi kazalniki konkurenčnosti. Primerjava je izvedena za leto 2016, saj za države Evropske unije v bazah EuroStata ni novejših podatkov. Kot dodatna entiteta je v sliko leta 2016 vključena "Slovenija (2018)".

Primerjava po R/Z, L/DV in DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic (SKD 29)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2016



Graf 23: Primerjava dejavnosti Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic (SKD 29) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic nam daje deljeno sliko. V najboljši poziciji so Avstrija, Velika Britanija in Nemčija. Razliko med njimi ohranja višina stroškov dela v dodani vrednosti, ki se nahajajo v razponu med 45 % in 65 %.

Slovenija ima v letu 2016 v primerjavi z ostalimi državami sicer nižje stroške dela v dodani vrednosti (dobrih 50 %), vendar je ustvarjena dodana vrednost na zaposlenega nizka in je za okoli dvakrat manjša kot pri najboljših, realizacija na zaposlenega pa dvakrat manjša v primerjavi z najboljšimi.

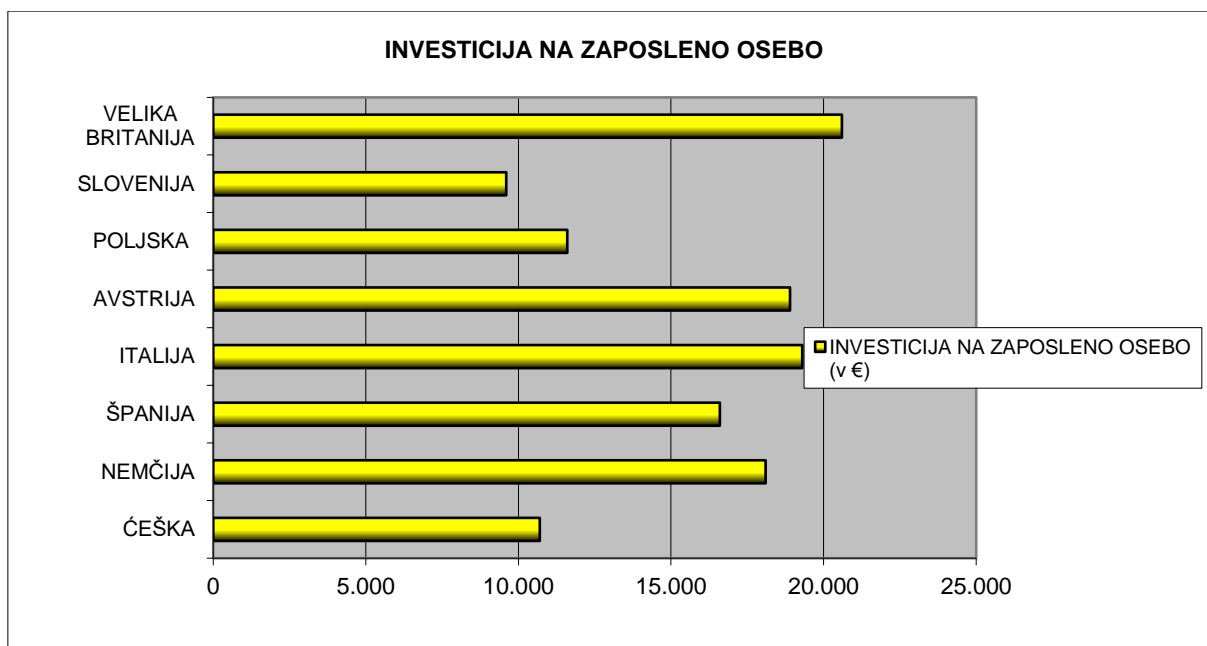
V letu 2018 je Slovenija glede na 2016 v dokaj podobni poziciji. Stanje "mehurčka" izboljšuje realizacija na zaposlenega, ki je v letu 2018 znašala 286.753 € in je za okoli 30.000 € višja kot 2016. Dodana vrednost na zaposlenega se je zvišala za približno 2.000 € in je v letu 2018 znašala 53.172 €. Stroški dela v dodani vrednosti so se znižali za 0,4 odstotka.

5.3.4.1. Investicije v panogi (podatki EUROSTAT za leto 2016)

PROIZVODNJA MOTORNIH VOZIL, PRIKOLIC IN POLPRIKOLIC (SKD 29)	DRŽAVA	DELEŽ PRIHODKA VLOŽENEGA V INVESTICIJO DEJAVNOSTI	INVESTICIJA NA ZAPOSLENO OSEBO (v €)
	ČEŠKA	4,0%	10.700
	NEMČIJA	3,2%	18.100
	ŠPANIJA	3,7%	16.600
	ITALIJA	4,2%	19.300
	AVSTRIJA	3,9%	18.900
	POLJSKA	6,3%	11.600
	SLOVENIJA	4,4%	9.600
	VELIKA BRITANIJA	3,6%	20.600

Tabela 19: Investicije v panogi SKD 29

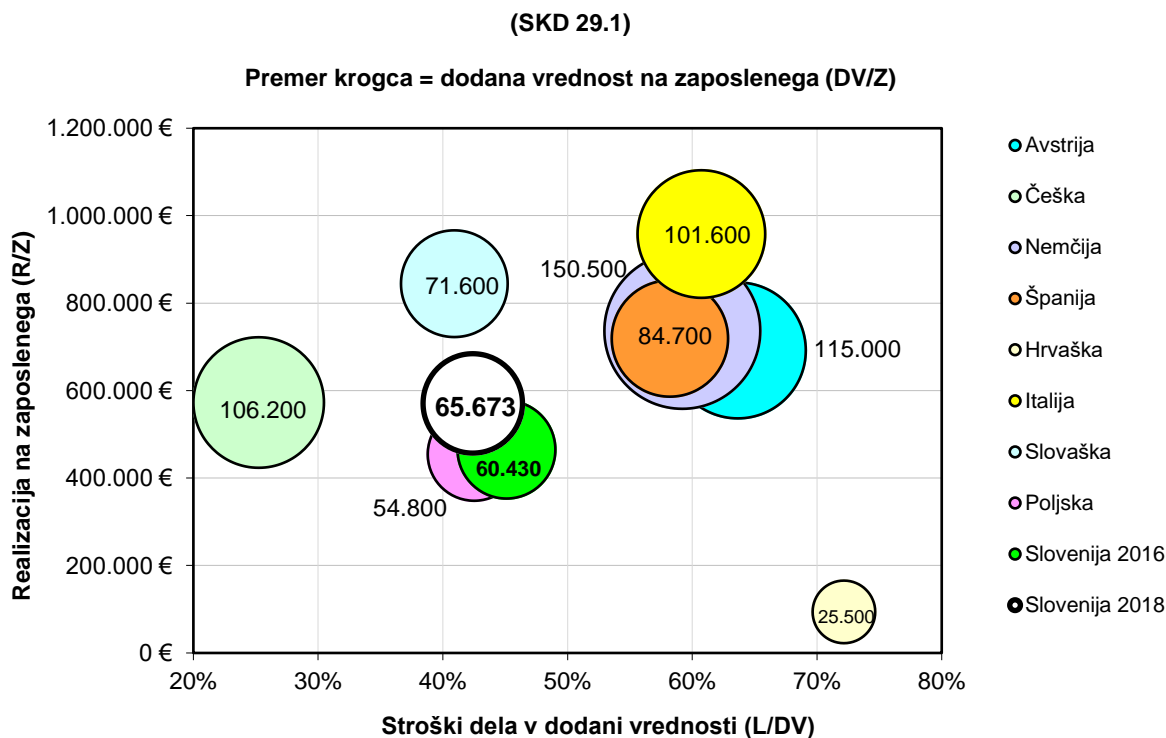
Pri proizvodnji motornih vozil, prikolic in polprikolic (SKD 29) največji delež prihodka, ki se ga vlaga v investicijo dejavnosti, namenijo na Poljskem, in sicer 6,3%. Ostale proizvajalke imajo delež med 3,2 in 4,4%. Največ denarja vložijo Velika Britanija (20.600 €), Italija (19.300 €), Avstrija (18.900 €) in Nemčija (18.100 €). Pri Sloveniji znaša delež denarja, ki se vlaga v investicijo, na zaposleno osebo 9.600 €.



Graf 24: Investicije v panogi SKD 29

5.3.4.2. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja motornih vozil (SKD 29.1)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2016



Graf 25: Primerjava dejavnosti Proizvodnja motornih vozil (SKD 29.1) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

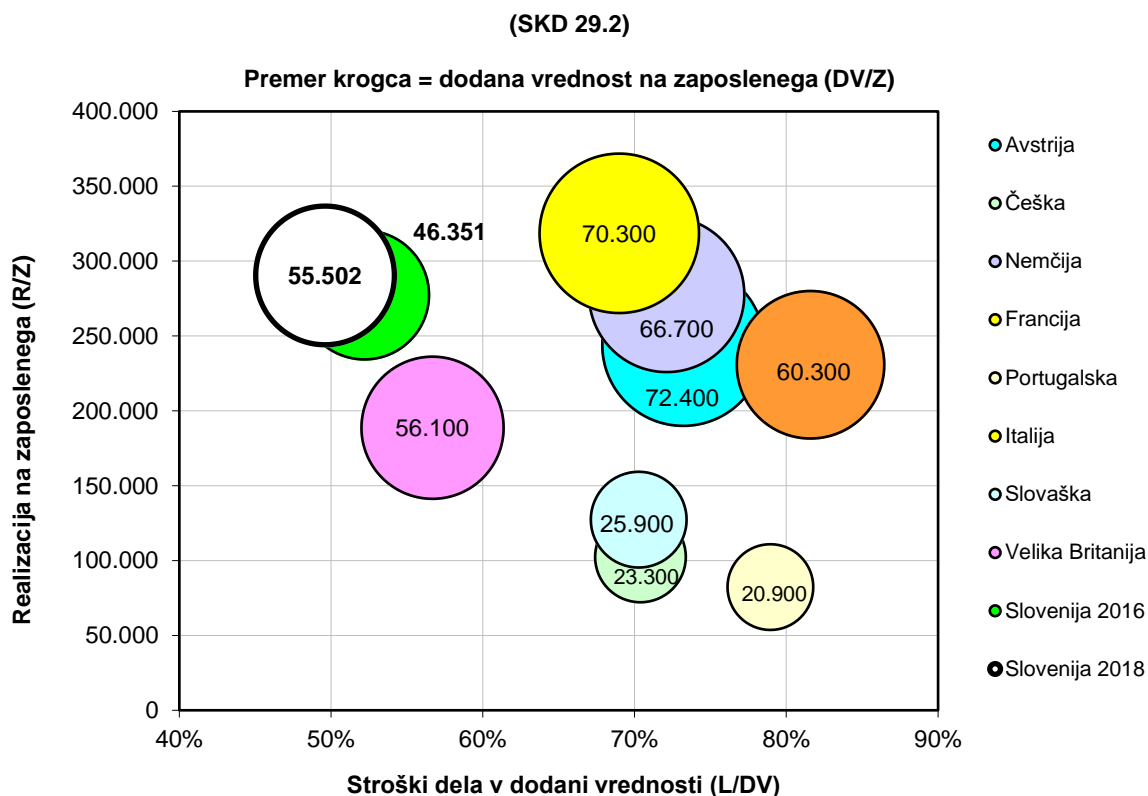
Graf proizvodnje motornih vozil kaže, da imata najboljše rezultate Avstrija in Nemčija, vendar so pri obeh stroški dela v dodani vrednosti dokaj visoki (okoli 60%). Najvišjo realizacijo na zaposlenega dosega Slovaška (844.489 €) in Italija (958.045 €), vendar ima prva za 40 tisoč evrov nižjo dodano vrednost (71.600 €) v primerjavi z Italijo (101.600 €).

Slovenija je v letu 2016 ustvarila 60.430 € dodane vrednosti na zaposlenega in imela 464.995 € realizacije na zaposlenega. Če bi opazovali samo stroške dela na zaposlenega, lahko vidimo, da so nekje na sredini (45,1%) v panogi.

V letu 2018 je bila v Sloveniji realizacija na zaposlenega (R/Z) precej višja, in sicer kar za 106.000 €, dodana vrednost na zaposlenega (DV/Z) pa se je povišala za cca 5.000 €. Stroški dela v dodani vrednosti (L/DV) pa os se nekoliko znižali, in sicer za 2,7%.

5.3.4.3. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja karoserij za vozila; proizvodnja prikolic, polprikolic (SKD 29.2)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2016



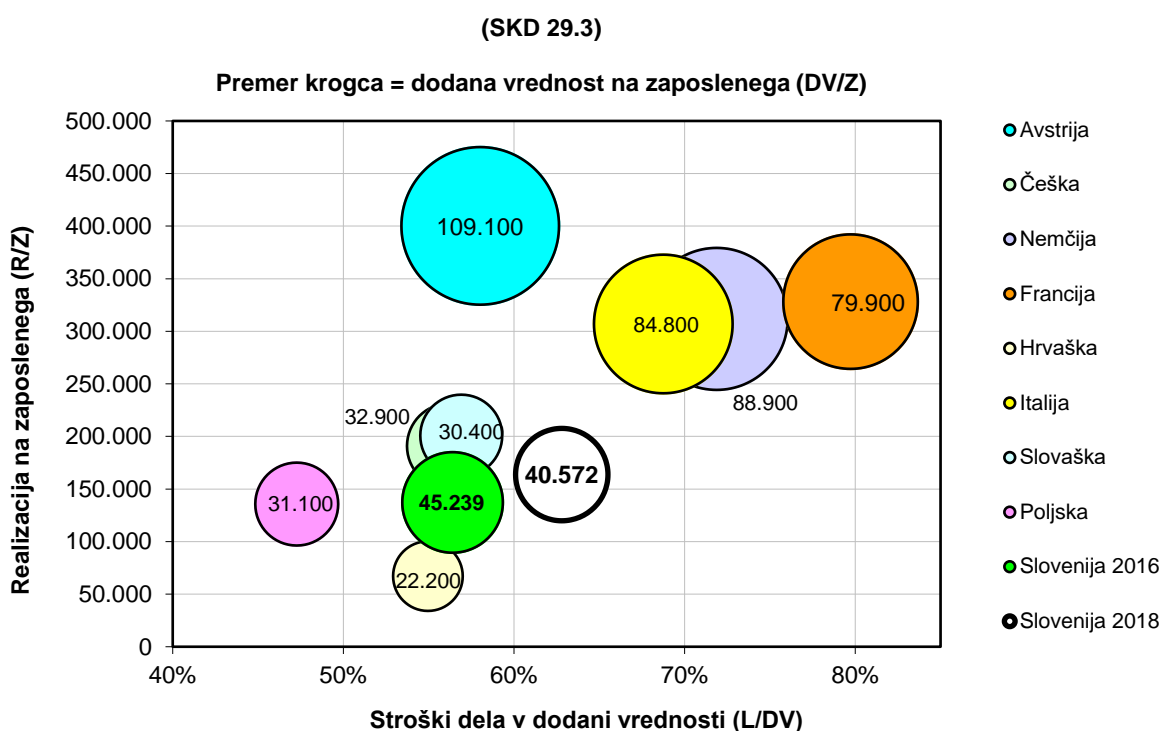
Graf 26: Primerjava dejavnosti Proizvodnja karoserij za vozila, prikolice in polprikolice (SKD 29.2) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

Dejavnost Proizvodnje karoserij za vozila (SKD 29.2) je bila po primerjalnih kazalnikih v Sloveniji v letu 2016 glede realizacije na zaposlenega med višjimi v primerjavi z ostalimi državami, in sicer je ta znašala 277.419 €. Slovenija je imela tudi nižje stroške dela v dodani vrednosti v primerjavi z preostalimi proizvajalkami, in sicer so ti znašali 52,2 %. Slabša je le ustvarjena dodana vrednost, ki je znašala 46.351 € in je ostala nekoliko višja kot leto poprej. Najvišjo dodano vrednost na zaposlenega je imela Avstrija, in sicer 72.400 €.

V letu 2018 pri dejavnosti proizvodnje karoserij za vozila na grafu vidimo porast pri realizaciji na zaposlenega (+13.000 €), medtem ko se je dodana vrednost na zaposlenega povešala za okoli 9.000 €. Stroški dela v dodani vrednosti so se tudi znižali, in sicer za 2,6 %.

5.3.4.4. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja delov in opreme za motorna vozila (SKD 29.3)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2016



Graf 27: Primerjava dejavnosti Proizvodnja delov in opreme za motorna vozila (SKD 29.3) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

Najboljše rezultate pri proizvodnji delov in dodatne opreme za motorna vozila so imeli v Avstriji, ki je imela realizacijo na zaposlenega dobrih 400.000 € in dodano vrednost 109.100 €.

Slovenija je bila pri tej panogi v letu 2016 »konkurenčna« le pri razmerju stroškov dela v dodani vrednosti (56,4%), vendar pa v primerjavi z drugimi ponovno zaostaja pri realizaciji in ustvarjeni dodani vrednosti na zaposlenega.

Mehurček za **leto 2018** nam kaže slabšo sliko kot v 2016. Dva izmed parametrov sta se poslabšala v primerjavi z letom 2016, le realizacija na zaposlenega (163.716 €) je višja kot v letu 2016. Dodana vrednost na zaposlenega je nižja, in sicer za cca 5.000 €. Kot je vidno na grafu, še vedno dokaj zaostajamo za vsemi večjimi državami proizvajalkami.

5.4. PROIZVODNJA DRUGIH VOZIL IN PLOVIL – SKD 30

Proizvodnja drugih vozil in plovil (SKD 30) vključuje naslednje dejavnosti:

- 30.1 – Gradnja ladij in čolnov
- 30.2 – Proizvodnja železniških in drugih tirnih vozil
- 30.3 – Proizvodnja zračnih in vesoljskih plovil
- 30.4 – Proizvodnja bojnih vozil
- 30.9 – Proizvodnja drugih vozil

5.4.1. Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, strošek dela in izvoz proizvodnje drugih vozil in plovil

V naslednji tabeli so prikazani osnovni podatki za dejavnost proizvodnje drugih vozil in plovil v letu 2018:

	druga vozila, plovila		30.1. vrednost 2018	30.2. vrednost 2018	30.3. vrednost 2018	30.9. vrednost 2018
	vrednost 2018	Index 18/17				
Število družb	95	99,00	49	4	24	18
Povp. št. zaposlenih po del. urah (celo št.)	925	102,20	260	177	290	199
Prihodki (ne vključujejo sprememb vrednosti zalog)	136.588.953	111,20	37.795.650	41.441.155	35.499.472	21.852.675
Kosmati donos od poslovanja	136.711.970	109,30	37.200.411	42.204.384	35.355.783	21.951.391
Čisti prihodki od prodaje	130.174.961	110,30	35.822.106	40.841.921	33.178.012	20.332.921
Čisti prih. od prodaje na domačem trgu	26.082.448	138,10	8.252.125	3.416.632	8.773.818	5.639.873
Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	104.092.513	104,90	27.569.981	37.425.289	24.404.194	14.693.048
Odhodki	131.332.523	109,80	37.995.918	39.145.403	32.865.333	21.325.870
Stroški blaga, materiala in storitev	98.396.324	109,70	28.741.135	31.866.212	22.440.886	15.348.092
Stroški dela	24.589.941	112,40	6.257.951	5.194.340	8.582.894	4.554.757
Amortizacija	5.130.861	120,10	1.289.046	1.761.672	1.300.672	779.471
POSLOVNI IZID	6.959.572	99,90	-16.079	3.301.753	2.707.239	966.659
FINANČNI IZID	-1.122.482	120,50	-512.696	-181.176	-167.361	-261.249
Dobiček pred davki in obrestmi (EBIT)	5.850.539	92,90	-553.883	3.155.966	2.581.933	666.522
Dobiček pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	13.183.834	101,30	2.028.671	5.098.815	4.282.048	1.774.300
Davek iz dobička	821.690	60,90	53.684	343.759	401.308	22.939
Čisti dobiček	8.213.814	117,20	1.205.227	2.815.314	2.722.378	1.470.896
Čista izguba	3.175.902	154,70	1.812.793	254	542.356	820.498
NETO ČISTI DOBIČEK / IZGUBA	5.037.912	101,70	-607.567	2.815.059	2.180.022	650.398
Enostavni denarni tok	11.248.725	104,80	1.462.291	4.576.731	3.712.776	1.496.926
Dodana vrednost (DV)	37.760.326	109,10	8.311.730	10.257.765	12.822.887	6.367.944
SREDSTVA	128.529.246	110,00	43.431.092	33.707.184	37.608.524	13.782.447
Zaloge	30.367.248	111,60	10.725.176	5.809.069	8.821.080	5.011.923
Kapital	42.071.663	124,30	4.537.762	17.182.576	15.931.293	4.420.032
Stopnja samofinanciranja (%)	33	112,80	10	51	42	32
Razmerje med tujimi in lastnimi viri	2,00	83,30	8,60	0,90	1,30	1,90
Koeficient zadolženosti	0,70	100,00	0,90	0,50	0,50	0,60
Celotna gospodarnost	1,00	100,00	1,00	1,10	1,10	1,00
EBITDA v prihodkih od prodaje (%)	10,10	91,80	5,70	12,50	12,90	8,70
Donosnost kapitala - ROE (%)	13,27	85,20	-16,76	17,70	14,67	18,27
Donosnost sredstev - ROA (%)	4,13	90,60	-1,55	8,82	6,29	3,99
Prihodki od prodaje na zaposlenega (EUR)	140.698	107,80	137.931	230.355	114.573	102.371
Delež prodaje na tujih trgih (%)	80	95,20	77	92	74	72

Stroški dela na zaposlenega (EUR)	26.578	109,90	24.096	29.297	29.639	22.932
Plače na zaposlenega (EUR)	19.626	110,80	17.200	22.124	22.266	16.717
Dodana vrednost na zaposlenega (EUR)	40.813	106,70	32.004	57.855	44.281	32.061
Stroški dela v dodani vrednosti (%)	65,1	103,00	75,3	50,6	66,9	71,5
Čisti dobiček na zaposlenega (EUR)	8.878	114,60	4.641	15.879	9.401	7.406
Čista izguba na zaposlenega (EUR)	3.433	151,30	6.980	1	1.873	4.131
Obračanje sredstev	1	98,20	1	1	1	1
Obračanje kapitala	3	91,90	10	3	2	6
Obrat zalog	3,40	97,10	2,90	5,90	2,60	3,00
Dnevi vezave zalog	107,00	101,70	124,50	61,40	140,20	120,30
Obrat terjatev	10,90	84,50	13,80	9,80	8,10	18,90
Dnevi vezave obveznosti	48	102,80	63	34	52	42
Dnevi vezave denarja	92	106,60	88	64	133	98
Mesečna bruto plača na zaposlenega (EUR)	1.636	110,80	1.433	1.844	1.856	1.393
	vrednost 2018	Index 18/17	vrednost 2018	vrednost 2018	vrednost 2018	vrednost 2018
	druga vozila, plovila		30.1.	30.2.	30.3.	30.9.

Tabela 20: Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, strošek dela in izvoz Proizvodnje drugih vozil in plovil (SKD 30)

Dejavnost SKD 30 – Proizvodnja drugih vozil in plovil **v letu 2018** beleži mešane indekse. Prihodek je na ravni celotne dejavnosti SKD 30 v letu 2018 višji za 11,2 %. Najvišje prihodke ima dejavnost Proizvodnja železniških in drugih tirnih vozil (SKD 30.2), in sicer v višini 41,5 mio €, najnižje pa dejavnost Proizvodnja drugih vozil (SKD 30.9), in sicer znašajo dobrih 21,9 mio €. Izvoz na ravni celotne dejavnosti se je povečal za 4,9 %, dobiček pred davki in obrestmi (EBIT) pa je negativen (- 7,1 %). Dodana vrednost na zaposlenega na ravni celotne dejavnosti SKD 30 dosega 40.813 € in je za 6,7 % višja kot leto poprej. ROE in ROA sta sicer pozitivna (+13,27 in +4,13), vendar še vedno z negativnim indeksom. Delež stroškov dela v ustvarjeni dodani vrednosti znaša 65,1 % in je za 3,0 % višji glede na leto 2017. Stroški dela na zaposlenega so se zvišali za 9,9 %, ter znašajo 26.578 €.

5.4.2. Družbe

V nadaljevanju so **po abecednem vrstnem redu** razvrščene družbe dejavnosti proizvodnje drugih vozil in plovil glede na ustvarjeno dodano vrednost.

mikro, male in srednje družbe

Največje po dodani vrednosti

ALBATROSS FLY d.o.o.
 C-ASTRAL d.o.o.
 HOVERCRAFT d.o.o.
 KOVIS d.o.o.
 LIV SYSTEMS d.o.o.
 MODRA POMOČ d.o.o.
 PIPISTREL d.o.o.
 PIPISTREL VERTICAL SOLUTIONS d.o.o.
 Quadrofoil d.o.o.
 Seascape d.o.o.
 SVP AVIO d.o.o.
 TRIXY AVIATION d.o.o.
 TVT TIRNA VOZILA, d.o.o.
 VSR LAB d.o.o.
 WALKO d.o.o.

5.4.3. Izvoz

V celotni dejavnosti SKD 30 – Proizvodnje drugih vozil in plovil, je bil prihodek od prodaje na tujih trgih leta 2018 za 4,9 % višji kot v letu 2017. Skupni prihodki od prodaje na tujih trgih so znašali 104,1 mio €. Največ prihodkov od prodaje na tujem trgu je ustvarila dejavnost Proizvodnja železniških in drugih tirnih vozil (SKD 30.2), in sicer slabih 37,4 mio €. Najmanj je izvozila dejavnost Proizvodnja drugih vozil (SKD 30.9), kjer je prihodek znašal 14,7 mio €.

Pri deležu prodaje na tujih trgih za celotno dejavnost SKD 30 največji del predstavlja Proizvodnja železniških in drugih tirnih vozil (SKD 30.2) z deležem 92%. Najnižji delež prodaje na tujih trgih je imela dejavnost Proizvodnja drugih vozil – SKD 30.9 z 72-odstotnim deležem.

Kam izvažamo proizvode in storitve iz dejavnosti »proizvodnja drugih vozil in plovil« (SKD 30)

država namena	Izvoz v mio €
ŠVICA	18,0
NEMČIJA	12,4
AVSTRIJA	10,6
HRVAŠKA	10,0
ITALIJA	10,0
ZDRUŽENE DRŽAVE	6,6
FRANCIJA	5,2
NIZOZEMSKA	3,4
SRBIJA	3,0
MADŽARSKA	2,7
OSTALO	22,3
Skupaj izvoz dejavnosti 30	104,1

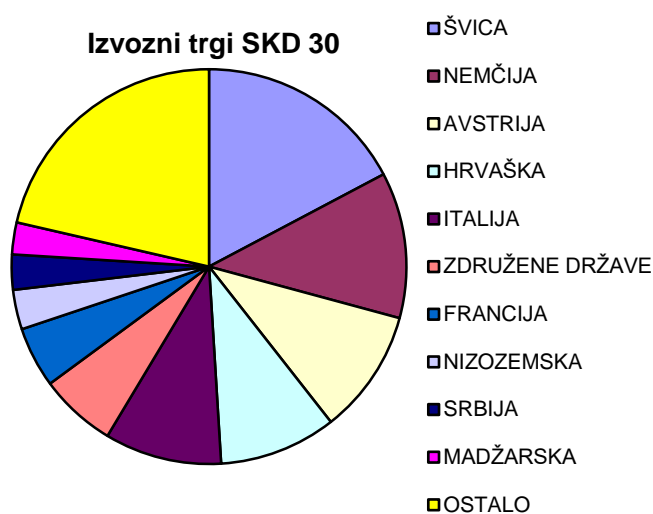


Tabela 21: Deleži izvoza dejavnosti Proizvodnja drugih vozil in plovil po državah

Pregled izvoza po dejavnostih proizvoda kaže, da se največ izvozi v Švico (18,0 mio €), v Nemčijo (12,4 mio €) in v Avstrijo (10,6 mio €). Vrednosti izvoza v posamezne države so prikazane v zgornji tabeli.

5.4.4. Primerjave z mednarodnim okoljem

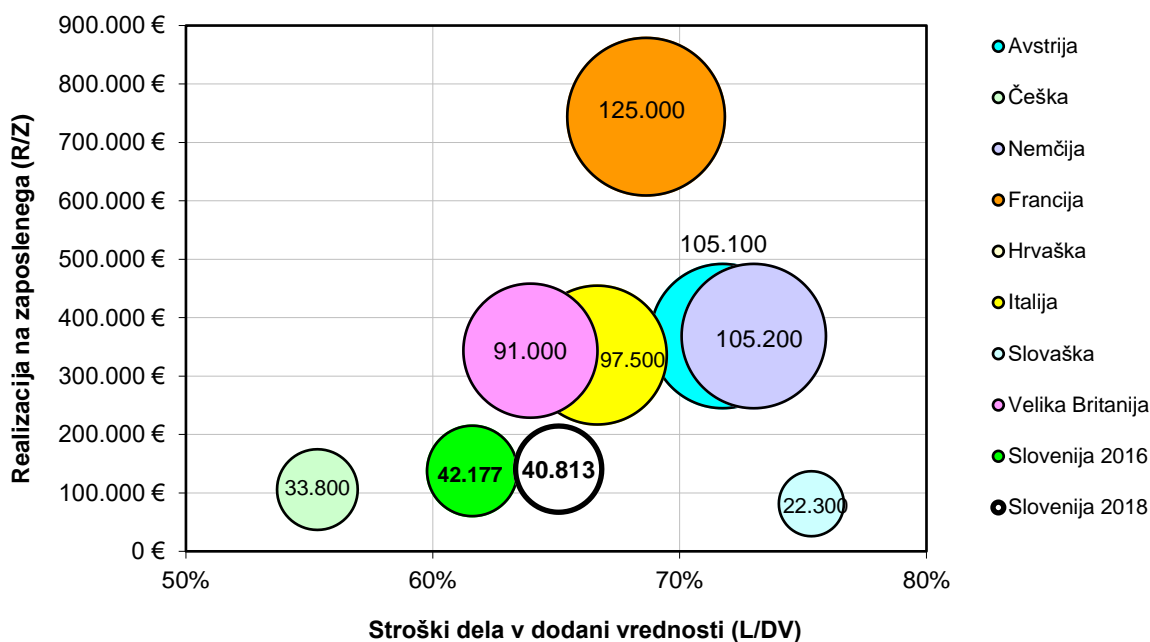
Primerjava s proizvodnjo motornih vozil, prikolic in polprikolic v posameznih državah EU je narejena s tremi kazalniki konkurenčnosti, ki so opisani v točki 1.3 (Konkurenčno pozicioniranje kovinske industrije). Primerjava je izvedena za leto 2016, saj za države Evropske unije v bazah Eurostatu ni novejših podatkov. Kot dodatna entiteta je v sliko leta 2016 vključena "Slovenija (2018)".

Primerjava po R/Z, L/DV in DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja drugih vozil in plovil (SKD 30)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2016

(SKD 30)

Premer krogca = dodana vrednost na zaposlenega (DV/Z)



Graf 28: Primerjava dejavnosti Proizvodnja drugih vozil in plovil (SKD 30) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

Na grafu opazimo določeno razpršenost v panogi. Največjo realizacijo na zaposlenega pri proizvodnji drugih vozil in plovil dosega Francija, in sicer 744.000 €. Prav tako ima najvišjo dodano vrednost, in sicer ta znaša 125.000 €. Višina stroškov dela v dodani vrednosti pri večini držav sega v razponu med 50 % in 75 %. Izjema je Hrvaška, kjer so le-ti znašali 180%. Preostale večje proizvajalke imajo nekoliko nižjo realizacijo na zaposlenega v primerjavi s Francijo, vendar pa dokaj podobno dodano vrednost na zaposlenega. Najnižje stroške dela v dodani vrednosti je imela Češka, in sicer so ti znašali 55%.

Slovenija v letu 2016 primerjano z večjimi državami v tej panogi, dosega dokaj nizko realizacijo (ca. 137.642 €) in dodano vrednost na zaposlenega (42.177 €).

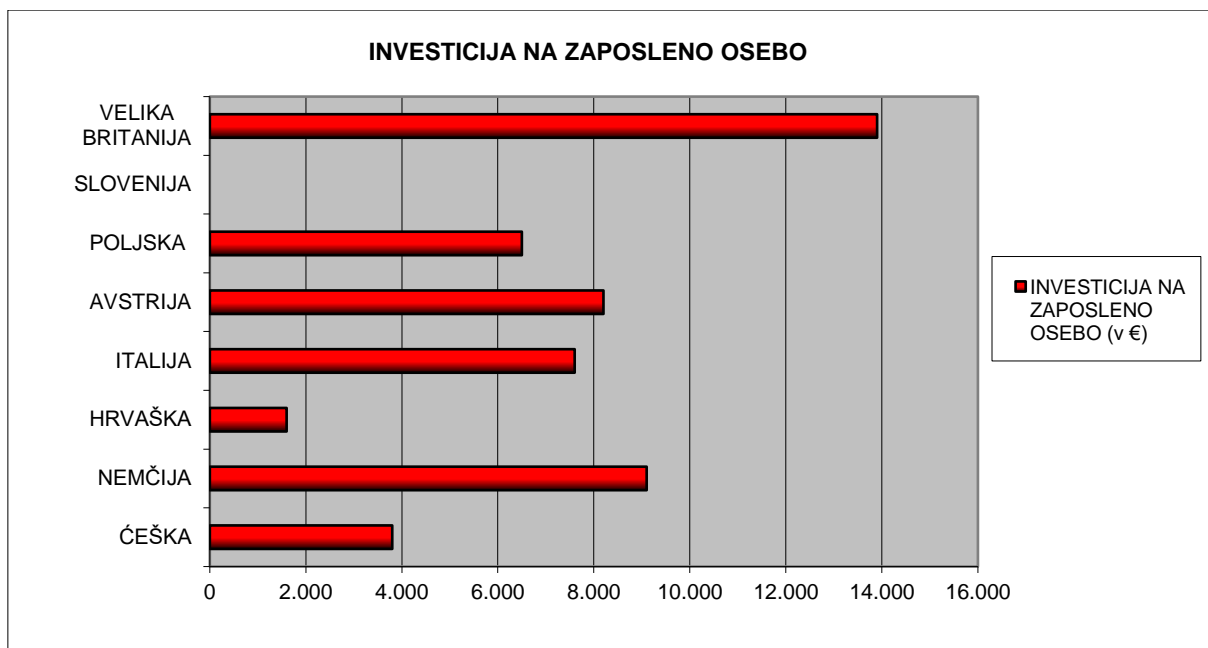
V letu 2018 je Slovenija pri dejavnosti Proizvodnja drugih vozil in plovil glede na leto 2016 poslabšala svoj položaj, predvsem na račun stroškov dela v dodani vrednosti, saj so se le-ti zvišali za 3,5%. Dodana vrednost na zaposlenega je nižja za slabih 1.500 €, medtem ko je realizacija na zaposlenega višja za približno 3.000 €.

5.4.4.1. Investicije v panogi (podatki EUROSTAT za leto 2016)

PROIZVODNJA DRUGIH VOZIL IN PLOVIL (SKD 30)	DRŽAVA	DELEŽ PRIHODKA VLOŽENEGA V INVESTICIJO DEJAVNOSTI	INVESTICIJA NA ZAPOSLENO OSEBO (v €)
	ČEŠKA	3,7%	3.800
	NEMČIJA	2,5%	9.100
	HRVAŠKA	3,1%	1.600
	ITALIJA	2,7%	7.600
	AVSTRIJA	2,3%	8.200
	POLJSKA	6,1%	6.500
	SLOVENIJA	-	-
	VELIKA BRITANIJA	4,2%	13.900

Tabela 22: Investicije v panogi SKD 30

Pri proizvodnji drugih vozil in plovil (SKD 30) vidimo, da se delež prihodka, ki se ga vlaga v investicijo dejavnosti pri državah giblje med 2% in 6%. Največji delež prihodka, vloženega v investicijo dejavnosti, ima Poljska (6,1 %), največ denarja na zaposlenega pa namenita Nemčija (9.100 €) in Velika Britanija (13.900 €). Za Slovenijo ni bilo podatkov.

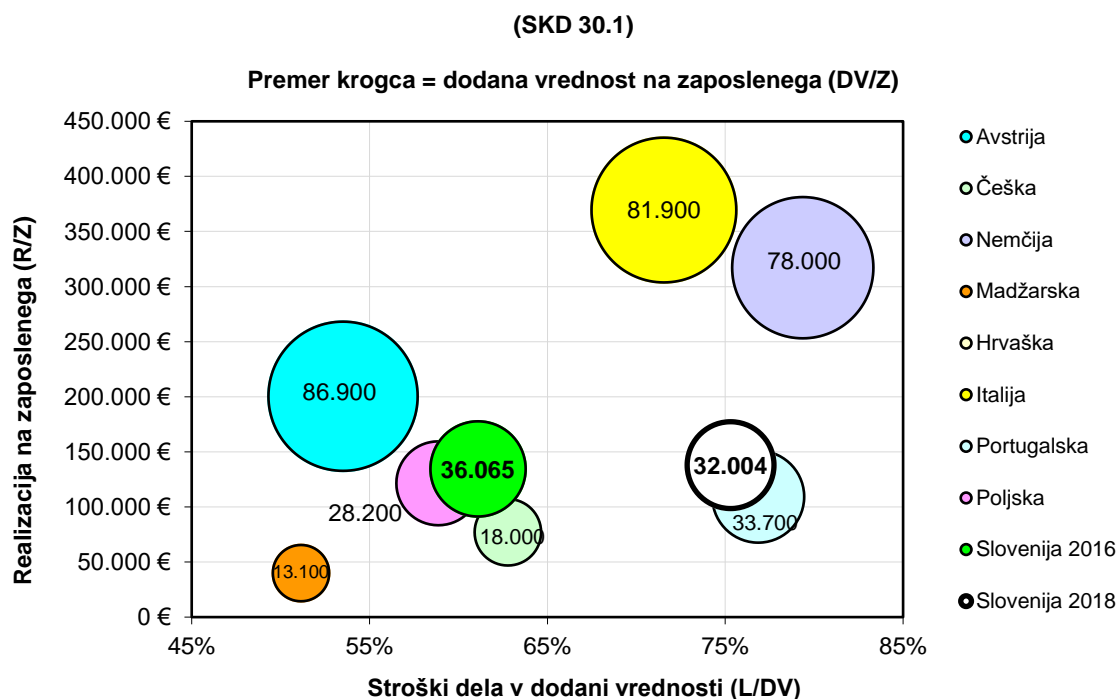


Graf 29: Investicije v panogi SKD 30

Za tri podrazrede dejavnosti Proizvodnja drugih vozil in plovil, ki predstavljajo največji delež prihodka in zaposlenih, so v nadaljevanju prikazane primerjave s posameznimi evropskimi državami.

5.4.4.2. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Gradnja ladij in čolnov (SKD 30.1)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2016



Graf 30: Primerjava dejavnosti Gradnja ladij in čolnov (SKD 30.1) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

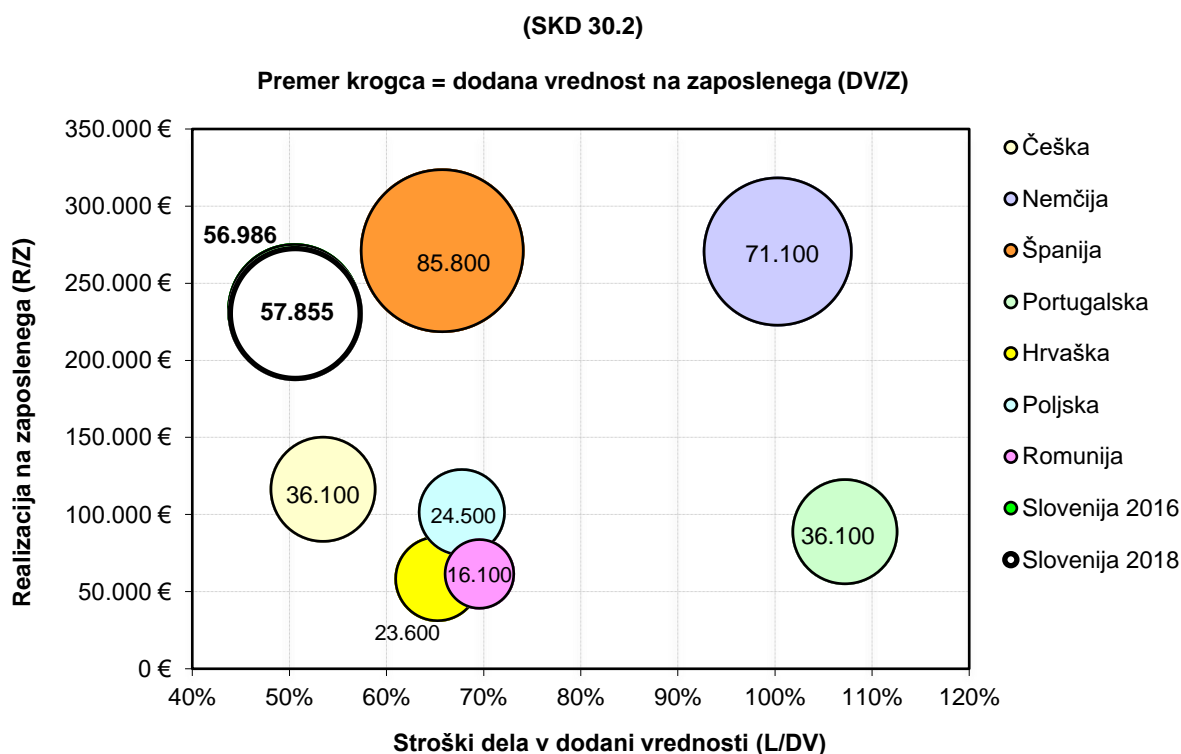
Če izpostavimo ustvarjeno dodano vrednost na zaposlenega, imata v tej panogi najboljšo pozicijo Avstrija (86.900 €) in Italija (81.900 €). Največjo realizacijo na zaposlenega je imela Italija (369.467 €), najnižje stroške dela v ustvarjeni dodani vrednosti pa je imela Madžarska, in sicer so ti znašali približno 51%.

Slovenija je v letu 2016 dosegla povprečne rezultate pri dodani vrednosti na zaposlenega, ki je bila približno 2,5-krat manjša od večjih proizvajalk (36.065 €), rezultat realizacije na zaposlenega pa je znašal dobrih 134.498 €.

V letu 2018 ima Slovenija pri dejavnosti Gradnja ladij in čolnov (SKD 30.1) glede na leto 2016 skoraj pri vseh segmentih slabše rezultate. Realizacije na zaposlenega se je povišala za cca 3.000 €, dodana vrednost na zaposlenega se je znižala za cca 4.000 €, strošek dela v dodani vrednosti pa se je v letu 2018 v primerjavi z 2016 zvišal za 14,2%.

5.4.4.3. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja železniških in drugih tirnih vozil (SKD 30.2)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2016



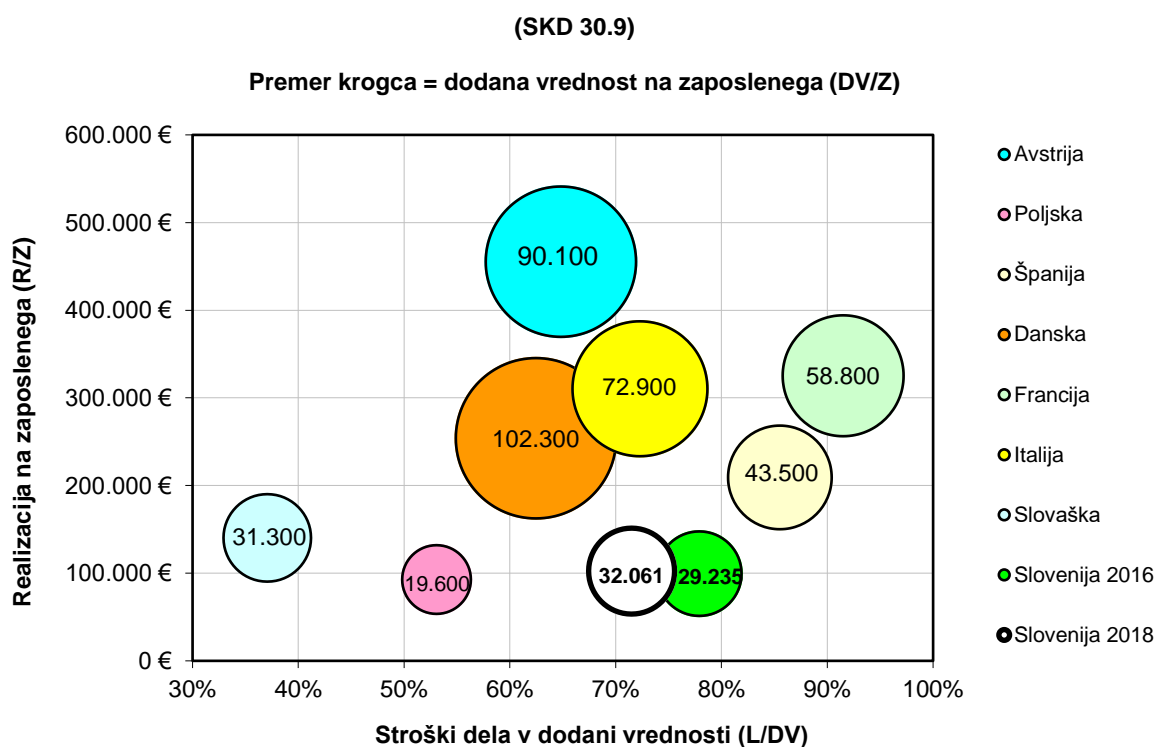
Graf 31: Primerjava dejavnosti Proizvodnja železniških in drugih tirnih vozil (SKD 30.2) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

Slovenija pri proizvodnji železniških in drugih tirnih vozil malce zaostaja za večjimi proizvajalkami, predvsem z nižjo dodano vrednostjo (56.986 €), malo manj pa z realizacijo na zaposlenega (232.476 €). Stroški dela v dodani vrednosti, ki znašajo 50,5%, pa uvrščajo Slovenijo v letu 2016 v ospredje panoge. Graf izkazuje, da je proizvajalka, ki najbolj izstopa v panogi Španija, saj realizacija na zaposlenega znaša 271.084 €, dodana vrednost na zaposlenega pa 85.800 €. Če povzamemo vse države skupaj, se stroški dela v ustvarjeni dodani vrednosti gibljejo nekje med 50 % in 110 %.

Pri dejavnosti Proizvodnja železniških in drugih tirnih vozil (SKD 30.2) je bilo leto **2018** za Slovenijo skoraj identično letu 2016, kar zadeva vse obravnavane segmente, saj se krogca prekrivata. Nekaj se je pridobilo le pri dodani vrednosti na zaposlenega, in sicer je le-ta porasla za okoli 900€, medtem ko so stroški dela v dodani vrednosti skoraj nespremenjeni.

5.4.4.4. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Proizvodnja drugih vozil (SKD 30.9)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2016



Graf 32: Primerjava dejavnosti Proizvodnja drugih vozil (SKD 30.9) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

Pri proizvodnji motornih koles, koles in vozil za invalide lahko opazimo, da najboljše rezultate dosegata Avstrija in Danska. Dober rezultat ima še Italija, preostale države pa so razporejene pretežno na dnu grafa in imajo slabše vrednosti, vključno z dodano vrednostjo na zaposlenega ter s stroški dela v dodani vrednosti.

Slovenija je imela v letu 2016 slabe rezultate, vendar vseeno boljše v primerjavi z nekaterimi manjšimi proizvajalkami.

V letu 2018 panoga zaseda nekoliko boljši položaj v primerjavi z 2016. Najbolj je to opazno pri nižjih stroških dela v dodani vrednosti. Le-ti so se znižali za 6,4 % v primerjavi z letom 2016. Dodana vrednost (32.061 €) se je zvišala za dobrih 2.500 €, realizacija na zaposlenega pa za cca 3.000 € glede na leto 2016.

5.5. POPRAVILA IN MONTAŽA STROJEV IN NAPRAV – SKD 33

Popravila in montaža strojev in naprav (SKD 33) vključuje naslednje dejavnosti:

- 33.1 – Popravila kovinskih izdelkov, strojev in naprav (**brez** 33.130, 33.140 in 33.190 – tako so znotraj 33.1 kot v celotni panogi 33 **vrednosti, ki jih imajo 33.130, 33.140 in 33.190, odvzete**)
- 33.2 – Montaža industrijskih strojev in naprav

Z uveljavitvijo SKD klasifikacije NACE Rev.2. smo v kovinski industriji pridobili novo kategorijo oziroma panogo Popravila in montaža strojev in naprav, ki vsebuje naslednje poddejavnosti:

33.1	Popravila kovinskih izdelkov, strojev in naprav
33.11	Popravila kovinskih izdelkov
33.12	Popravila strojev in naprav
33.13	Popravila elektronskih in optičnih naprav
33.14	Popravila električnih naprav
33.15	Popravila in vzdrževanje ladij in čolnov
33.16	Popravila in vzdrževanje zračnih in vesoljskih plovil
33.17	Popravila in vzdrževanje drugih prevoznih sredstev
33.19	Popravila drugih naprav
33.2	Montaža industrijskih strojev in naprav
33.20	Montaža industrijskih strojev in naprav

5.5.1. Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, strošek dela in izvoz panoge Popravila in montaža strojev in naprav

V naslednji tabeli so prikazani osnovni podatki za dejavnost popravila in montaža strojev in naprav v letu 2018:

	popravila in montaža strojev		33.1. vrednost 2018	33.2. vrednost 2018
	vrednost 2018	Index 18/17		
Število družb	654	101,90	394	348
Povp. št. zaposlenih po del. urah (celo št.)	8.054	110,90	4.528	3.883
Prihodki (ne vključujejo sprememb vrednosti zalog)	768.065.560	115,70	370.721.463	457.079.295
Kosmati donos od poslovanja	767.539.523	115,70	371.102.929	455.998.370
Čisti prihodki od prodaje	743.530.307	115,20	349.398.237	453.170.387
Čisti prih. od prodaje na domačem trgu	329.405.226	110,90	296.132.947	87.200.722
Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	414.125.081	118,80	53.265.290	365.969.665
Odhodki	741.005.727	118,20	365.764.455	434.012.298
Stroški blaga, materiala in storitev	445.143.312	118,60	192.528.460	297.720.564
Stroški dela	259.532.074	117,00	152.667.079	117.309.340
Amortizacija	19.224.321	121,30	10.163.987	10.278.493
POSLOVNI IZID	33.007.763	83,70	10.718.727	24.490.569
FINANČNI IZID	-4.895.446	320,20	-4.565.751	-1.599.024
Dobiček pred davki in obrestmi (EBIT)	28.517.544	74,10	6.202.320	23.268.740
Dobiček pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	55.623.008	93,20	22.590.595	36.560.480
Davek iz dobička	6.451.837	96,10	1.881.575	4.973.445
Čisti dobiček	30.998.843	91,10	10.069.067	22.865.399
Čista izguba	8.851.175	331,40	5.725.216	4.511.249
NETO ČISTI DOBIČEK / IZGUBA	22.147.668	70,60	4.343.851	18.354.150
Enostavni denarni tok	44.357.686	86,90	16.166.375	30.046.865
Dodana vrednost (DV)	314.749.855	112,10	175.208.330	153.492.624
SREDSTVA	449.435.015	117,50	274.708.247	228.985.425
Zaloge	64.150.838	125,10	40.087.759	29.132.757
Kapital	183.662.773	105,80	117.359.493	86.735.078
Stopnja samofinanciranja (%)	41	90,10	43	38

Razmerje med tujimi in lastnimi viri	1,20	120,00	1,10	1,50
Koeficient zadolženosti	0,50	100,00	0,50	0,60
Celotna gospodarnost	1,00	90,90	1,00	1,10
EBITDA v prihodkih od prodaje (%)	7,50	81,50	6,50	8,10
Donosnost kapitala - ROE (%)	12,21	64,80	3,80	21,41
Donosnost sredstev - ROA (%)	5,23	61,00	1,64	8,76
Prihodki od prodaje na zaposlenega (EUR)	92.323	103,80	77.161	116.700
Delež prodaje na tujih trgih (%)	56	103,10	15	81
Stroški dela na zaposlenega (EUR)	32.226	105,50	33.715	30.209
Plače na zaposlenega (EUR)	23.474	105,30	24.143	22.538
Dodana vrednost na zaposlenega (EUR)	39.082	101,00	38.693	39.527
Stroški dela v dodani vrednosti (%)	82,5	104,40	87,1	76,4
Čisti dobiček na zaposlenega (EUR)	3.849	82,10	2.224	5.888
Čista izguba na zaposlenega (EUR)	1.099	298,70	1.264	1.162
Obračanje sredstev	2	99,40	1	2
Obračanje kapitala	4	105,10	3	5
Obrat zalog	7,20	91,10	4,90	10,70
Dnevi vezave zalog	50,90	110,20	74,40	34,10
Obrat terjatev	13,10	97,80	12,50	13,20
Dnevi vezave obveznosti	34	109,90	30	37
Dnevi vezave denarja	45	105,00	74	25
Mesečna bruto plača na zaposlenega (EUR)	1.956	105,30	1.960	1.878
		Index vrednost 2018 18/17	vrednost 2018	vrednost 2018
	popravila in montaža strojev		33.1.	33.2.

Tabela 23: Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, strošek dela in izvoz Popravil in montaže strojev in naprav (SKD 33)

Dejavnost SKD 33 – Popravila in montaža strojev in naprav **v letu 2018** beleži mešane indekse. Prihodek je na ravni celotne SKD 33 višji za 15,7 % glede na leto 2017. Obe poddejavnosti sta v letu 2018 beležili pozitivne rezultate na prihodkovni strani, in sicer je dejavnost Popravila kovinskih izdelkov, strojev in naprav (SKD 33.1) v letu 2017 beležila 9,9-odstotno rast prihodkov (370,7 mio €), dejavnost Montaža industrijskih strojev in naprav (SKD 33.2) pa 23,1 % rasti (457,1 mio €).

Izvoz se je na ravni celotne dejavnosti povečal za 18,8 %, dobiček pred davki in obrestmi (EBIT) pa je padel za 25,1 %. Dodana vrednost na zaposlenega dosega 39.082 € in je za 1% višja kot leto poprej. ROE z vrednostjo 12,21 in ROA z vrednostjo 5,23 sta se dokaj znižala, delež stroškov dela v ustvarjeni dodani vrednosti pa dosega 82,5 % in je za 4,4 % višji glede na leto poprej. Stroški dela na zaposlenega so se zvišali za 5,5 % in znašajo 32.226 €.

5.5.2. Družbe

V nadaljevanju je **po abecednem vrstnem redu** navedenih po deset (ali manj) največjih družb dejavnosti Popravila in montaža strojev in naprav glede na ustvarjeno dodano vrednost, ki so urejene po velikostnih razredih družb.

mikro družbe

največje po dodani vrednosti

BISMONT d.o.o.
 DJURO DJAKOVIČ EUROMONTAŽA d.o.o.
 DSD KONSTRUKCIJE d.o.o.
 DT - MONTAŽA d.o.o.
 ECOLINER d.o.o.
 ELTEK d.o.o.
 GLIDERSERVICE NOVAK d.o.o.
 GRAD-MIO d.o.o.
 MONT 4U d.o.o.
 S-TECH, d.o.o.

male družbe**največje po dodani vrednosti**

EXCENTER d.o.o.
 FLENCO d.o.o.
 LADJEDELNICA IZOLA d.d.
 LOTRIČ d.o.o.
 Lumentum d.o.o.
 MASTROJ d.o.o.
 MONTPRO d.o.o.
 PRODUKT d.o.o.
 VARGRO, d.o.o.
 YASKAWA SLOVENIJA d.o.o.

srednje in velike družbe**največje po dodani vrednosti**

A.M Montaža d.o.o.
 ADRIA TEHNIKA, d.o.o.
 ALIUS, d.o.o.
 DANFOSS TRATA, d.o.o.
 HTZ Velenje, I.P., d.o.o.
 KOLEKTOR ORODJARNA d.o.o.
 MOS Servis d.o.o.
 MTD BIO d.o.o.
 SSI SCHAEFER d.o.o.
 SŽ - VIT, d.o.o.
 TALUM SERVIS IN INŽENIRING d.o.o.

5.5.3. Izvoz

Celotna dejavnost SKD 33 – Popravila in montaža strojev in naprav je **v letu 2018** ustvarila približno 414,1 mio € prihodka od prodaje na tujih trgih, kar je za 18,8 % več kot v 2017. Dejavnost Montaža industrijskih strojev in naprav (SKD 33.2) ustvari 88 % izvoza v celotni dejavnosti SKD 33, medtem ko panoga Popravila kovinskih izdelkov, strojev in naprav (SKD 33.1) z izvozom ustvari le okoli 12 % prihodkov celotnega izvoza SDK 33.

V panogi Montaža industrijskih strojev in naprav (SKD 33.2) je čisti prihodek od prodaje na tujem trgu dosegel okoli 366 mio €, medtem ko je pri dejavnosti Popravila kovinskih izdelkov, strojev in naprav (SKD 33.1) prihodek od prodaje na tujem trgu dosegel 53,3 mio €. Delež prodaje na tujih trgih je na ravni celotne dejavnosti v letu 2018 višji za dobre 3,1 % in je dosegal 56%. Delež prodaje na tujih trgih v dejavnosti Montaža industrijskih strojev in naprav (SKD 33.2) znaša 81% in se je znižal za 2,2 %.

Kam izvažamo proizvode in storitve iz dejavnosti »popravila in montaža strojev in naprav (SKD 33)«

država namena	Izvoz v mio €
NEMČIJA	107,1
AVSTRIJA	84,7
SRBIJA	48,0
ROMUNIJA	39,7
ZDRUŽENE DRŽAVE	37,9
HRVAŠKA	28,7
BOSNA IN HERCEGOVINA	16,8
BOLGARIJA	13,4
BRAZILIJA	13,0
REPUBLIKA SEVERNA MAKEDONIJA	12,3
OSTALO	12,6
Skupaj izvoz dejavnosti 33	414,1

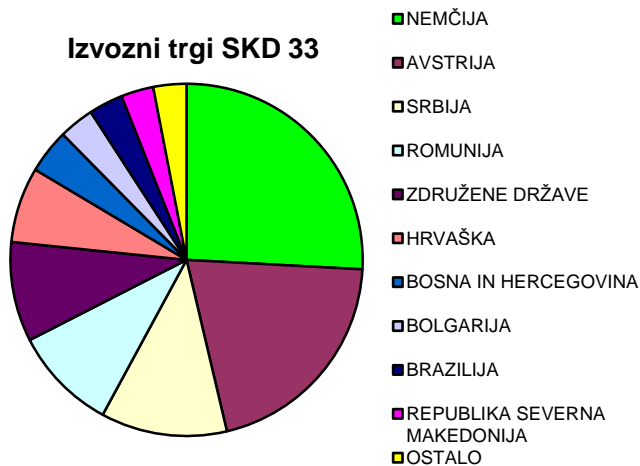


Tabela 24: Deleži izvoza dejavnosti Popravila in montaža strojev in naprav po državah

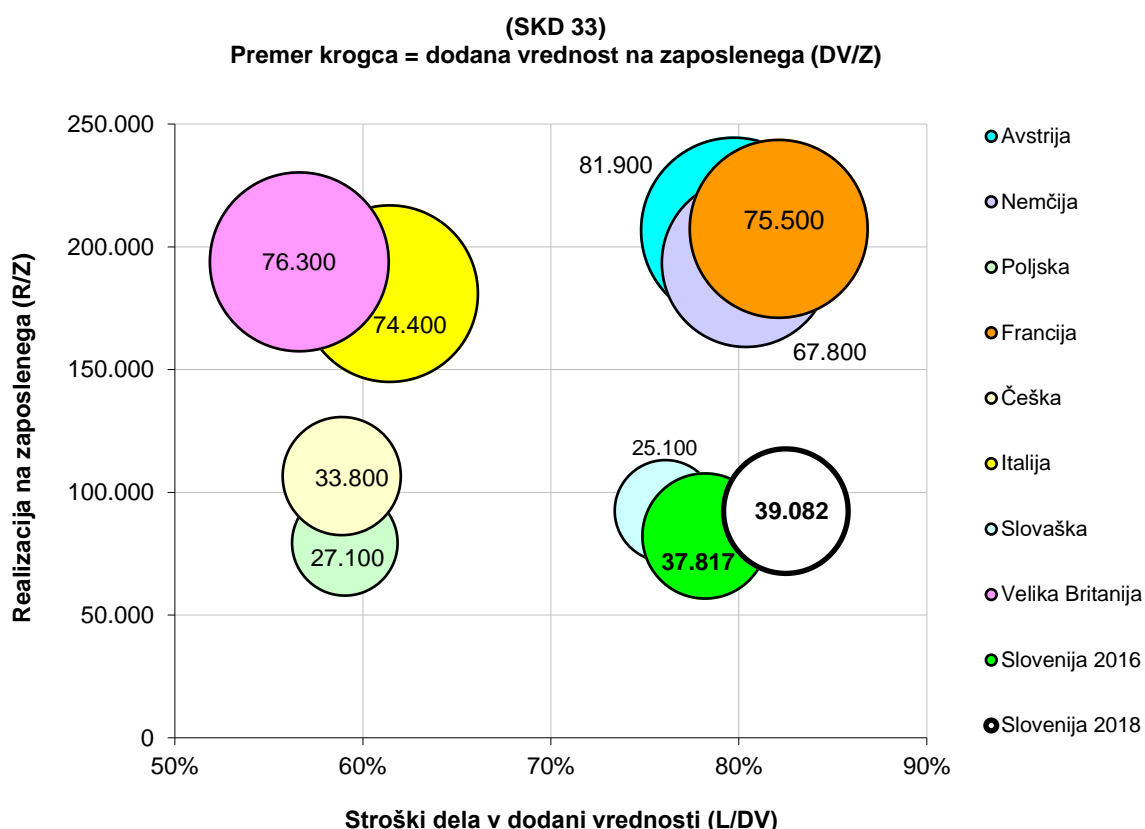
Pregled izvoza panoge po dejavnostih proizvoda kaže, da se največ izvozi v Nemčijo (107,1 mio €), v Avstrijo (84,7 mio €), Srbijo (48,0 mio €) in Romunijo (39,7 mio €). Vrednosti izvoza v posamezne države so prikazane v zgornji tabeli.

5.5.4. Primerjave z mednarodnim okoljem

Primerjava panoge SKD 33 – Popravila in montaže strojev in naprav v posameznih državah EU je narejena s tremi kazalniki konkurenčnosti, ki so opisani v točki 1.3 (Konkurenčno pozicioniranje kovinske industrije). Primerjava je izvedena za leto 2016, saj za države Evropske unije v bazah Eurostata ni novejših podatkov. Kot dodatna entiteta je v to sliko leta 2016 vključena "Slovenija (2018)".

Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Popravila in montaža strojev in naprav (SKD 33)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2016



Graf 33: Primerjava dejavnosti Popravila in montaža strojev in naprav (SKD 33) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

Pri dejavnosti "SKD 33 – Popravila in montaža strojev in naprav" je na sliki ponovno opaziti razpršenost proizvajalk. Ločijo se predvsem na podlagi stroškov dela v dodani vrednosti, in sicer ima najnižje Velika Britanija (56,62 %), najvišje pa Francija (82,12 %). Realizacija in dodana vrednost na zaposlenega sta si pri večjih državah dokaj podobni. Izstopa Avstrija, ki ustvari 81.900 € dodane vrednosti na zaposlenega in 206.682 € realizacije na zaposlenega.

Slovenija je v letu 2016 v podobni situaciji kot mnogokrat do sedaj, saj so si doseženi rezultati podobni skoraj vsako opazovano leto. Stroški dela so nekako na sredini oziroma bolj v ozadju ostalih proizvajalk, medtem ko sta realizacija in dodana vrednost na zaposlenega za polovico (ali več) manjši od evropskih rezultatov.

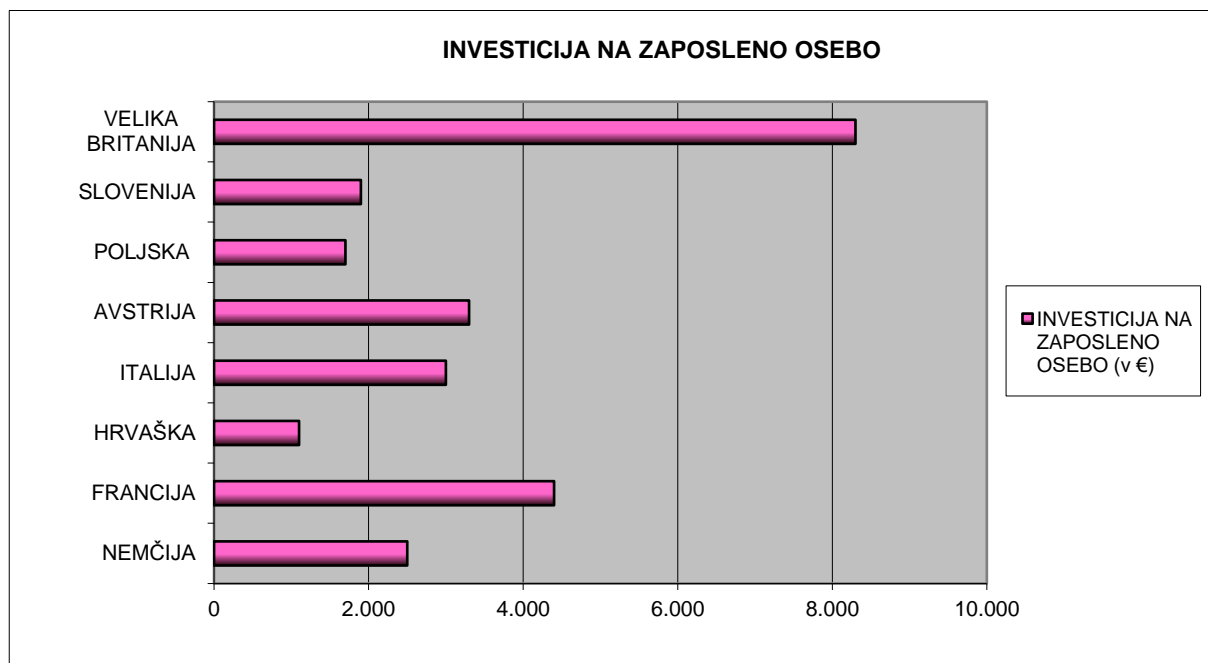
V letu 2018 je imela Slovenija v primerjavi z letom 2016 malce boljše rezultate. Številke nekoliko odstopajo pri dodani vrednosti na zaposlenega, ki se je povečala za dobrih 1.200 €, realizacijo na zaposlenega pa je višja za cca 3.000 €. Stroški dela v dodani vrednosti so se zvišali za 4,2%.

5.5.4.1. Investicije v panogi (podatki EUROSTAT za leto 2016)

POPRAVILA IN MONTAŽA STROJEV IN NAPRAV (SKD 33)	DRŽAVA	DELEŽ PRIHODKA VLOŽENEGA V INVESTICIJO DEJAVNOSTI	INVESTICIJA NA ZAPOSLENO OSEBO (v €)
	NEMČIJA	1,4%	2.500
	FRANCIJA	2,5%	4.400
	HRVAŠKA	2,1%	1.100
	ITALIJA	2,8%	3.000
	AVSTRIJA	1,8%	3.300
	POLJSKA	3,0%	1.700
	SLOVENIJA	2,7%	1.900
	VELIKA BRITANIJA	4,6%	8.300

Tabela 25: Investicije v panogi SKD 33

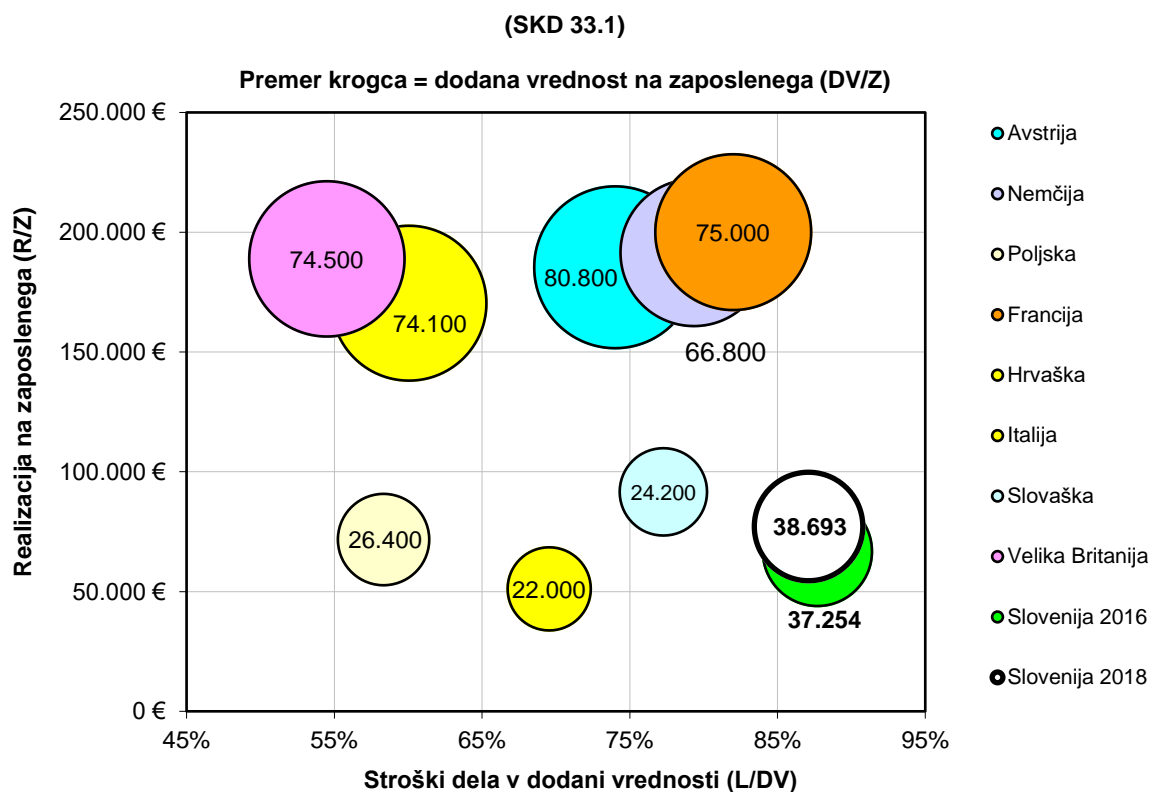
Pri dejavnosti SKD 33 (Popravilo in montaža strojev in naprav) lahko vidimo, da je delež sredstev, namenjenih razvoju in raziskavam, pri opazovanih državah dokaj razgiban, saj se giblje med 1,4 % (Nemčija) in 4,6 % (Velika Britanija). Tudi tukaj vidimo določeno razpršenost vloženih sredstev na zaposlenega. V večjih evropskih državah največ za to namenijo v Veliki Britaniji (8.300 €), Franciji (4.400 €) in Avstriji (3.000 €). Slovenija ima pri tej dejavnosti investiran delež prihodka, ki je namenjen v investicijo dejavnosti 2,7 %, investicija na zaposleno osebo pa znaša 1.900 €.



Graf 34: Investicije v panogi SKD 33

5.5.4.2. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Popravila kovinskih izdelkov, strojev in naprav (SKD 33.1)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2016



Graf 35: Primerjava dejavnosti Popravila kovinskih izdelkov, strojev in naprav (SKD 33.1) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

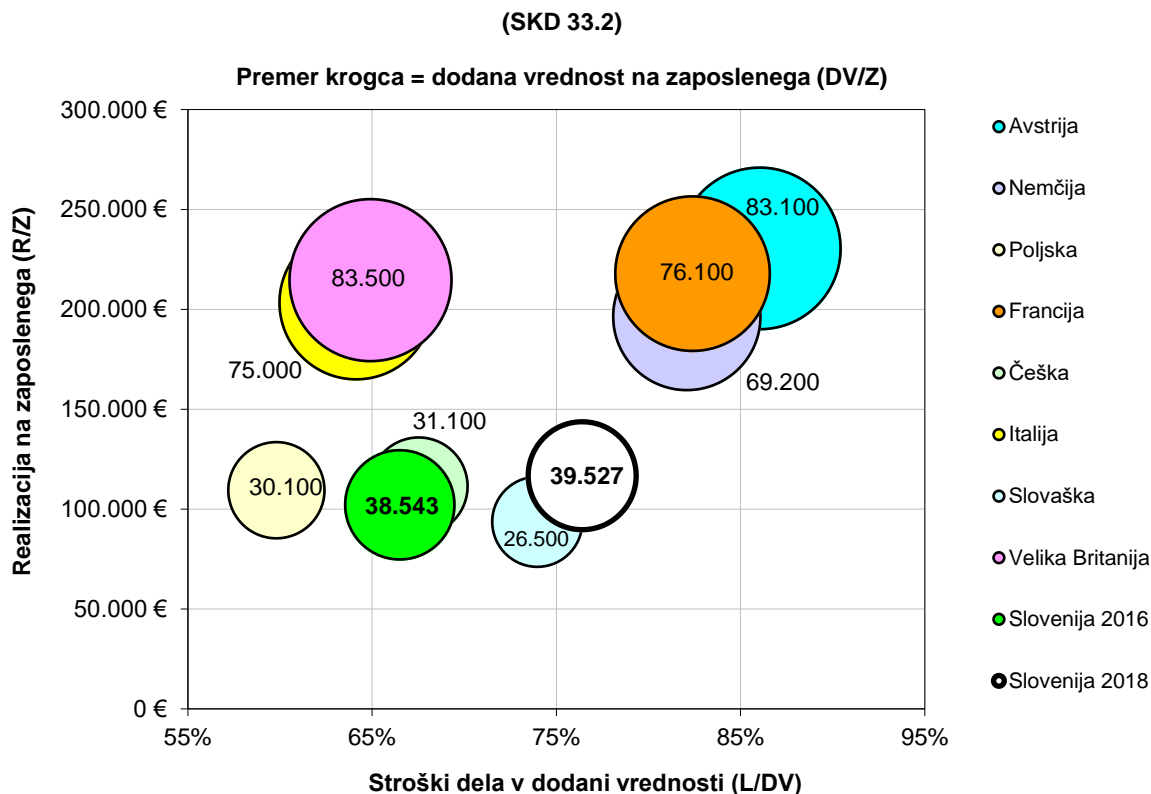
Tukaj lahko vidimo enako sliko kot v prejšnji panogi. Vsi "veliki" so daleč pred ostalimi državami. Najnižje stroške dela (54,5%) ima Velika Britanija, največjo ustvarjeno dodano vrednostjo na zaposlenega (80.800 €) zasledimo pri Avstriji, najvišjo realizacijo na zaposlenega (200.039 €) pa ima Francija. Dobre rezultate dosegata še Italija in Nemčija.

Slovenija je v letu 2016 imela 87,7% stroškov dela v dodani vrednosti, 66.725 € realizacije na zaposlenega ter 37.254 € dodane vrednosti na zaposlenega, kar jo uvršča povsem na dno grafa.

Dodana vrednost na zaposlenega je v letu 2018 višja za dobrih 1.500 €, realizacija na zaposlenega pa za cca 10.000€, v primerjavi z vrednostjo izpred dveh let. Stroški dela v dodani vrednosti so v letu 2018 nižji za 0,6 % in znašajo 87,1 %.

5.5.4.3. Primerjava po R/Z, L/DV, DV/Z z mednarodnim okoljem – EU za dejavnost Montaža industrijskih strojev in naprav (SKD 33.2)

Rezultate primerljivih panog v EU povzemamo po Eurostatu, kjer so najnovejši popolni podatki za leto 2016



Graf 36: Primerjava dejavnosti Montaža industrijskih strojev in naprav (SKD 33.2) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU

Zanimiva slika se nam kaže pri panogi "SKD 33.2 – Montaža industrijskih strojev in naprav". Pri "storitvah" Slovenija v letu 2016 kaže podobno sliko kot velikokrat doslej, saj sta realizacija in dodana vrednost na zaposlenega še vedno za 1,5 do 2-krat manjša kot pri ostalih državah (upoštevajoč samo velike države). Le stroški dela v dodani vrednosti so pri Sloveniji nekoliko nižji in znašajo 66,5 %. Pri ostalih državah se stroški dela v dodani vrednosti nahajajo v razponu od 60% do 90% (najvišje imata Avstrija in Francija).

Najvišjo realizacijo na zaposlenega (230.487€) ustvari Avstrija, najvišjo dodano vrednost (83.500 €) pa ima Velika Britanija. Po ustvarjeni dodani vrednosti ji je še najbližje Avstrija (83.100 €). Ostale večje proizvajalke pa sledijo omenjenima državam.

V letu 2018 je bila dodana vrednost na zaposlenega za cca 1000 € višja, kot dve leti poprej, stroški dela v dodani vrednosti pa so za 9,9% višji kot leta 2016. Realizacija na zaposlenega je za dobrih 14.000 € višja v primerjavi z letom 2016.

6. SEZNAM GRAFOV

Graf 1: Kovinska industrija znotraj predelovalnih dejavnosti	10
Graf 2: Prodaja na domačem in tujem trgu	14
Graf 3: Struktura zaposlenih.....	14
Graf 4: Struktura dodane vrednosti	15
Graf 5: Struktura prihodka	15
Graf 6: Struktura izvoza	16
Graf 7: Pozicija panog kovinske industrije po R/Z, L/DV, DV/Z v letu 2018.....	16
Graf 8: Indeks obsega industrijske proizvodnje (v %).....	18
Graf 9: Dodana vrednost na zaposlenega (v €).....	21
Graf 10: Konkurenčno pozicioniranje glede na velikost družb	22
Graf 11: Konkurenčno pozicioniranje glede na izvor kapitala	24
Graf 12: Primerjava dejavnosti proizvodnje kovinskih izdelkov, razen strojev in naprav (SKD 25) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	33
Graf 13: Investicije v panogi SKD 25	34
Graf 14: Primerjava dejavnosti proizvodnje gradbenih kovinskih izdelkov (SKD 25.1) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	35
Graf 15: Primerjava dejavnosti kovanje, stiskanje, vtiskovanje in valjanje kovin (SKD 25.5) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU.....	36
Graf 16: Primerjava dejavnosti proiz. jedilnega pribora, ključavnic, okovja, orodja (SKD 25.7) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	37
Graf 17: Primerjava dejavnosti proizvodnje drugih kovinskih izdelkov (SKD 25.9) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU.....	38
Graf 18: Primerjava dejavnosti proizvodnje drugih strojev in naprav (SKD 28) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU.....	42
Graf 19: Investicije v panogi SKD 28	43
Graf 20: Primerjava dejavnosti proizvodnje strojev za splošne namene (SKD 28.1) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	44
Graf 21: Primerjava dejavnosti drugih naprav za splošne namene (SKD 28.2) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU.....	45
Graf 22: Primerjava dejavnosti proizvodnje drugih strojev za posebne namene (SKD 28.9) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	46
Graf 23: Primerjava dejavnosti Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic (SKD 29) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU.....	50
Graf 24: Investicije v panogi SKD 29	51
Graf 25: Primerjava dejavnosti Proizvodnja motornih vozil (SKD 29.1) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU.....	52
Graf 26: Primerjava dejavnosti Proiz. karoserij za vozila, prikolice in polprikolice (SKD 29.2) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU.....	53
Graf 27: Primerjava dejavnosti Proizvodnja delov in opreme za motorna vozila (SKD 29.3) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU.....	54
Graf 28: Primerjava dejavnosti Proizvodnja drugih vozil in plovil (SKD 30) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU.....	58
Graf 29: Investicije v panogi SKD 30	59
Graf 30: Primerjava dejavnosti Gradnja ladij in čolnov (SKD 30.1) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	59
Graf 31: Primerjava dejavnosti Proizvodnja železniških in drugih tirnih vozil (SKD 30.2) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	60
Graf 32: Primerjava dejavnosti Proizvodnja drugih vozil (SKD 30.9) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU	61
Graf 33: Primerjava dejavnosti Popravila in montaža strojev in naprav (SKD 33) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU.....	65
Graf 34: Investicije v panogi SKD 33	66
Graf 35: Primerjava dejavnosti Popravila kovinskih izdelkov, strojev in naprav (SKD 33.1) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU.....	67
Graf 36: Primerjava dejavnosti Montaža industrijskih strojev in naprav (SKD 33.2) po R/Z, L/DV, DV/Z – EU.....	68

7. SEZNAM TABEL

Tabela 1: Umeščenost kovinske industrije znotraj slovenskega industrijskega prostora	11
Tabela 2: Osnovni podatki za leto 2018	13
Tabela 3: Indeksi obsega industrijske proizvodnje	17
Tabela 4: Število družb v kovinski industriji	19
Tabela 5: Število zaposlenih v kovinski industriji	20
Tabela 6: Osnovni podatki glede na velikost družbe.....	22
Tabela 7: Osnovni podatki glede na izvor kapitala	24
Tabela 8: Izvoz kovinske industrije v letu 2018	25
Tabela 9: Izvoz kovinske industrije – panoge izvoznice	26
Tabela 10: Izvoz kovinske industrije po državah	26
Tabela 11: Prihodek, zaposlenost, dod. vrednost, dobiček, strošek dela in izvoz Proizvodnje kovinskih izdelkov (SKD 25)	31
Tabela 12: Deleži izvoza dejavnosti proizvodnje kovinskih izdelkov po državah.....	32
Tabela 13: Investicije v panogi SKD 25.....	34
Tabela 14: Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, dobiček, strošek dela in izvoz Proizvodnje strojev in naprav (SKD 28).....	40
Tabela 15: Deleži izvoza dejavnosti Proizvodnja strojev in naprav po državah	41
Tabela 16: Investicije v panogi SKD 28.....	43
Tabela 17: Prihodek, zaposlenost, dod. vrednost, strošek dela; Proizvodnje motornih vozil, prikolic in polprikolic (SKD 29)	48
Tabela 18: Deleži izvoza dejavnosti Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic po državah.....	49
Tabela 19: Investicije v panogi SKD 29.....	51
Tabela 20: Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, strošek dela in izvoz Proizvodnje drugih vozil in plovil (SKD 30)	56
Tabela 21: Deleži izvoza dejavnosti Proizvodnja drugih vozil in plovil po državah.....	57
Tabela 22: Investicije v panogi SKD 30.....	58
Tabela 23: Prihodek, zaposlenost, dodana vrednost, strošek dela in izvoz Popravil in montaže strojev in naprav (SKD 33).....	63
Tabela 24: Deleži izvoza dejavnosti Popravila in montaža strojev in naprav po državah.....	64
Tabela 25: Investicije v panogi SKD 33.....	66

8. VIRI

- Kazalniki poslovanja Analitika GZS, na osnovi podatkov AJPES in SURS
- Podatki GZS-Združenja kovinske industrije
- Letno poročilo ORGALIME
- Statistični podatki Eurostat
- Podatki: SURS, AJPES
- Spletne strani